

การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาใน
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

นางสาวพิกุลศรี ชัยชิต

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2557

The Use of Instructional Media of Primary Education Teachers Who
Participated in True Plook Panya Project in Schools under
Chiang Mai Primary Education Service Area Office 3

Miss Phikulsri Chaichit

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Technology and Communications

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2014

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
ทฤษฎีปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ชื่อและนามสกุล นางสาวพิภุศรี ชัยชิต

แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2558

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศันสนีย์ สังสรรค์อนันต์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถพ จินะวัฒน์)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ผู้ศึกษา นางสาวพิภูลศรี ชัยชิต **รหัสนักศึกษา** 2562700712 **ปริญญา** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา) **อาจารย์ที่ปรึกษา** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ

ปีการศึกษา 2557

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 250 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยปรากฏว่า (1) การใช้สื่อการสอนของครูที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญามีดังนี้ เหตุผลในการใช้สื่อการสอนเพราะสื่อช่วยสร้างจินตนาการให้นักเรียน วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนเพื่อทบทวนความรู้และสอนซ่อมเสริมให้นักเรียน ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนประกอบด้วย ขั้นตอนวางแผนและเตรียมการ เป็นขั้นการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ขั้นการจัดการเรียนการสอน เป็นขั้นที่ครูใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และขั้นการประเมินซึ่งครูมีวิธีการประเมินโดยใช้แบบสอบถาม (2) ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านมีปัญหาในเรื่องสื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ ขั้นการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อการสอนทันเวลาตามที่กำหนดไว้ ผู้สอนขาดการฝึกทักษะในการประเมินสื่อการสอน และผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ และ (3) ความต้องการใช้สื่อการสอนของครูที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านครูต้องการคู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ต้องการห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน งบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน ต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน และต้องการความรู้เรื่องประเภทของสื่อการสอน

คำสำคัญ การใช้ สื่อการสอน โครงการทรูปลูกปัญญา ประถมศึกษา

Independent Study title: The Use of Instructional Media of Primary Education Teachers Who Participated in True Plook Panya Project in Schools under Chiang Mai Primary Education Service Area Office 3

Author: Miss Phikulski Chaichit; **ID:** 2562700712;

Degree: Master of Education (Educational Technology and Communications);

Independent Study advisor: Dr. Taweewat Watthanakuljaroen, Assistant Professor;

Academic year: 2014

Abstract

The purpose of this study was to investigate opinions toward the use of instructional media of primary education teachers who participated in the True Plook Panya Project in schools under Chiang Mai Primary Education Service Area Office 3.

The research sample consisted of 250 randomly selected primary education teachers who participated in the True Plook Panya Project in schools under Chiang Mai Primary Education Service Area Office 3 during the first semester of the 2015 academic year. The employed research instrument was a questionnaire on the use of instructional media by primary school teachers who participated in the True Plook Panya Project. Statistics for data analysis were the percentage, mean, and standard deviation.

Research findings showed that (1) the overall rating mean for the use of instructional media by teachers who participated in the True Plook Panya Project was at the high level in every aspect; when specific aspects of the instructional media usage were considered, the rating means were at the high level for all aspects, with the items receiving the top rating means being the following: the reason for using instructional media was because the media helped students to have imaginations; the objective of using the media was for reviewing of lessons and provision of remedial teaching for students; the steps of using the media comprised the planning and preparation step which was the step of selection of appropriate instructional media for students, the organizing of instruction step which was the step that the teacher used the media to enable students to learn more quickly, and the evaluation step which was the step that the teachers used the questionnaire for evaluation; (2) the overall rating mean for problems of using instructional media by teachers who participated in the True Plook Panya Project was at the moderate level; when specific problems were considered, they had the problem of the existing instructional media being insufficient to meet the needs of the students; in the organizing of instruction step, there were the problem of the teachers not being able to use instructional media within the planned time, that of the teachers lacking skills in instructional media evaluation, and that of the teachers being interested in the use of instructional media but having not enough time to learn how to use them; and (3) the overall rating mean for the needs concerning the use of instructional media by teachers who participated in the True Plook Panya Project was at the high level; when specific aspects of the needs were considered, they had the needs for the manuals for instructional media usage, for classrooms suitable for the instructional media, for budget in support of training programs on instructional media development, for knowledge on the use of instructional media, and for knowledge on types of instructional media.

Keywords: Use, Instructional media, True Plook Panya Project, Primary education

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและติดตามการทำวิจัยครั้งนี้อย่างใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศันสนีย์ สังสรรค์อนันต์ กรรมการสอบ การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ที่ได้เสนอแนะในการปรับปรุงงานให้เสร็จสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขมณัญญ์ มิ่งศิริธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุภวิภา ศุภวิภา และอาจารย์ ดร. วราภรณ์ สีนถาวร ที่ให้ความกรุณาในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้คำปรึกษา ชี้แนะ จนทำให้งานวิจัยสำเร็จด้วยดี

ขอขอบคุณ ผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุ่กปัญหา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทำวิจัยครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการทำวิจัยเล่มนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แต่บิดามารดาผู้มีพระคุณและคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน

นางสาวพิกุลศรี ชัยชิต

ตุลาคม 2558

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	8
ขอบเขตการวิจัย	8
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
สื่อการสอน	12
โครงการทบทวนปัญหา	23
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
การวิเคราะห์ข้อมูล	49
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วม โครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	54

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วม โครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	60
ตอนที่ 4 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	69
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	72
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปการวิจัย	76
อภิปรายผล	78
ข้อเสนอแนะ	81
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก	89
ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย	90
ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	92
ค ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	103
ประวัติผู้ศึกษา	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
ตารางที่ 4.2 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทฤษฎีปลูกปัญญา โดยภาพรวม	54
ตารางที่ 4.3 เหตุผลในการใช้สื่อการสอนในโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา	55
ตารางที่ 4.4 วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา	56
ตารางที่ 4.5 ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทฤษฎีปลูกปัญญา โดยภาพรวม	56
ตารางที่ 4.6 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ขั้นการวางแผนและเตรียมการ	57
ตารางที่ 4.7 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ขั้นการจัดการเรียนการสอน	58
ตารางที่ 4.8 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ขั้นการประเมิน	59
ตารางที่ 4.9 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ด้านวิธีการประเมินการนำสื่อการสอนไปใช้	59
ตารางที่ 4.10 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วม โครงการทฤษฎีปลูกปัญญา โดยภาพรวม	60
ตารางที่ 4.11 ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา โดยภาพรวม	61
ตารางที่ 4.12 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ด้านขั้นวางแผนและเตรียมการ	62
ตารางที่ 4.13 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ด้านขั้นการจัดการเรียนการสอน	63
ตารางที่ 4.14 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ด้านขั้นการประเมิน	64
ตารางที่ 4.15 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทฤษฎีปลูกปัญญา ด้านประเภทสื่อการสอน	64

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.16 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ประเภทสื่อทิวทัศน์	65
ตารางที่ 4.17 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ประเภทสื่อทิวคลิกไลพ์	66
ตารางที่ 4.18 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	67
ตารางที่ 4.19 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ประเภทสื่อเว็บไซต์ trueplookpunya.com	68
ตารางที่ 4.20 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา โดยภาพรวม	69
ตารางที่ 4.21 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ด้านการวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ	70
ตารางที่ 4.22 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ด้านการบริการสื่อ	70
ตารางที่ 4.23 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร	71
ตารางที่ 4.24 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วม โครงการทรูปลุกปัญญา ด้านความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน	72

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี มีการพัฒนาไปในรูปแบบต่างๆ มากมาย ก่อให้เกิดการประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ ในด้านของวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการ เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ โดยเฉพาะวงการศึกษา โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 มาตรา 24 (5) กล่าวว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ มีความรอบรู้ ทั้งครูและนักเรียน อาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ”

การเรียนการสอนเป็นการถ่ายทอดแนวความคิด ทักษะ การเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้แก่ นักเรียน ครูจึงต้องหากวิธีต่างๆ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ การใช้สื่อการสอนก็มีบทบาทเป็นอย่างยิ่ง โดยครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยจะต้องเป็นผู้จัดสถานการณ์และสร้างสรรค์ประสบการณ์หลายๆ ด้านเพื่อการพัฒนา นักเรียน ครูจึงจำเป็นต้องเข้าใจบทบาทของตน รู้เทคนิคการสอนแต่ละกลุ่มประสบการณ์ในหลักสูตร ต้องใช้สื่อการสอน สร้างสื่อการสอน วัดและประเมินผลการสอนเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาได้ (สุนน อมรวิวัฒน์, 2549, น. 1)

ดังนั้นครูจึงต้องแสวงหาระบบ วิธีการเทคนิคใหม่ๆ มาพัฒนาการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพโดยการนำสื่อมาประกอบการเรียนการสอน จะช่วยให้การเรียนการสอนหรือสื่อความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนต้องมีการนำสื่อการสอนมามีส่วนสำคัญยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน ครูและนักเรียนจะสามารถดำเนินการและร่วมในกระบวนการเรียนการสอน ได้ผลดี ถ้ามีสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา สารและเทคนิควิธีสอน ดังนั้นครูโดยทั่วไปจึงควรมีความรู้และทักษะที่เกี่ยวกับสื่อที่เป็นตัวกลางที่ช่วยในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ, 2534, น. 1)

กลุ่มบริษัททรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ริเริ่มโครงการ “ทรูปลูกปัญญา” ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2550 เพื่อให้เป็นทิศทางหลักขององค์กรในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ร่วมสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญา ให้เกิดขึ้น อันจะนำไปสู่การพัฒนาชาติ ภายใต้โครงการปลูกปัญญา มีการดำเนินงานสำคัญจำแนกเป็น 3 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการปลูกความรู้ ซึ่งมีโครงการเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ สุโรงเรียนทั่วประเทศ

เป็นโครงการหลัก (2) โครงการปลูกความดี เป็นโครงการที่จะสร้างแรงบันดาลใจในการทำความดีของคนในสังคมไทย รวมถึงการยกย่องเชิดชู และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ทำความดี ให้มีพลังใจที่จะมุ่งมั่นทำความดีต่อไป อันจะนำไปสู่สังคมอุดมสุขอย่างยั่งยืน (3) โครงการปลูกใจรักสิ่งแวดล้อม เป็นโครงการที่ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมเยาวชนและประชาชนทั่วไป ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ด้านสิ่งแวดล้อม โดยสอดแทรกการสร้างจิตสำนึกให้คนไทยร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้อยู่คู่ผืนแผ่นดินไทยต่อไป โครงการเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ สู่วิทยาลัยทั่วประเทศ เนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มีการเปิดตัวกิจกรรมหลัก ภายใต้โครงการปลูกปัญญา คือ “โครงการเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ สู่วิทยาลัยทั่วประเทศ” โดยโครงการทูลเกล้าฯ ถวายเห็นว่ายังมีโรงเรียนที่ขาดแคลนสื่อการสอนกว่า 10,000 โรงเรียน จากจำนวนโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนกว่า 30,000 โรงเรียนทั่วประเทศ โครงการทูลเกล้าฯ ถวายได้นำสื่อและเทคโนโลยีทุกรูปแบบของทูลเกล้าฯ ที่มีอยู่อย่างครบวงจรไปมอบให้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและครูได้เข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารความรู้ ได้ทัดเทียมกับคนในเมืองใหญ่ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อมและประเทศชาติต่อไป

ในปี พ.ศ. 2550 โครงการทูลเกล้าฯ ถวาย ได้นำชุดอุปกรณ์ และสื่อดิจิทัลเสริมการเรียนการสอน ไปมอบให้แก่โรงเรียนขาดแคลนสื่อที่อยู่ห่างไกลทั่วประเทศโดยเริ่มจาก 800 โรงเรียนในปี พ.ศ. 2550 ครบ 5,500 โรงเรียนเมื่อสิ้นปี พ.ศ. 2557 โดยมีเป้าหมายครบ 10,000 โรงเรียนทั่วประเทศ ในอนาคต (ฝ่ายกิจกรรมองค์กรเพื่อสังคม กลุ่มบริษัททรู, 2556, น. 12)

จากสภาพการณ์ดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็น การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลเกล้าฯ ถวายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อที่จะได้ทราบสภาพการใช้ ปัญหาอุปสรรค และความต้องการสื่อการสอน

1.1 สภาพที่พึงประสงค์

1.1.1 สภาพที่พึงประสงค์ด้านการจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กล่าวคือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาให้นักเรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 3) การจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต

3 ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพนักเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่นักเรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างไรเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนสภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด สารการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้นักเรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ คือการนำความรู้ ทักษะและกระบวนการที่เกิดจากการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตและการศึกษาต่อ การมีเหตุมีผล และพัฒนาการคิดอย่างเป็นระบบ

1.1.2 สภาพที่พึงประสงค์ด้านการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กล่าวคือ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการที่นักเรียนได้ซึมซับจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมและสื่อการสอนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ครูจัดให้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดวิเคราะห์เรียนด้วยตนเองมีประสบการณ์ตรง เรียนรู้ที่จะหาคำตอบให้มากที่สุด ครูจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ สื่อการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต นอกจากจะเป็นหนังสือเสริมประสบการณ์แล้ว สื่อเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญให้ครูได้เลือกใช้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, น. 26) อย่างไรก็ตาม ในการใช้สื่อการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ คือ (1) คำนึงถึงเกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอน (2) คำนึงถึงวัตถุประสงค์ทางการเรียนการสอน (3) คำนึงถึงเงื่อนไข สภาพการณ์ และกิจกรรมทางการเรียนรู้ ดังนั้น การใช้สื่อการสอนของครูสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ครูควรมีการจัดหาสื่อการสอนที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อวัสดุ สื่ออุปกรณ์ สื่อวิธีการ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่นๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน และปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคปัจจุบัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

1.2.1 สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านการจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนัก

เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กล่าวคือ จัดการเรียนการสอนโดยยึดเนื้อหาตามแบบเรียน คู่มือการสอน ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก เพราะเป็นสื่อการสอนที่หาได้ง่าย สะดวก และประหยัดเวลาในการเรียนการสอน เนื้อหาในแบบเรียนจะสอดคล้องตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและอธิบาย โดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมบ้างเล็กน้อยเนื่องจากครูมีภาระงานมาก และ

ต้องรับผิดชอบการสอนหลายชั้นทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมกิจกรรม พฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ครูต้องอธิบายเนื้อหาต่างๆ หลายครั้ง ต้องใช้เวลามากในการอธิบายจึงจะเข้าใจ ทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน ส่วนพฤติกรรมของนักเรียนส่วนใหญ่ศึกษาจากใบความรู้และปฏิบัติตามคำสั่งในใบงาน ปฏิบัติงานกลุ่ม เพื่อค้นคว้าจัดทำรายงาน แต่นักเรียนไม่ได้ร่วมกันสร้างชิ้นงานและนำเสนอผลงาน เนื่องจากทำให้เสียเวลาในการเรียนและทำให้เรียนเนื้อหาได้ไม่ครบตามกำหนดจึงทำเป็นรายงานหรือใบงานแทน ครูใช้แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการประเมินผลก่อนเรียน และหลังจบบทเรียนมีการประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ และนำคะแนนไปเป็นคะแนนเก็บ แต่มีการประเมินชิ้นงานน้อย

1.2.2 สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันด้านการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กล่าวคือ ครูใช้สื่อการสอนประเภทหนังสือเรียน ตำรา เอกสารประกอบการเรียน กระดานไวท์บอร์ด เนื่องจากเป็นสื่อการสอนที่ทำได้ง่ายและรวดเร็ว ส่วนชุดสื่อการสอนที่โรงเรียนได้รับจากการเข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา นั้นได้แก่ เครื่องรับโทรทัศน์ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เสริมความรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สื่อเสริมความรู้วิชาคอมพิวเตอร์ ทruclick ไลฟ์และช่องสาระความรู้จากทรูวิชั่นส์ โรงเรียนแต่ละแห่งได้นำสื่อการสอนที่ได้รับดังกล่าวนำมาบูรณาการใช้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ได้แก่ (1) ภาษาไทย (2) คณิตศาสตร์ (3) วิทยาศาสตร์ (4) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (5) สุขศึกษาและพลศึกษา (6) ศิลปะ (7) การงานอาชีพและเทคโนโลยี และ (8) ภาษาต่างประเทศ ประกอบกับสื่ออื่นๆ เช่น หนังสือเรียน บัตรภาพ บัตรคำ ภาพถ่าย สื่อการสอนที่ครูหามาเอง และสื่อการสอนจากทางโรงเรียน เป็นต้น

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

1.3.1 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นด้านการจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กล่าวคือ ภาระงานของโรงเรียนที่นอกเหนือจากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแล้ว ยังมีภาระงานอื่นๆ ที่ครูแต่ละคนต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนในห้องเรียน เช่น งานธุรการ การเงิน งานบัญชี งานบริการ ห้องสมุด งานพัสดุ งานบริหารภายในโรงเรียน แม้ในปัจจุบันจะมีการจัดสรรครูธุรการให้กับโรงเรียนแล้วก็ตามแต่ครูธุรการในโรงเรียนขนาดเล็กต้องปฏิบัติงานจริงถึง 3 โรงเรียน หรือโรงเรียนขนาดกลาง ถึง 2 โรงเรียน ทำให้ครูมีภาระงานมาก สอนเด็กในชั้นเรียนไม่เต็มทีและยังสอนมากกว่า 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สอนหลายระดับชั้น ทำให้ครูไม่สามารถนำสื่อการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้เท่าที่ควร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3, 2555, น. 105)

1.3.2 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 กล่าวคือ ครูส่วนใหญ่นิยมใช้สื่อการสอนแบบเดิมๆ หรือ

แบบเรียนต่างๆ ครูบูรณาการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหาโดยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งเห็นได้จากข้อมูลการประเมินผล การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ประจำปี การศึกษา 2557 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ส่วนใหญ่โดยรวมไม่ถึง ร้อยละ 50 ยังไม่ผ่านตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุคือ ครูไม่เห็นความสำคัญของ สื่อการสอนและยังขาดความรู้ทักษะความชำนาญ ประสบการณ์ในด้านการใช้สื่อการสอน ไม่มีเวลา เพียงพอในการศึกษาคุณลักษณะวิธีการใช้สื่อการสอนอย่างถ่องแท้ และไม่มีเวลาในการเตรียมการใช้สื่อ การสอน สื่อการสอนที่มีอยู่นั้นยังไม่หลากหลายสำหรับพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ด้านต่างๆ ได้ อย่างครอบคลุมครบถ้วน ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหา

1.4.1 ความพยายามในการแก้ปัญหาในการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดสำนัก
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 พบว่า ได้มีการกำหนดข้อเสนอแนะขึ้นคือ ลดภาระ งานครูโดยจัดสรรให้โรงเรียนมีครูธุรการ โรงเรียนละ 1 คน ลดภาระงานรายงานข้อมูลของโรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3, 2555, น. 106) จัดอบรมครูโรงเรียน ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา จัดสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนและพัฒนาการใช้ สื่อการสอน ส่งเสริมการผลิตสื่อการสอน จัดสรรสื่อการสอนให้โรงเรียนในสังกัดเพิ่มเติม ให้เพียงพอต่อ ความต้องการ

ในส่วนของความพยายามแก้ไขปัญหามาจากงานวิจัยที่ผ่านมา ยังไม่พบงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 แต่อย่างใด แต่พบงานวิจัย ด้านสื่อการสอนในช่วง พ.ศ. 2540 ถึง พ.ศ.2554 ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้ จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ (1) วรวัฒน์ รัสมิ (2540) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียน ประถมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง พบว่า ก่อนใช้สื่อการสอน ครูส่วนใหญ่คำนึงถึง การทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้วและเตรียมนักเรียนโดยการกระตุ้นให้เกิดความสนใจในระดับมาก ระหว่าง การใช้สื่อการสอน ครูส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนโดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วยในระดับมาก และหลังการใช้ สื่อการสอนครูส่วนใหญ่ปฏิบัติในระดับมาก คือ การเก็บสื่อการสอนไว้ใช้ในคราวต่อไป ครูส่วนใหญ่มีสื่อ การสอนตามที่กำหนดไว้และมีปริมาณการใช้สื่อการสอนในระดับปานกลาง ส่วนสื่อการสอนที่ใช้ทดแทน สื่อการสอนที่ไม่มีได้แก่ (1) รูปภาพ (2) ของจริง (3) การบรรยาย (4) บทบาทสมมุติ (5) การสาธิต (6) การอภิปราย (7) การปฏิบัติจริง (8) สิ่งที่มีรูปทรงหรือรูปร่างคล้ายกัน ครูส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้สื่อ การสอน คือ (1) ขาดแคลนงบประมาณ (2) ได้รับการสนับสนุนสื่อการสอนจากหน่วยงานอื่นน้อย (3) สื่อ การสอนที่มุ่งใจน่าใช้ใหม่ๆ ไม่มี บางชนิดไม่คงทน (4) ครูไม่มีความรู้ ความชำนาญและไม่นิยมใช้สื่อการ สอน (5) ขาดสถานที่ในการจัดเก็บรักษาสื่อการสอน (6) อาคารและห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อ

การสอน (7) การนำสื่อการสอนจากแหล่งอื่นมาใช้ในโรงเรียนไม่สะดวก (2) พระมหาสง่า ทองละมุน (2544) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนวิชาจริยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม พบว่า ครูผู้สอนวิชาจริยศึกษาโดยรวมและครูผู้สอน วิชาจริยศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติโดยรวมและรายชั้นตอนอยู่ในอันดับมาก ในโรงเรียน ขนาดกลางมีการปฏิบัติการใช้สื่อการสอนในอีก 3 ชั้นที่เหลือน้อยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูสอนวิชาจริย ศึกษามหาวิทยาลัยมีการปฏิบัติการใช้สื่อการสอนรายชั้นตอนอยู่ในอันดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละชั้น ดังนี้ มีการเลือกสื่อที่ให้ความปลอดภัยในการใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน มีการศึกษา รายละเอียดจากคู่มือครูก่อนการใช้สื่อการสอน ได้เปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถาม และแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการสอนและเนื้อหาที่เรียนเสมอ มีการสังเกตความสนใจในการใช้สื่อการสอนจากพฤติกรรมของ นักเรียน ครูผู้สอนวิชาจริยศึกษามีปัญหาที่สำคัญดังนี้ ชั้นการเลือกสื่อการสอนได้แก่ ครูขาดสื่อการสอน ที่ใช้ประกอบการสอน โรงเรียนไม่มีงบประมาณสนับสนุนในการผลิตสื่อการสอนและปรับปรุงที่ชำรุด ชั้น เตรียมสื่อ ได้แก่ ครูไม่ค่อยมีเวลาในการเตรียมสื่อการสอนเพราะต้องรับผิดชอบหลายรายวิชา สื่อการ สอนไม่เพียงพอ สื่อบางชนิดไม่ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ไม่มีสื่อสำรองใช้เมื่อสื่อมีปัญหาเนื่องจากสื่อ มีน้อยและจำกัด ชั้นการนำเสนอสื่อ ได้แก่ เวลาที่สอนน้อย การนำเสนอสื่อครูต้องใช้เวลาในการ ประกอบกิจกรรมอื่น สื่อบางชนิดไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ชั้นการประเมินสื่อ ได้แก่ มีการสอนมาก เวลาไม่ พอในการประเมิน ไม่สามารถทดสอบนักเรียนตามจุดประสงค์ทุกจุดประสงค์ได้เมื่อใช้สื่อการสอนเสร็จ แล้ว นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจในการประเมินสื่อมากเท่าที่ควร ครูผู้สอนวิชาจริยศึกษาได้เสนอแนะ การแก้ปัญหาการใช้สื่อการสอนในแต่ละชั้น ดังนี้ ชั้นการเลือกสื่อได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษา ควร ดำเนินการเกี่ยวกับการปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนวิชาจริยศึกษา ควรจัดโครงการผลิตสื่อในระดับกลุ่ม โรงเรียน ชั้นการเตรียมสื่อ ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดหาสื่อให้พอต่อความต้องการ จัดสื่อให้เหมาะกับ จุดประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตร ชั้นนำเสนอสื่อ ได้แก่ ควรจัดหาสื่อที่เหมาะสมกับนักเรียน ห้องเรียน เนื้อหาในหลักสูตร ควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน และชั้นการประเมินผลสื่อ ได้แก่ ครู ควรประเมินผลการใช้สื่อการสอนหลังจากที่สอนเสร็จแล้วทุกครั้ง ครูควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินสื่อการสอนโดยอาจสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน (3) ชารอยา หะยิยูไซะ (2554) ทำการ วิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1 พบว่า การใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยภาพรวมครูมีความคิดเห็นว่าการใช้ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาราย ด้านพบว่า (1) สภาพการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีการใช้สื่อการสอนด้านสื่อสิ่งพิมพ์ประเภท หนังสือเรียนและแบบเรียนคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก (2) ด้านปัญหาการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์

ครูประสบปัญหาในขั้นการเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้าก่อนการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง (3) ด้านการจัดหาสื่อการสอนคณิตศาสตร์ครูพิจารณาเลือกสื่อการสอนจากสื่อที่มีอยู่แล้วอยู่ในระดับมาก (4) ด้านความต้องการสื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีความต้องการสื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ประเภทแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด (5) ด้านการสนับสนุนส่งเสริมของผู้บริหารในการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการฝึกอบรมการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก และ (4) สุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยการประเมินผล “โครงการทรูปลูกปัญญา” ในกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา พบว่า (1) ด้านสภาพการใช้สื่อและปัญหาอุปสรรคของการใช้สื่อจากโครงการทรูปลูกปัญญา โรงเรียนที่ใช้สื่อบางประเภทมี 62.6% โรงเรียนที่ใช้สื่อสามประเภทมี 35.5% โรงเรียนที่ไม่ใช้สื่อของทรูปลูกปัญญามี 1.9% ความถี่ในการใช้ประมาณ 1 -2 ครั้ง/สัปดาห์ เหตุผลในการใช้สื่อทรูวิชั่นส์ ส่วนใหญ่ใช้เพื่อความบันเทิงและเสริมความรู้ทั่วไปแก่นักเรียน มีการใช้ประกอบการเรียนการสอนบ้าง โดยผู้บริหารและครูรายงานตรงกันว่าทำให้นักเรียนได้ก้าวทันโลก มีความรู้ที่ทันสมัย ช่วยสร้างจินตนาการให้นักเรียน ส่วนสื่อทรูดิจิทัล 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ในรายวิชาประกอบการเรียนการสอน และใช้สอนแทนในเวลาที่ครูไม่ว่างหรือขาดครูในรายวิชา ด้านสื่อทรูคลิกไลฟ์ ใช้เพื่อสอนทักษะคอมพิวเตอร์และช่วยสร้างจินตนาการให้นักเรียน ปัญหาในการใช้สื่อทั้งสามประเภท คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูไม่สามารถบริหารจัดการเวลาการใช้สื่อได้เหมาะสม คู่มือการใช้และการชี้แจงทำความเข้าใจในการนำสื่อมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนยังไม่ชัดเจน ครูไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ บางโรงเรียนได้รับสื่อที่ไม่สอดคล้องกับระดับชั้นที่เปิดสอน และมีปัญหาในการติดต่อประสานงานเพื่อขอคำแนะนำในการใช้กับโครงการทรูปลูกปัญญา (2) ด้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียนจากการใช้สื่อโครงการทรูปลูกปัญญา พบว่า ในมุมมองผู้บริหารและครูเห็นว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนปกติ นักเรียนได้รับวิธีการสอนที่แปลกใหม่ ทันสมัย ทำให้สนใจอยากเรียนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับสื่อพบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลทำให้ครูยอมรับสื่อทรูวิชั่นส์ คือ การสนับสนุนจากผู้บริหาร การช่วยเหลือจากโครงการทรูปลูกปัญญาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้ครูยอมรับสื่อทรูดิจิทัล 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู และปัจจัยที่ส่งผลทำให้ครูยอมรับสื่อทรูคลิกไลฟ์ คือ การสนับสนุนจากผู้บริหารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวครูและการเปลี่ยนแปลงในตัวนักเรียนสูง

1.5 แนวทางที่ผู้วิจัยจะดำเนินการแก้ปัญหา

จากสภาพการใช้สื่อการสอนในการจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ และยังไม่มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องเนื่องจากยังไม่มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อการสอนของครูในโครงการทูลุกปัญญาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาความคิดเห็นการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนทูลุกปัญญาของครูโรงเรียนในโครงการทูลุกปัญญา

2.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สื่อการสอนทูลุกปัญญาของครูโรงเรียนในโครงการทูลุกปัญญา

2.2.3 เพื่อศึกษาความต้องการการใช้สื่อการสอนทูลุกปัญญาของครูโรงเรียนในโครงการทูลุกปัญญา

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย การวิจัยเชิงสำรวจ

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,290 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 250 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามสูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1967, p.886) ที่ความเชื่อมั่น 95%

3.3 ขอบข่ายเนื้อหาสาระในการวิจัย ครอบคลุม (1) สภาพการใช้สื่อการสอน (2) ปัญหาในการใช้สื่อการสอน และ (3) ความต้องการใช้สื่อการสอน

3.4 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

3.5 ระยะเวลาในการทำวิจัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 การใช้สื่อการสอน หมายถึง แนวทางการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา ทั้ง 4 ประเภท ซึ่งครอบคลุม สภาพการใช้สื่อการสอน ปัญหาการใช้สื่อการสอน และความต้องการการใช้สื่อการสอน

4.2 สภาพการใช้สื่อการสอน หมายถึง การใช้สื่อการสอนทั้ง 4 ประเภทในโครงการทบทวนปัญหาของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ครอบคลุม เหตุผลการใช้สื่อการสอน วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอน และขั้นตอนการใช้สื่อการสอน

4.3 ปัญหาการใช้สื่อการสอน หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนทั้ง 4 ประเภทในโครงการทบทวนปัญหาของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ครอบคลุมปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

4.4 ความต้องการใช้สื่อการสอน หมายถึง ความปรารถนาที่จะใช้สื่อการสอน ทั้ง 4 ประเภทในโครงการทบทวนปัญหาของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ครอบคลุมด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ ด้านความต้องการบริการสื่อ ด้านความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหารและด้านความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน

4.5 สื่อที่ใช้ในโครงการทบทวนปัญหา หมายถึง สื่อ 4 ประเภท ได้แก่ สื่อทิวทัศน์ส์ สื่อทูลูกโลก สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สื่อเว็บไซต์ truepllookpunya.com

4.5.1 สื่อทิวทัศน์ หมายถึง ชุดอุปกรณ์รับสัญญาณทิวทัศน์และช่องรายการสาระความรู้คุณภาพที่มีเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนรู้จากทิวทัศน์กว่า 50 ช่อง ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นรายการคุณภาพที่เด็กทั่วโลกควรได้ดู

4.5.2 สื่อทรูคลิกไลฟ์ หมายถึง สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์แบบบูรณาการ สำหรับชั้น อนุบาล 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6 สำหรับโรงเรียนระดับประถมศึกษา และเพิ่มเติมสำหรับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6 ในระดับมัธยมศึกษา หรือขยายโอกาส ซึ่งมีพร้อมทั้งคู่มือการสอนสำหรับครู แบบเรียน เพลง เกม และบทเรียนแอนิเมชัน

4.5.3 สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ หมายถึง สื่อดิจิทัลเสริมการเรียนการสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6 ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ พุทธศาสนา สุขศึกษา ทัศนศิลป์ และเทคโนโลยี

4.5.4 สื่อเว็บไซต์ truelookpunya.com หมายถึง คลังความรู้ดิจิทัล ซึ่งรวบรวมสาระความรู้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระวิชา ในรูปแบบมัลติมีเดียหลากหลาย เป็นเว็บไซต์ที่เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และประชาชนทั่วไป ร่วมแบ่งปันเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับเป็นสังคมเครือข่ายแห่งการเรียนรู้การศึกษาทางออนไลน์

4.6 โครงการทรูปลูกปัญญา หมายถึง กิจกรรมการดำเนินงานภายใต้กลุ่มบริษัททรูคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ในฐานะบริษัทสื่อสารของคนไทย ซึ่งเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2550 มีการดำเนินงานตามทิศทางหลักขององค์กรในการทำกิจกรรมเพื่อสังคม ร่วมสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาที่นำไปสู่การพัฒนาชาติ จำแนกเป็น 3 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการปลูกความรู้ ที่ช่วยเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้สู่โรงเรียนทั่วประเทศ (2) โครงการทรูปลูกความดี ช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการทำความดีของคนในสังคมไทย และ (3) โครงการปลูกใจรักสิ่งแวดล้อม การวิจัยครั้งนี้เน้นกิจกรรมปลูกความรู้ที่ช่วยเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ด้วยการนำสื่อและเทคโนโลยีทุกรูปแบบของทรูที่มีอยู่อย่างครบวงจรไปมอบให้ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการที่ขาดแคลนสื่อการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและครูได้เข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารสาระความรู้ ได้ทัดเทียมกับคนในเมืองใหญ่ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

4.7 ครู หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในปีการศึกษา 2558

4.8 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 84 โรงเรียน ที่เป็นโรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 – พ.ศ.2557 ซึ่งได้รับสื่อการสอนจากโครงการทรูปลูกปัญญา

4.9 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 หมายถึง หน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วย

หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดในเขตพื้นที่ 5 อำเภอทางทิศเหนือของจังหวัด เชียงใหม่ คือ อำเภอฝาง อำเภอแม่เมาะ อำเภอไชยปราการ อำเภอเชียงดาว และอำเภอเวียงแหง

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

5.2 ได้แนวทางในการวางแผน สนับสนุน และส่งเสริมพัฒนา การใช้สื่อการสอนของครูใน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (1) สื่อการสอน (2) โครงการทูลุกปัญญา (3) สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และ (4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สื่อการสอน

การรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อการสอนผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมครอบคลุม (1) ความหมายสื่อการสอน (2) ประเภทของสื่อการสอน (3) คุณค่าและประโยชน์ของสื่อการสอน(4) การ เลือกสื่อการสอน (5) หลักการใช้สื่อการสอน และ (6) การประเมินสื่อการสอน

1.1 ความหมายสื่อการสอน

นักวิชาการกล่าวถึงความหมายของสื่อการสอนไว้ดังนี้
กระทรวงศึกษาธิการ (2544, น. 3) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง เครื่องมือช่วยให้ การสอนของครูบรรลุเป้าหมายและช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้สำเร็จตรงตามเป้าหมาย
จริยา เหนียนเฉลย (2546, น. 9-10) กล่าวว่า สื่อการสอน คือ การนำเอาเทคโนโลยี ซึ่งเป็นระบบการประยุกต์ผลิตรวมทางวิทยาศาสตร์ (ในแง่วัสดุ) และผลิตรวมทางวิศวกรรม ศาสตร์ (ในแง่เครื่องมือ) โดยยึดหลักทางพฤติกรรม (ในแง่วิธีการ) มาช่วยในการเพิ่ม ประสิทธิภาพทางการศึกษา ให้สูงขึ้นและบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ ทำให้บทเรียนที่เป็นนามธรรมกลับกลายเป็นรูปธรรม นักเรียน จะเกิดความคิดสร้างสรรค์และมีกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น โดยมีครูเป็นผู้ส่งข้อมูลที่เรียกว่า สาร (Message) ส่งผ่านทางสื่อ (Media) หรือ (Channel) และผู้รับสารก็คือ นักเรียนซึ่งจะมีการสนองกลับใน เชิงการสื่อสาร 2 ทาง (Two-way Communication)

สุราษฎร์ พรหมจันทร์ (2550, น. 101) กล่าวว่า สื่อการสอน คือสิ่งต่างๆ ที่ใช้เป็น ตัวกลาง ในกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ระหว่างผู้ส่งกับผู้รับ (ครูกับนักเรียน) ซึ่งอาจเป็น คำพูด คำเขียน รูปภาพ สัญลักษณ์ หรือแม้กระทั่งสีหน้าท่าทาง

โดยสรุป สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่ใช้เป็นตัวกลางซึ่งอาจจะเป็นวัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ หรือเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร เพื่อถ่ายทอดความรู้จากครูสู่นักเรียนหรือจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ สู่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์

1.2 ประเภทของสื่อการสอน

นักวิชาการได้จำแนกสื่อการสอนไว้หลายรูปแบบ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 7-9) กล่าวว่า สื่อทั้งหมดออกเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้

3 ประเภท

1. สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งได้แสดงหรือจำแนกหรือเรียบเรียงสาระความรู้ต่างๆ โดยใช้หนังสือที่เป็นตัวเขียน หรือตัวพิมพ์ เป็นสื่อเพื่อแสดงความหมาย สื่อสิ่งพิมพ์มีหลายประเภท เช่น เอกสาร หนังสือ หนังสือพิมพ์ ตำรา นิตยสาร วารสาร จุลสารจดหมาย จดหมายเหตุ บันทึก รายงาน วิทยานิพนธ์ ฯลฯ

2. สื่อเทคโนโลยี หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้นเพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุหรือเครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น แถบบันทึกภาพพร้อมเสียง (วีดิทัศน์) สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) แถบบันทึกเสียง สไลด์ สไลด์มัลติมีชัน นอกจากนี้สื่อเทคโนโลยียังหมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน เช่น การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

3. สื่ออื่นๆ นอกจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยีแล้ว ยังมีสื่ออื่นๆ ที่ส่งเสริมการเรียนการสอน ซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสื่อ 2 ประเภทดังกล่าว เพราะสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่ท้องถิ่นที่ขาดแคลนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อเทคโนโลยี สื่อเหล่านี้ อาจแบ่งได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

3.1 สื่อบุคคล หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สามารถทำหน้าที่ถ่ายทอดสาระความรู้ แนวคิด เจตคติและวิธีปฏิบัติตนไปสู่บุคคลอื่นสื่อบุคคล อาจเป็นบุคลากรที่อยู่ในระบบโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน นักการภารโรงหรืออาจเป็นบุคลากรภายนอก ระบบโรงเรียน เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขาอาชีพต่างๆ เป็นต้น

3.2 สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสภาพที่อยู่รอบตัวนักเรียน เช่น พืชผัก ผลไม้ สัตว์ชนิดต่างๆ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ แหล่งวิทยบริการหรือแหล่งการเรียนรู้ ห้องสมุด ชุมชน สังคม วัฒนธรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นสื่อที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ซึ่งครูหาได้ไม่ยาก

3.3 สื่อกิจกรรม/กระบวนการ หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการที่ครูหรือนักเรียน กำหนดขึ้นเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ ใช้ในการฝึกทักษะซึ่งต้องใช้กระบวนการคิด การปฏิบัติ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้ของนักเรียน เช่น การแสดงละคร บทบาท

สมมติ การสาธิต สถานการณ์จำลอง การจัดนิทรรศการ การไปทัศนศึกษาออกสถานที่ การทำโครงการ เกม เพลง การปฏิบัติตามใบงาน ฯลฯ

3.4 สื่อวัสดุ/เครื่องมืออุปกรณ์ หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อประกอบการเรียนรู้ เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ ตาราง สถิติ กราฟ ภาพพลิก ฯลฯ นอกจากนี้ ยังรวมถึงสื่อประเภท เครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานต่างๆ เช่น อุปกรณ์ทดลองวิทยาศาสตร์ เครื่องมือ วิชาช่าง อุปกรณ์ที่ใช้ในการออกกำลังกาย เครื่องวัดสมรรถภาพของร่างกาย เป็นต้น

เอดการ์ เดล (Edgar Dale) อ้างถึงในกิดานันท์ มลิทอง (2540, น. 81–82) ได้จัดแบ่ง สื่อการสอน และการแสดงขั้นตอนของประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้แต่ละประเภทในกระบวนการเรียนรู้ โดยพัฒนาความคิดของนักจิตวิทยา บรุนเนอร์ (Bruner) นำมาสร้างเป็น “กรวยประสบการณ์” (Cone of Experiences)

1. ประสบการณ์ตรง เป็นประสบการณ์ขั้นที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด โดยการให้นักเรียน ได้รับประสบการณ์โดยตรงจากของจริง สถานการณ์จริง หรือด้วยการกระทำจริงของตนเอง เช่น การจับต้อง การเห็น
2. ประสบการณ์รอง เป็นการเรียนรู้โดยให้นักเรียนเรียนจากสิ่งที่ใกล้เคียงกับความจริง ที่สุด เช่น ของจำลอง สถานการณ์จำลอง
3. ประสบการณ์นาฏกรรมหรือการแสดง เป็นการแสดงบทบาทสมมติหรือการแสดง ละคร เพื่อเป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนในเรื่องที่มีข้อจำกัดด้วยยุคสมัย เวลา สถานที่ เช่น เหตุการณ์ในประวัติศาสตร์หรือเรื่องราวที่เป็นนามธรรม
4. การสาธิต เป็นการแสดงหรือการกระทำประกอบคำอธิบายเพื่อให้เห็นลำดับขั้นตอน ของการกระทำนั้น
5. การศึกษาออกสถานที่ เป็นการให้นักเรียนได้รับและเรียนรู้ประสบการณ์ภายนอก สถานที่เรียนอาจเป็นการเยี่ยมชมสถานที่ต่างๆ หรือการสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ
6. นิทรรศการ เป็นการจัดแสดงสิ่งของต่างๆ การจัดป้ายนิทรรศการ เพื่อให้สาร ประโยชน์ และความรู้แก่ผู้ชม เป็นการให้ประสบการณ์แก่ผู้ชมโดยนำประสบการณ์หลากหลาย ผสมผสานกันมากที่สุด
7. โทรทัศน์ เพื่อให้ข้อมูลความรู้แก่นักเรียน หรือผู้ชมที่อยู่ในห้องเรียนหรืออยู่ทางบ้าน การสอนอาจจะเป็นสอนสด หรือบันทึกลงวีดิทัศน์ก็ได้
8. ภาพยนตร์ เป็นภาพที่บันทึกเรื่องราวเหตุการณ์ลงบนฟิล์ม เพื่อให้นักเรียนได้รับ ประสบการณ์ทั้งภาพและเสียง โดยใช้ประสาทตาและหู
9. การบันทึกเสียง วิทยู ภาพนิ่ง ข้อมูลที่อยู่ในสื่อขั้นนี้จะให้ประสบการณ์แก่นักเรียน ที่ถึงแม้จะอ่านหนังสือไม่ออก แต่ก็สามารถจะเข้าใจเนื้อหาเรื่องราวที่สอนได้

10. ทักษะสัญลักษณ์ เช่น แผนที่ แผนภูมิ หรือเครื่องหมายต่างๆ อันเป็นสัญลักษณ์ แทนความเป็นจริงของสิ่งต่างๆ หรือข้อมูลที่ต้องการให้เรียนรู้

11. วจนสัญลักษณ์ เป็นประสบการณ์ในขั้นที่เป็นนามธรรมมากที่สุด ได้แก่ ตัวหนังสือ ในภาษาเขียน และเสียงของคำพูดในภาษาพูด

จากกรวยประสบการณ์ เดลได้จำแนกสื่อการสอนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สื่อประเภทวัสดุ (Software) หมายถึง สื่อที่เก็บความรู้ไว้ในตัวเอง ซึ่งจำแนกย่อย เป็น

1.1 วัสดุประเภทที่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัย อุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผนที่ ลูกโลก รูปภาพหุ่นจำลอง เป็นต้น

1.2 วัสดุประเภทที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องอาศัย อุปกรณ์อื่นช่วย เช่น แผ่นซีดี ฟิล์มภาพยนตร์ เป็นต้น

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware) หมายถึง สิ่งที่เป็นตัวกลางหรือตัวผ่านทำให้ข้อมูล หรือความรู้ที่บันทึกในวัสดุ สามารถถ่ายทอดออกมาให้เห็นหรือได้ยิน เช่นเครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉาย แผ่นโปร่งใส เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นซีดี เป็นต้น

3. เทคนิคและวิธีการ (Techniques and Methods) หมายถึงสื่อที่มีลักษณะเป็นแนวความคิดหรือรูปแบบขั้นตอนในการเรียนการสอนโดยสามารถนำสื่อวัสดุและอุปกรณ์ไปช่วยในการสอนได้ เช่น เกมและการจำลอง การสอนแบบจุลภาค การสาธิต เป็นต้น

โดยสรุป ประเภทของสื่อการสอน แบ่งตามลักษณะรูปร่างได้แก่ สื่อประเภทเครื่องมือ สื่อประเภทวัสดุ สื่อประเภทวิธีการ และสื่อประสม จำแนกตามทรัพยากรการเรียนรู้ได้ 5 รูปแบบ คือ คน วัสดุ อาคารสถานที่ เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรม จำแนกตามการแสดงขั้นตอนของ ประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้แต่ละประเภทในกระบวนการเรียนรู้ได้ 3 ประเภทคือสื่อประเภทวัสดุ สื่อประเภทอุปกรณ์ เทคนิควิธีการ หรือสามารถตามประเภทใหญ่ๆ คือ สื่ออุปกรณ์หรือสื่อหนัก สื่อประเภทวัสดุหรือสื่อเบา และ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี สื่ออื่นๆ

1.3 คุณค่าและประโยชน์ของสื่อการสอน

นักวิชาการได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของสื่อการสอนไว้ ดังนี้

1.3.1 สื่อกับนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 6 -7) ได้กล่าวถึง คุณค่าของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น
2. ช่วยให้นักเรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็น

กระบวนการ

3. ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

4. สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจ และทำให้อายากรู้ อยากเห็นมากขึ้น
5. ส่งเสริมการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างนักเรียน
6. เกื้อหนุนนักเรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้มีโอกาสเรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน
7. ช่วยให้นักเรียนบูรณาการสาระการเรียนรู้ต่างๆ ให้เชื่อมโยงกัน
8. ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการใช้สื่อและแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อค้นคว้าเพิ่มเติม
9. ช่วยให้นักเรียนได้รับการเรียนรู้ในหลายมิติจากสื่อที่หลากหลาย
10. เชื่อมโยงโลกที่อยู่ไกลตัวนักเรียนให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของนักเรียนด้วยสื่อการสอนต่างๆ นอกจากส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้แล้วยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ได้แก่

- 10.1. ความรู้ สื่อช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้เชิงเนื้อหา กระบวนการ และความรู้ในเชิงประจักษ์จากการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ส่งเสริมการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม พัฒนาความรู้เชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงความรู้เก่าและความรู้ใหม่ ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ที่กว้างไกล
- 10.2. ทักษะ สื่อการสอนช่วยส่งเสริมและพัฒนาทักษะต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ทักษะการคิด การสื่อสาร ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การจัดการ และทักษะในงานอาชีพ
- 10.3. คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม สื่อการสอนยังช่วยให้นักเรียน รักการเรียนรู้ เห็นคุณค่าในความเป็นไทย มีจิตสำนึกทางสังคมและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ ยอมรับค่านิยมที่ดีงาม

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2546, น. 188) กล่าวว่าประโยชน์ของสื่อการสอนที่มีต่อนักเรียนได้แก่

1. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยุกยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับนักเรียน ทำให้เกิดความสนุกและไม่เบื่อหน่ายการเรียน
3. ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน
4. ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างนักเรียนด้วยกันเองและกับครู

5. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อเหล่านั้น

6. ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยจัดการให้มีการใช้สื่อการสอนรายบุคคล

สิริพัทธ์ เจษฎาวิโรจน์ (2550, น. 75-77) กล่าวว่า ประโยชน์ของสื่อการสอนที่มีต่อนักเรียนหลายประการ ในที่นี้นำเสนอประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมแก่นักเรียน
2. ช่วยให้ผู้สามารถเรียนรู้ในสิ่งที่ศึกษาได้ยากลำบากและทำการสอนง่ายขึ้น เช่น
 - 2.1. ทำสิ่งที่ซับซ้อนให้ง่ายขึ้น
 - 2.2. ทำสิ่งนามธรรมให้เป็นรูปธรรม เช่น การใช้ภาพ หรือสัญลักษณ์
 - 2.3. ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวเร็วให้ช้า เช่น การกระโดดของแมลง
 - 2.4. ทำสิ่งที่เคลื่อนไหวช้าให้เร็ว เช่น การเจริญเติบโตของพืช
 - 2.5. ทำสิ่งที่เล็กให้โตขึ้น เช่น ภาพขยายตัวแมลงเล็ก ๆ
 - 2.6. ทำสิ่งที่โตให้เล็กลง เช่น ภาพวิว ทิวทัศน์ สวน นา
 - 2.7. นำสิ่งที่อยู่ไกลมาศึกษาได้ เช่น ภาพอนุสาวรีย์บุคคลสำคัญที่อยู่ใน

จังหวัดต่างๆ

- 2.8. นำอดีตมาศึกษาได้ เช่น ภาพยนตร์ประวัติศาสตร์ บันทึกเหตุการณ์

บ้าน เมืองในอดีต

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550, น. 7-8) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนรู้ต่อนักเรียนหลายประการ ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นด้วยการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมที่สามารถสัมผัสและเข้าใจได้ง่ายขึ้น
2. ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้มากขึ้นในเวลาที่กำหนดหรือรวดเร็วกว่าการไม่ใช้สื่อ
3. ช่วยให้นักเรียนจดจำสิ่งที่เรียนได้มาก แม่นยำ และคงทนถาวรยิ่งขึ้น เพราะความประทับใจในประสบการณ์ที่ได้รับจากสื่ออื่นๆ

4. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมในเรื่องราวเดียวกัน

5. ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นในอดีตปัจจุบัน และคาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

6. ช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง แปลกใหม่ และมีคุณค่า ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมายและคาดหวังของนักเรียน

1.3.2 สื่อกับครู

ดั่งนี้ สิริพัชร์ เจษฎาภิโรจน์ (2550, น. 77) กล่าวถึง ประโยชน์ของสื่อการสอนต่อครู

1. ช่วยให้ความสะดวกแก่ครูในการสอน การสอนเป็นไปด้วยดี
2. ช่วยผ่อนแรงในการอธิบาย อธิบายได้ตรงประเด็น
3. ช่วยประหยัดเวลาในการสอน
4. ช่วยให้ครูและนักเรียนมีความเข้าใจตรงกัน
5. ช่วยให้ครูสังเกตปฏิกิริยานักเรียนได้
6. ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล (2550, น. 6-7) กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการเรียนรู้ต่อครู ดั่งนี้

1. ช่วยสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ที่ดี น่าสนใจ สนุกสนาน มีความน่าเชื่อถือจึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับครูได้เป็นอย่างดี และนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่บรรลุเป้าหมายของครูในที่สุด

2. ช่วยแบ่งเบาภาระการจัดการเรียนรู้ เช่น ทำให้ครูพูดน้อยลง ถ่ายทอดเนื้อหาด้วยตนเองน้อยลง โดยที่นักเรียนเรียนรู้ได้เองภายใต้การกำกับดูแลหรือเงื่อนไขของครูไม่ต้องเตรียมและสอนซ้ำซากเพราะได้เตรียมสื่อและวิธีการใช้สื่อไว้แล้วเป็นอย่างดีจนทำให้สามารถนำไปใช้ในครั้งต่อไปได้ทันที

3. ช่วยกระตุ้นให้ครูเตรียม ผลิต หรือพัฒนาสื่อใหม่ๆ รวมทั้งคิดค้นวิธีการที่น่าสนใจ

4. ช่วยแก้ปัญหาและทดแทนสิ่งที่ครูไม่ถนัด เช่น พูดไม่เก่ง จดข้อมูลได้ไม่มาก พอขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และการปรากฏตัวต่อหน้าคนจำนวนมาก

5. ช่วยให้ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้หลากหลายรูปแบบ สำหรับการสอนที่เป็นกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อยและเป็นรายบุคคล โดยอาศัยสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมประกอบ

6. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโดยตรง เพราะทำให้ครูสามารถสอนได้เร็ว ถูกต้องแม่นยำใช้เวลาสั้นลงแต่ทำให้นักเรียนเรียนได้มากขึ้น

7. ช่วยให้ครูมีปฏิสัมพันธ์และติดตามดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล เพราะใช้เวลาในด้านการบรรยายถ่ายทอดเนื้อหาสาระ การเตรียมการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ น้อยลง จึงมีเวลาเพิ่มขึ้น

8. ช่วยให้ครูสามารถวัดประเมินผลการเรียนรู้ได้ตรงจุดมุ่งหมายในทุกชั้นตอน

9. ช่วยให้ครูสามารถนำประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่มากมายภายนอกห้องเรียนมานำเสนอต่อนักเรียนและทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่มีความหมาย

10. ช่วยให้ผู้ครูได้รับทราบผลป้อนกลับจากนักเรียน และนำข้อมูลที่ได้นำไปปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาสื่อและการจัดการเรียนรู้ของตนได้ตลอดเวลา

โดยสรุป คือสื่อการสอนมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนอย่างมากมาย ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาบทเรียนตรงกับผู้สอนทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรม ส่งเสริมทักษะ กระบวนการเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม ความคิดรวบยอดของนักเรียนและแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอน อย่างไรก็ตามสื่อการสอนจะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อผู้สอนต้องรู้ถึงคุณสมบัติของสื่อการสอน ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อการสอนนั้นๆ การนำสื่อการสอนไปใช้อย่างเหมาะสมและถูกวิธี เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

1.4 การเลือกสื่อการสอน

นักวิชาการได้กล่าวถึงการเลือกสื่อการสอนไว้ ดังนี้

กิดานันท์ มลิทอง (2543, น. 99–101) กล่าวถึงหลักการเลือกสื่อการสอนไว้ ดังนี้ การเลือกสื่อการสอนเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยในการเลือกสื่อการสอน ครูจะต้องตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนให้แน่นอนเสียก่อน เพื่อใช้วัตถุประสงค์นั้นเป็นตัวนำชี้ในการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีหลักการอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณา คือ

1. สื่อนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. เลือกสื่อการสอนที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อที่จะให้ผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
3. เป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น และประสบการณ์ของนักเรียน
4. สื่อการสอนนั้นควรสะดวกในการใช้ ไม่มีวิธีใช้ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลาและการลงทุน

จากหลักการนี้สรุปได้ว่า การจะเลือกสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้นครูจะต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
2. จุดมุ่งหมายในการนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบหรือร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้นำบทเรียน ใช้ในการประกอบคำอธิบาย ใช้เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์แก่นักเรียน หรือใช้เพื่อสรุปบทเรียน

3. ต้องเข้าใจลักษณะเฉพาะของสื่อชนิดต่างๆ แต่ละชนิดว่า สามารถสร้างความสนใจ และให้ความหมายต่อประสบการณ์การเรียนรู้แก่นักเรียนได้อย่างไรบ้าง เช่น หนังสือเรียนและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ใช้เพื่อเป็นความรู้พื้นฐานและอ้างอิง ของจริงและของจำลองใช้เพื่อให้เห็น

ให้เห็นส่วนประกอบหรือเปรียบเทียบข้อมูล สไลด์และฟิล์มสตริปใช้เพื่อเสนอภาพนิ่งขนาดใหญ่ให้นักเรียนเห็นทั้งชั้นหรือใช้เพื่อการเรียนรายบุคคลก็ได้เหล่านี้เป็นต้น

4. ต้องมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งของสื่อการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา สื่อบางอย่างจะคุ้มค่าในการผลิตเองหรือไม่ หรืออาจหาซื้อได้ที่ไหนบ้าง

กระทรวงศึกษาธิการ (2546, น. 65-67) ได้กล่าวถึง การเลือกสื่อการสอนเพื่อนำไปใช้ประกอบการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยในการเลือกสื่อการสอน ครูจะต้องตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมในการเรียนให้แน่นอน เพื่อใช้วัตถุประสงค์นั้นเป็นตัวชี้้นำในการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังมีหลักการอื่นๆ เพื่อประกอบการพิจารณา คือ

1. สื่อการสอนนั้นต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาบทเรียนและจุดมุ่งหมายที่จะสอน
2. เลือกสื่อการสอนที่มีเนื้อหาถูกต้อง ทันสมัย น่าสนใจ และเป็นสื่อการสอนที่มีผลต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาวิชานั้นได้ดีเป็นลำดับขั้นตอน
3. เป็นสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัย ระดับชั้น ความรู้ และประสบการณ์ของนักเรียน
4. สื่อการสอนมีความสะดวกในการใช้ มีวิธีใช้ไม่ซับซ้อนยุ่งยากจนเกินไป
5. ต้องเป็นสื่อการสอนมีคุณภาพเทคนิคการผลิตที่ดี มีความชัดเจนและเป็นจริง
6. มีราคาไม่แพงจนเกินไป หรือถ้าจะผลิตเองควรคุ้มกับเวลา และการลงทุน

โดยสรุป การเลือกสื่อการสอน ครูต้องเลือกสื่อการสอนให้สอดคล้องกับแผนการสอนที่เตรียมไว้ แต่ก็ไม่มีวิธีการสอนใด กิจกรรมใด หรือสื่อประเภทใดประเภทหนึ่งที่ดีที่สุดสำหรับการสอนในทุกเนื้อหา การเลือกสื่อการสอนยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่นๆ อีก เช่น สภาพห้องเรียนความพร้อมของนักเรียน สภาพเศรษฐกิจ ราคาค่า ความประหยัด สิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา ฯลฯ เป็นต้น การจะเลือกสื่อการสอนมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ครูจะต้องมีความรู้ความสามารถ และทักษะในเรื่องต่างๆ คือ วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมและจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน จุดมุ่งหมายในการนำสื่อการสอนมาใช้ประกอบหรือร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน เข้าใจลักษณะเฉพาะของสื่อการสอนชนิดต่างๆ และมีความรู้เกี่ยวกับแหล่งของสื่อการสอนทั้งภายในและภายนอกสถาบันการศึกษา

1.5 หลักการใช้สื่อการสอน

นักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการสอนไว้ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, น. 9) ได้กล่าวว่า หลักเกณฑ์ทั่วไปในการใช้สื่อการสอน นอกเหนือจากครูจะต้องใช้สื่อการสอนให้เกิดประโยชน์ตามจุดมุ่งหมายในแต่ละขั้นตอนแล้วควรพิจารณาใช้สื่อการสอนอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อให้เกิดผลดีดังต่อไปนี้

1. ครูควรมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภท และจุดประสงค์เหล่านี้จะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์บทเรียน

2. ครูควรให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ของบทเรียน และการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทในขั้นตอนต่างๆ ของการเรียนการสอน

3. ครูควรจัดลำดับของการใช้สื่อการสอนขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดี เพื่อให้การใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทบรรลุจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน โดยไม่ให้นักเรียน หรือแม้แต่ครูเองสับสน

4. ครูควรวางแผนใช้สื่อการสอนแต่ละประเภท ให้มีความเกี่ยวเนื่องและเกี่ยวข้องกัน ในแต่ละกิจกรรมการเรียน เพื่อให้บรรลุผลอันเป็นเป้าหมายสุดท้ายของแต่ละบทเรียน

5. ครูไม่ควรใช้สื่อการสอนหลายประเภทเกินไปในขณะทำกิจกรรมหนึ่งๆ

6. ครูควรวางแผนในเรื่องเวลาให้แน่นอนในการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทในแต่ละขั้นตอนของการเรียนการสอน

บราวน์และคณะ (Brown and other 1985, pp. 64–69 อ้างถึงใน กิดานันท์ มลิทอง (2526, น. 89–90) ได้กล่าวว่า การใช้สื่อการสอนนั้นอาจจะใช้เฉพาะขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของการสอน หรือจะใช้ในทุกขั้นตอนก็ได้ ดังนี้

1. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาที่กำลังจะเรียน สื่อที่ใช้ในขั้นนี้จึงเป็นสื่อที่กว้าง ๆ หรือเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในครั้งก่อน ยังมีใช้สื่อที่เน้นเนื้อหาเจาะลึกอย่างแท้จริง เช่น ภาพ บัตรคำ หรือบัตรปัญหา เป็นต้น

2. ชี้นำดำเนินการสอนหรือประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นขั้นสำคัญ ในการเรียนเพราะเป็นขั้นที่จะให้ความรู้เนื้อหาอย่างละเอียดเพื่อสนองวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ครูต้องเลือกสื่อการสอนให้ตรงกับเนื้อหาวิธีการสอนหรืออาจจะใช้สื่อประสมก็ได้ ต้องมีการจัดลำดับ ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนในขั้นนี้จะต้องเป็นสื่อที่เสนอความรู้อย่างละเอียดถูกต้อง และชัดเจนแก่นักเรียน เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นโปร่งแสง แผนภูมิ เทปเสียง หรือชุดการสอน เป็นต้น

3. ขั้นวิเคราะห์และฝึกปฏิบัติ เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ตรงแก่นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ทดลองนำความรู้ด้านทฤษฎี หรือหลักการที่เรียนมาแล้วไปใช้แก้ปัญหาในขั้นฝึกหัด โดยการลงมือฝึกปฏิบัติเอง สื่อการสอนในขั้นนี้จะเป็นสื่อการสอนที่เป็นประเด็นปัญหาให้นักเรียนได้ขบคิด โดยนักเรียนเป็นผู้ใช้สื่อการสอนเองมากที่สุด เช่น ภาพ บัตรคำ เทปเสียง สมุดแบบฝึกหัด หรือชุดการสอน เป็นต้น

4. ขั้นสรุปบทเรียน เป็นขั้นของการเรียนการสอนเพื่อการย้ำเนื้อหาให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ถูกต้อง และตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ด้วย ขั้นสรุปนี้ควรใช้เพียงระยะเวลาสั้นเช่นเดียว กับชี้นำเข้าสู่บทเรียน สื่อการสอนที่ใช้สรุปจึงควรครอบคลุมเนื้อหาสำคัญทั้งหมดโดยย่อและใช้เวลาน้อย เช่น แผนภูมิ แผ่นโปร่งแสง เป็นต้น

5. ชั้นประเมินนักเรียน เป็นการทดสอบว่านักเรียนสามารถเรียนรู้ หรือเข้าใจในสิ่งที่เรียนไปถูกต้องมากน้อยเพียงใด และบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ สื่อในชั้นนี้มักจะเป็นคำถามจากเนื้อหาที่เรียน โดยมีภาพประกอบด้วยก็ได้ อาจจะนำบัตรคำหรือสิ่งต่างๆ ที่ใช้ในชั้นกิจกรรมการเรียนถามอีกครั้ง และอาจเป็นการทดสอบโดยการปฏิบัติจากสื่อหรือการกระทำของนักเรียน เพื่อทดสอบว่านักเรียนสามารถมีทักษะจากการปฏิบัติอย่างถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

โดยสรุป หลักในการใช้สื่อการสอนครูอาจจะใช้เฉพาะชั้นตอนใดชั้นตอนหนึ่งของการสอน หรือจะใช้ในทุกชั้นตอน อาจพิจารณาได้จาก 3 ลักษณะคือการใช้สื่อการสอนประกอบการเรียนการสอนของครู การใช้สื่อการสอนเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การใช้สื่อการสอนร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู ครูควรมีจุดประสงค์ที่ชัดเจนและให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ จัดลำดับการใช้สื่อการสอนขณะทำกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดี วางแผนการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภท และไม่ควรใช้สื่อการสอนหลายประเภทเกินไปในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมหนึ่งและควรวางแผนในเรื่องเวลาในการใช้สื่อการสอนแต่ละประเภทในแต่ละชั้นตอน

1.6 การประเมินสื่อการสอน

นักวิชาการได้กล่าวถึงการประเมินสื่อการสอนไว้ ดังนี้
กิดานันท์ มลิทอง (2543, น. 106-107) กล่าวว่า การประเมินสื่อการสอนมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ประเมินการวางแผนการใช้สื่อการสอน เพื่อดูว่าสิ่งต่างๆ ที่วางไว้สามารถดำเนินไปตามแผนหรือไม่ หรือเป็นไปเพียงตามหลักการทฤษฎีแต่ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง จึงต้องเก็บ รวบรวมข้อมูลไว้เพื่อการแก้ไขปรับปรุงในการวางแผนครั้งต่อไป
2. ประเมินกระบวนการการใช้สื่อการสอน เพื่อดูว่าการใช้สื่อการสอนแต่ละชั้นตอน ประสบปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้าง มีสาเหตุมาจากอะไรและมีการเตรียมการป้องกันไว้หรือไม่
3. ประเมินผลที่ได้จากการใช้สื่อการสอน เป็นผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนโดยตรงว่าเมื่อเรียนแล้วนักเรียนสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้หรือไม่ และผลที่ได้นั้นเป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือต่ำกว่าเกณฑ์

โดยสรุป ถ้าครูสามารถที่จะนำไปประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมกับสื่อการสอน และได้วินิจฉัยองค์ประกอบต่างๆ แล้วจะได้คุณภาพของสื่อการสอนและมีประสิทธิผลกับนักเรียน ได้เกิดการเรียนรู้เพิ่มพูนมากขึ้นอย่างมหาศาล ดังนั้นครูควรจะได้ศึกษาองค์ประกอบทุกๆ ส่วนให้เข้าใจและนำไปสัมพันธ์กับการเลือก การออกแบบ ผลิต และการใช้สื่อการสอน ก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

2. โครงการทรูปลูกปัญญา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 ที่กลุ่มบริษัททรูคอร์ปอเรชัน จำกัด (มหาชน) ในฐานะบริษัทสื่อสารของคนไทย ได้ดำเนินโครงการทรูปลูกปัญญา ที่มุ่งปลูกความรู้ ปลูกความดี ปลูกใจรักสิ่งแวดล้อม ให้แก่เด็ก เยาวชน และคนไทยทั่วประเทศ โดยมีโครงการ “เปิดโลกทัศน์การเรียนรู้สู่โรงเรียนทั่วประเทศ” เป็นทุกรูปแบบของทรูที่มีอยู่อย่างครบวงจรไปมอบให้โรงเรียนที่ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนและครูได้เข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสาร สารความรู้ ได้ทัดเทียมกับคนในเมืองใหญ่ เกิดแรงบันดาลใจในการเรียนรู้ที่ยั่งยืน และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สิ่งแวดล้อม และประเทศชาติต่อไป

โดยกิจกรรมภายใต้โครงการทรูปลูกปัญญา ได้แก่ กิจกรรม ปลูกความรู้ โครงการเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ สู่โรงเรียนทั่วประเทศ เป็นโครงการหลักในการปลูกความรู้ ซึ่งกลุ่มบริษัททรู ได้นำชุดอุปกรณ์รับสัญญาณผ่านดาวเทียมเครื่องรับโทรทัศน์ พร้อมช่องรายการคุณภาพที่มีเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนรู้ที่คัดสรรแล้วจากทรูวิชั่นส์ และสื่อดิจิทัลเสริมการเรียนการสอนอื่นๆ ไปมอบให้แก่โรงเรียนขาดแคลนสื่อที่อยู่ห่างไกลทั่วประเทศโดยเริ่มจาก 800 โรงเรียนในปี 2550 ครบ 5,500 โรงเรียน เมื่อปี 2557 โดยมีเป้าหมายครบ 10,000 โรงเรียนทั่วประเทศในอนาคต

สรุปข้อมูลจำนวน โรงเรียน/ครู/นักเรียน ภายใต้โครงการทรูปลูกปัญญา ปี 2550 – 2557 มีจำนวนทั้งสิ้น โรงเรียน 5,500 โรงเรียน ครู 87,263 คน นักเรียน 1,749,481 คน จาก 900 อำเภอ 77 จังหวัดทั่วประเทศ ได้แก่ ภาคกลางและภาคตะวันตก 1,009 โรงเรียน ภาคเหนือ 1,233 โรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1,945 โรงเรียน ภาคตะวันออก 425 โรงเรียน ภาคใต้ 888 โรงเรียน (โครงการทรูปลูกปัญญา. 2558, ออนไลน์)

ชุดอุปกรณ์และสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ (ชุดเบื้องต้น) ที่โรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญาได้รับประกอบด้วย (1) ชุดอุปกรณ์รับสัญญาณทรูวิชั่นส์, เครื่องรับโทรทัศน์ 32 นิ้ว และตู้เก็บอุปกรณ์ช่องรายการคุณภาพที่มีเนื้อหาสาระเพื่อการเรียนรู้จากทรูวิชั่นส์ กว่า 50 ช่อง ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นรายการคุณภาพที่เด็กทั่วโลกควรได้ดู เช่น ช่องสารคดีเกี่ยวกับธรรมชาติ และชีวิตสัตว์ Animal Planet, ช่องสารคดีเกี่ยวกับธรรมชาติ ภูมิศาสตร์ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม National Geographic Channel, ช่องสารคดีเกี่ยวกับประวัติศาสตร์โลก วัฒนธรรม และอัตชีวประวัติบุคคลสำคัญของโลก The History Channel, ช่องสารคดีเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี Discovery Channel และ True Explore, ช่องรายการสำหรับเด็กและครอบครัว Disney Channel และ True Spark, ช่องข่าวทันเหตุการณ์ทั่วโลกและประเทศไทย BBC WORLD NEWS ,TNN24 และช่องทรูปลูกปัญญา เป็นต้น (2) สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนวิชาคอมพิวเตอร์แบบบูรณาการ "ทรูคลิกไลฟ์" สำหรับชั้น อนุบาล 1-มัธยมศึกษาปีที่ 6

ซึ่งมีพร้อมทั้งคู่มือการสอนสำหรับคุณครู แบบเรียน เพลง เกมส์ และบทเรียนแอนิเมชั่น (3) สื่อดิจิทัล เสริมการเรียนการสอน วิชาภาษาอังกฤษ สำหรับ อนุบาล 1 – ประถมศึกษาปีที่ 6 (4) เกมพอเพียง เพื่อปลูกฝังและเรียนรู้แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบที่สนุกสนานและได้ความรู้ (5) หนังสือการ์ตูนสามเณรปลูกปัญญาธรรม เพื่อปลูกฝังการเรียนการสอนทางด้านคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมให้กับเด็ก (6) นิทาน 5 ให้ เพื่อปลูกฝังให้เด็กรู้จักการให้ในหลายๆ รูปแบบ (7) อุปกรณ์ Easy Cap อุปกรณ์ที่จะช่วยให้คุณครูสามารถบันทึกการบรรยายสาระความรู้จากช่องทางยูทิวทัศน์ มาลงในคอมพิวเตอร์ เป็น ดิจิทัลไฟล์ แล้วนำมาทำเป็น วีซีดี หรือ ดีวีดี สำหรับใช้เปิดสอนนักเรียนได้ในทุกชั่วโมงที่ต้องการ ทำให้จัดตารางการเรียนการสอนได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น (8) แผ่นโปรแกรม ไวท์เน็ต (White Net) สำหรับติดตั้งกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของโรงเรียนที่มีการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต โดยโปรแกรมนี้ทำการกั้นกรองและสกัดเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก โดยคุณครูสามารถเลือกจัดการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง (9) ชุดอุปกรณ์ 3G+ ประกอบไปด้วย Net SIM ย่อมาจากคำว่า Internet SIM รูปร่างหน้าตาเหมือนกับ SIM ที่เราใช้บนโทรศัพท์มือถือ แต่ซิมนี้จะใช้สำหรับเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต เท่านั้น Dongle หรือ Air Card ใช้สำหรับเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตผ่านคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (Notebook) ซึ่งจะทำให้คุณครูสามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้ากับโน้ตบุ๊ก เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน นอกห้องเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ ได้สะดวกยิ่งขึ้นนอกเหนือจาก “ชุดอุปกรณ์เพื่อการเรียนรู้ (ชุดเบื้องต้น) ที่ทรู นำไปมอบให้กับทางโรงเรียนที่ ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก เข้าร่วมเป็นโรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญา แล้ว ทรูปลูกปัญญายังมีความมุ่งหวังที่จะ คัดสรรสื่อเสริมการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาสาระ เพื่อการเรียนรู้อื่น ที่จะ มอบให้กับโรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญาเพิ่มเติมต่อเนื่องทุกปี เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งสาระการเรียนรู้ในทุกห้องเรียน ทรูมุ่งสานต่อนโยบายการสร้าง “สังคมแห่งการเรียนรู้” ด้วยการนำเทคโนโลยีต่อยอดพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โดยจัดตั้ง “โรงเรียนต้นแบบทรูปลูกปัญญา” ขึ้นโดยคัดเลือกโรงเรียนที่อยู่ในโครงการทรูปลูกปัญญาที่สามารถใช้ประโยชน์จากสื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นโรงเรียนต้นแบบ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 – พ.ศ. 2557 ทรูได้ดำเนินการคัดเลือกและจัดตั้งโรงเรียนต้นแบบ ทรูปลูกปัญญา จำนวนทั้งสิ้น 51 โรงเรียนใน 5 ภูมิภาคทั่วประเทศแล้ว ซึ่งโรงเรียนต้นแบบทรูปลูกปัญญา จะได้รับการติดตั้ง “อุปกรณ์และสื่อมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้ในทุกห้องเรียน” เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการมากขึ้นเด็กทุกชั้นได้เปิดโลกกว้างไปกับรายการของทรูวิชั่นส์ ค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยคอมพิวเตอร์และเครือข่ายฐานข้อมูล หรือเครื่องเซิร์ฟเวอร์ของโรงเรียนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว อีกทั้งยังมีระบบโทรศัพท์วงจรปิด เพื่อสามารถออกอากาศสด แจกข้อมูลข่าวสารและ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ให้ทราบพร้อมกันทุกห้องเรียนได้อีกด้วย

สิ่งที่โรงเรียนต้นแบบ จะได้รับเพิ่มเติมจากโครงการทรูปลูกปัญญา คือ (1) ติดตั้งระบบ Server เพื่อจัดเก็บ สาระความรู้ และข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ และเลือกใช้ในการเรียนการสอน

ได้ในภายหลังตามต้องการ (2) ติดตั้งระบบ LAN Network เพื่อให้สามารถเชื่อมต่อ ระบบอินเทอร์เน็ตได้ในทุกห้องเรียน และทุกอาคาร (3) ติดตั้งระบบสายสัญญาณภาพและเสียง (SMATV) เพื่อรองรับการกระจายสัญญาณภาพและเสียงไปยังทุกห้องเรียน (4) ติดตั้งระบบโทรทัศน์วงจรปิดไปยังทุกห้องเรียน พร้อมชุดอุปกรณ์ออกอากาศ ประกอบด้วยกล้องวิดีโอ (VDO Handycam) และฉากหลังสำหรับออกอากาศเพื่อให้ ผู้บริหารโรงเรียน ครูและนักเรียนสามารถประชาสัมพันธ์เผยแพร่กิจกรรมข่าวสารที่ได้รับชมพร้อมกันในทุกห้องเรียน (5) ติดตั้งคอมพิวเตอร์ในทุกห้องเรียน เพื่อให้ทุกห้องเรียนสามารถใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน ควบคู่กับการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ ที่ได้รับจากโครงการทูลุปลูกปัญญาได้อย่างสะดวกรวดเร็ว (6) ติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์สีในทุกห้องเรียน เพื่อให้สามารถรับชมช่องรายการต่างๆ จากทรูวิชั่นส์ได้ในทุกห้องเรียน

การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ออนไลน์ ทูลุปลูกปัญญาได้สร้างเว็บไซต์ ทูลุปลูกปัญญาดอทคอม (www.truelookpunya.com) เพื่อเป็นคลังความรู้ดิจิทัล ซึ่งรวบรวมสาระความรู้ ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระวิชา ในรูปแบบมัลติมีเดียหลากหลาย เป็นแหล่งความรู้ที่มีคุณค่า และเป็นเว็บไซต์ที่เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน และประชาชนทั่วไป ร่วมแบ่งปันเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้ เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับ เป็นเครือข่ายการศึกษาทางออนไลน์ที่มั่นคงต่อไป และเพื่ออำนวยความสะดวกรวมทั้งสนับสนุน การเรียนรู้และใช้ประโยชน์จากสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ที่รุดหน้าไปมอบให้แก่โรงเรียนได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทูลุปลูกปัญญาชวนเพื่อนพนักงานให้มีส่วนร่วมในการดูแลโรงเรียนในโครงการทูลุปลูกปัญญา กับโครงการพี่เลี้ยงจิตอาสา ทูลุปลูกปัญญาได้เปิดรับสมัครพนักงานที่มีจิตอาสา เป็นพี่เลี้ยงดูแลให้คำแนะนำแก่ทุกโรงเรียนอย่างใกล้ชิด ปัจจุบันมีเพื่อนพนักงานสมัครเป็นพี่เลี้ยงจิตอาสา ทั้งสิ้น 625 คน และยังมี ทูลุปลูกปัญญา Care Center เพื่ออำนวยความสะดวกแก่โรงเรียนในโครงการแจ้งปัญหาหรือมีข้อซักถาม ซึ่งเป็นศูนย์บริการโรงเรียนในโครงการโดยเฉพาะในการรับเรื่อง ให้ข้อมูล และแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม อื่นๆ ด้วย สำหรับแจ้งเรื่องอุปกรณ์เสีย เปิดให้บริการ 08.00 น. – 18.00 น. ทุกวันไม่เว้นวันหยุดราชการ โทร. 02-7252955 หรือกด *9595 สำหรับผู้ใช้บริการเครือข่ายทรูมูฟ ไม่เสียค่าใช้จ่าย

กิจกรรมปลูกความรู้อื่นๆ นอกเหนือไปจากกิจกรรมเปิดโลกทัศน์เพื่อการเรียนรู้สู่โรงเรียนทั่วประเทศ ทูลุปลูกปัญญายังได้จัดกิจกรรมปลูกความรู้ ส่งเสริมด้านการศึกษาแก่เด็กและเยาวชนทุกระดับอีกมากมาย อาทิ โครงการค่ายเยาวชนทรู สำหรับระดับมัธยมศึกษา โครงการนักวิทยุน้อยทรู โครงการ True Young Producer Award โครงการประกวดภาพยนตร์โฆษณาเพื่อสังคม สำหรับนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา, โครงการทูลุปลูกปัญญา วันเด็กแห่งชาติ ทำเนียบรัฐบาลเป็นต้น กิจกรรมปลูกความดี สารคดีสั้น ชุด “บันทึกทรู บันทึกคนดี”

นอกจากการปลูกความรู้แล้ว ทรูยังได้ดำเนินกิจกรรม “ปลูกความดี” โดยได้สร้างสรรค์สารคดีสั้น ชุด “บันทึกทรู บันทึกคนดี” สารคดีบันทึกคุณความดีของคนดีๆ ในสังคมไทยหลากหลายรูปแบบเพื่อยกย่องเชิดชู และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้ทำความดี รวมถึงสร้างให้เป็นตัวอย่าง และเป็นแรง

บันดาลใจในการทำความดี แก่คนในสังคม เพื่อนำออกอากาศในช่องต่างๆ ของทิวทัศน์ส์ จำนวน 17 ช่อง ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ.2551 จนถึงปัจจุบันได้ออกอากาศไปมากกว่า 200 ตอน

กิจกรรมปลูกใจรักสิ่งแวดล้อม กลุ่มบริษัททรูได้ดำเนินโครงการเพื่อสิ่งแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่อง18 ปี เพื่อร่วมส่งเสริมการดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการทรูปลูกปัญญา จึงได้สานต่อหน้าที่สำคัญในการ “ปลูกใจรักสิ่งแวดล้อม” ให้เกิดขึ้นกับเด็กเยาวชน และคนไทย โดยดำเนินการต่อโครงการสำคัญที่ริเริ่มไว้อย่างต่อเนื่องได้แก่ โครงการประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติ “สัตว์มีค่า ป่ามีคุณ” ทรูร่วมกับ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ได้จัดโครงการประกวดภาพถ่ายอนุรักษ์ธรรมชาติติดต่อกันมา 18 ปีแล้ว เพื่อเชิญชวนให้ชาวไทยทุกคนได้เข้าไปสัมผัสความงดงามของธรรมชาติ ระบบนิเวศ ป่าไม้ และสัตว์ป่าต่างๆ แล้วนำความสมบรูณ์งดงามมาถ่ายทอดแก่ผู้อื่น ผ่านภาพถ่ายเพื่อให้คนไทยได้ชื่นชม จนเกิดความรัก และหวงแหนธรรมชาติ อยากปกป้องรักษาให้คงอยู่อย่างยั่งยืนตลอดไป โดยผู้ชนะการประกวด ได้รับถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เกียรติบัตร เงินรางวัล และสิทธิ์ท่องเที่ยวเขตหวงห้ามพิเศษในอุทยานแห่งชาติหรือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าทั่วประเทศ (คู่มือโครงการทรูปลูกปัญญา : 2556)

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

การรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมครอบคลุม (1) ข้อมูลทั่วไป (2) ที่ตั้งและอาณาเขต (3) การจัดการศึกษา (4) จำนวนโรงเรียน ครูและบุคลากร นักเรียน และ (5) การบริหารจัดการ

3.1 ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 (2558, น. 1-2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาที่อยู่ในสังกัดในเขตพื้นที่ 5 อำเภอทางทิศเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ คือ

1. อำเภอฝาง เป็นที่ตั้งของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. อำเภอแม่ฮาด ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของเขตพื้นที่การศึกษา ห่างจากที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประมาณ 13 กิโลเมตร

3. อำเภอไชยปราการ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของเขตพื้นที่การศึกษา ห่างจากที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประมาณ 25 กิโลเมตร
4. อำเภอเชียงดาว ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของเขตพื้นที่การศึกษา ห่างจากที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประมาณ 70 กิโลเมตร
5. อำเภอเวียงแหง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของเขตพื้นที่การศึกษา ห่างจากที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประมาณ 150 กิโลเมตร

3.2 ที่ตั้งและอาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ตั้งอยู่บนถนนเจ็ดยอด ตำบลเวียง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย และอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สาธารณรัฐแห่งสหภาพพม่า และอำเภอป่าเย็บ จังหวัดเชียงใหม่

3.3 การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

การจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีความซับซ้อนเนื่องจากมีพื้นที่รับผิดชอบถึง 4,893 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขา ป่าไม้ และเป็นเขตชายแดนซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศพม่าเป็นแนวชายกว่า 100 กิโลเมตร จากอำเภอฝาง อำเภอแม่เฒ่า อำเภอเชียงดาว จนถึงอำเภอเวียงแหง

การคมนาคมและการติดต่อระหว่างสถานศึกษาเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากสถานศึกษาส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร ห่างไกล โดยสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ห่างจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ที่ไกลที่สุดมีระยะทางเกือบ 200 กิโลเมตรและมีสถานศึกษาที่ตั้งอยู่บนภูเขาสูงอีกจำนวนมาก

ผู้รับบริการประกอบไปด้วยผู้คนหลากหลายเผ่าพันธุ์ มีความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี สังคม และภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร และจำนวนหนึ่งยังเป็นผู้อพยพจากประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามาขายแรงงาน ทำให้มีเด็กวัยเรียนจำนวนมากที่ไม่มีเอกสารทางทะเบียนราษฎร ส่งผลกระทบต่อการให้บริการการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทำให้มีความยุ่งยากและซับซ้อนมากขึ้น มีจำนวนเด็กตกหล่นและเด็กออกกลางคันเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกช่วงชั้นต่ำกว่าระดับมาตรฐานประเทศในสาระวิชาหลัก คือ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา และภาษาอังกฤษ

นอกจากนี้แล้ว ประชากรวัยเรียนในพื้นที่รับผิดชอบยังไม่ได้มีโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงนำไปสู่ปัญหาการจัดการศึกษาซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในทุกๆ ด้าน

จากสภาพภูมิประเทศซึ่งอยู่ในพื้นที่ภูเขาสูง ทุรกันดาร ส่งผลให้นักเรียนจำนวนหนึ่งซึ่งเข้าเรียนในสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกลจากชุมชนของตนไม่สะดวกต่อการเดินทางไป – กลับในวันเดียว ต้องเข้าพักนอนในโรงเรียน ซึ่งต้องเป็นธูระจัดหาที่พักให้ตามสภาพความขาดแคลนในรูปแบบของโรงเรียนพักนอนจำนวน 20 โรงเรียน เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาแก่เด็กในพื้นที่ที่ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการ

3.4 จำนวนโรงเรียน ครูและบุคลากร นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

3.4.1 จำนวนโรงเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 153 โรงเรียน 1 สาขา (ข้อมูล ณ 10 มิถุนายน 2557) แยกได้ตามอำเภอ ดังนี้ อำเภอฝาง 47 โรงเรียน 1 สาขา อำเภอแม่ฮาด 37 โรงเรียน อำเภอไชยปราการ 21 โรงเรียน อำเภอเชียงดาว 39 โรงเรียน อำเภอเวียงแหง 9 โรงเรียน

3.4.2 จำนวนครูและบุคลากร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีครูและบุคลากร จำนวนทั้งสิ้น 2,560 คน

3.4.3 จำนวนนักเรียน

นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีจำนวนทั้งสิ้น 38,172 คน

3.5 การบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้กำหนดทิศทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย มีคุณภาพและประสิทธิภาพในปีงบประมาณ 2558 ดังนี้

3.5.1 ค่านิยม

“ยิ้มไหว้ ถามไถ่ เต็มใจบริการ ทำงานเป็นทีม” CM3 – MoST

CM3 คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

MoST Mo = Modesty (อ่อนน้อม) หมายถึง มีความอ่อนน้อมถ่อมตน และรู้จักยอมรับนับถือผู้อื่น ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ 1) มีกิริยาอ่อนน้อม 2) มีวาจาอ่อนหวาน 3) มีจิตใจอ่อนโยน

S = Service Mind (เต็มใจบริการ) หมายถึง การบริการที่ดี ผู้ให้บริการต้องมีจิตใจหรือมีใจรัก มีความเต็มใจในการบริการ การทำงานโดยมีใจรักจะแสดงออกมทางกาย โดยการทำงานด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส มีอารมณ์รื่นเริงและควบคุมอารมณ์ของตนเองได้

T = Teamworking (ทำงานเป็นทีม) หมายถึง การทำงานที่มีการประสานงานกัน ร่วมมือกัน สามัคคี มีเป้าหมายร่วมกันและเชื่อใจกัน

3.5.2 วิสัยทัศน์

การศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีคุณภาพและมาตรฐานระดับแนวหน้าของประเทศไทย บนความหลากหลายของชาติพันธุ์ ผูกพันความเป็นไทย

3.5.3 พันธกิจ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ บนพื้นฐานของความเป็นไทย พร้อมก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการโดยเน้นหลักธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

3.5.4 เป้าประสงค์

1. นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาที่มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย และได้สมดุล นักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกคน มีพัฒนาการเหมาะสมตามช่วงวัยและมีคุณภาพ
2. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และเสมอภาค
3. ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีทักษะที่เหมาะสม และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล มุ่งสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล
5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 บูรณาการการทำงานเน้นการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วม กระจายอำนาจ และความรับผิดชอบต่อสู่ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและสถานศึกษา

3.5.5 กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ 1 เร่งพัฒนาคุณภาพนักเรียนทุกระดับทุกประเภท
- กลยุทธ์ที่ 2 ขยายโอกาสการเข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ทั่วถึง ครอบคลุมนักเรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพ
- กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และสถานศึกษามีความเข้มแข็ง

3.5.6 จุดเน้น

ส่วนที่ 1 ด้านนักเรียน

1. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญสู่มาตรฐานสากล ดังต่อไปนี้

1.1 นักเรียนชั้น ป.3 มีความสามารถด้านภาษา ด้านคำนวณ และด้านการใช้
เหตุผลที่เหมาะสม

1.2 นักเรียนชั้น ป.6 เป็นต้นไปได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจสู่อาชีพด้วยการ
แนะแนว ทั้งโดยครู และผู้ประกอบการอาชีพต่าง ๆ (ผู้ประกอบการ ศิษย์เก่า สถานประกอบการใน/นอกพื้นที่)
และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบอาชีพสุจริตในอนาคต

1.3 นักเรียนชั้น ป.6 ชั้น ม.3 และ ม.6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการ
ทดสอบระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่า ร้อยละ 3

2. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม รักสามัคคี ประองตอง สมานฉันท์ รักชาติ
ศาสน์ กษัตริย์ ห่างไกลยาเสพติด มีคุณลักษณะและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

2.1 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 3 ใฝ่ดี

2.2 นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ใฝ่เรียนรู้

2.3 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่อย่างพอเพียง

2.4 นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความมุ่งมั่นในการศึกษาและการ
ทำงาน

3. นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษได้รับการส่งเสริมและพัฒนาเต็มศักยภาพ

3.1 เด็กพิการได้รับพัฒนาศักยภาพเป็นรายบุคคลด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

3.2 เด็กด้อยโอกาสได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการ
เรียนรู้ของหลักสูตรและอัตลักษณ์แห่งตน

3.3 นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับการส่งเสริมให้เป็นเลิศทางด้าน
วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี พื้นฐานทางวิศวกรรมศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา กีฬา ดนตรีและศิลปะ

3.4 นักเรียนที่เรียนภายใต้การจัดการศึกษาโดยครอบครัว สถานประกอบการ
บุคคล องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน องค์กรชุมชน องค์กรสังคมอื่น และองค์กรทางเลือก ได้รับการ
พัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

3.5 เด็กกลุ่มที่ต้องการการคุ้มครองและช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษได้รับการ
คุ้มครองและช่วยเหลือเยียวยาด้วยรูปแบบที่หลากหลาย

ส่วนที่ 2 ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา

1. ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และสมรรถนะผ่านการปฏิบัติจริงและการช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

1.1 ครูได้รับการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการคิด การวัด ประเมินผลของครูให้สามารถพัฒนาและประเมินผลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 ครูสามารถจัดการเรียนรู้ในวิชาที่โรงเรียนต้องการได้ด้วยตนเองหรือใช้สื่อเทคโนโลยี

1.3 ครูได้รับการนิเทศแบบกัลยาณมิตรโดยเขตพื้นที่การศึกษา โดยเพื่อนครู ทั้งในโรงเรียนเดียวกันหรือระหว่างโรงเรียน หรือภาคส่วนอื่น ๆ ตามความพร้อมของโรงเรียน

1.4 ครูได้รับการช่วยเหลือให้จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยชุมชน แห่งการเรียนรู้ของครูในพื้นที่ทั้งในโรงเรียนเดียวกัน ระหว่างโรงเรียน หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสม

1.5 ส่งเสริมให้ครูมีสมรรถนะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีทักษะการใช้ คอมพิวเตอร์เพื่อจัดการเรียนรู้ได้ในระดับดี

2. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มที่มีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเร่งด่วน

3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เป็นมืออาชีพมีผลงานเชิงประจักษ์ได้รับการ ยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างเหมาะสม

4. องค์กรและคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรครุตระหนักและดำเนินการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ครูและผู้บริหารสถานศึกษาบรรจุใหม่/ย้ายไปบรรจุมีความสามารถสอดคล้องกับ ความต้องการของโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ

1. สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

1.1 โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอก ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศได้รับการแก้ไขแทรกแซง ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนเป็นผู้ประสานงานหลักให้โรงเรียนทำแผนพัฒนา เป็นรายโรงเรียนร่วมกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2 สถานศึกษาบริหารจัดการโดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ เน้นการมีส่วนร่วมอย่าง แท้จริง และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้น การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง และมีความรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงาน

เข้าใจง่ายและได้รับความรู้ครบตามหลักสูตรส่วนสาเหตุที่ใช้สื่อการสอนในระดับน้อย คือ (1) ครูไม่มีความรู้หรือความชำนาญในการผลิตและการใช้สื่อการสอน (2) ขาดแคลนงบประมาณและการสนับสนุน (3) โรงเรียนไม่มีสื่อ (4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้เกิดมีการใช้สื่อการสอนเหล่านี้ให้มากขึ้นคือ (1) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรสนับสนุนงบประมาณ (2) ควรจัดอบรมให้ครูทุกคนมีความรู้ในการผลิตและการใช้สื่อการสอน (3) ผู้บริหารและครูวิชาการควรให้การสนับสนุน โดยการช่วยเหลือครูและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

ประถม บุตรจ่านง (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของครูประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีที่สอนตรงวิชาเอก และสอนไม่ตรงตามวิชาเอก ใน 5 ด้าน คือ ด้านการตรวจสอบสื่อ ด้านการฝึกหัดนำเสนอสื่อ ด้านการเตรียมสภาพแวดล้อม ด้านการเตรียมนักเรียน และด้านการนำเสนอสื่อ พบว่า ครูประถมศึกษาปีที่ 6 มีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนโดยรวมและเป็นรายด้าน 4 ด้าน อยู่ในระดับปฏิบัติมาก คือ ด้านการตรวจสอบสื่อ ด้านการฝึกหัดนำเสนอสื่อ ด้านการเตรียมนักเรียน และด้านการนำเสนอสื่อ อยู่ในระดับปฏิบัติมาก ส่วนด้านการเตรียมสภาพแวดล้อม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ครูประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สอนตรงตามวิชาเอก และสอนไม่ตรงตามวิชาเอก มีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนโดยรวมและเป็นรายด้านย่อย 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ศุภลักษณ์ ศรีบุตตะ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม เพื่อศึกษาการใช้สื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา 4 ด้าน คือ การเลือก การเตรียม การนำเสนอ และการประเมินผล โดยผลการศึกษาพบว่า ครูภาษาอังกฤษมีการใช้สื่อการสอนโดยภาพรวม และเป็นรายด้าน 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีรายชื่อในแต่ละด้านที่มีการใช้อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยมากจำนวน 4 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการเลือก ได้แก่ เลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีสอน เลือกสื่อการสอนที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหาที่จะสอน เลือกสื่อการสอนที่มีวิธีการใช้ที่ง่ายและสะดวก และเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของนักเรียน

2. ด้านการเตรียม ได้แก่ ศึกษารายละเอียดจากคู่มือและแผนการสอนก่อนการสอน เตรียมสื่อการสอนโดยคำนึงถึงเวลาในการใช้สื่อการสอนในแต่ละครั้งจัดเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน และเตรียมการใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงเนื้อหาที่จะสอนและประสบการณ์เดิมของนักเรียน

3. ด้านการนำเสนอ ได้แก่ นำเสนอสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา นำเสนอสื่อการสอนให้เหมาะสมกับระดับนักเรียน นำเสนอสื่อการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอนและนำเสนอสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเวลาทำการสอน

4. ด้านการประเมินผล ได้แก่ ทดสอบหลังการสอนเสมอ สังเกตพฤติกรรมของ จุดประสงค์ที่กำหนด และทดสอบระหว่างการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น

สมัคร สงพัต (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครู โรงเรียนประถมศึกษา เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สื่อการสอนที่เป็นวัสดุครุภัณฑ์ประจำโรงเรียนของครู ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างคือ ประชากรทั้งหมดประกอบด้วย ครูโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขนาดที่ 1 จำนวน 36 โรงเรียน ครู 163 คน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 พบว่า ครูโรงเรียนประถมศึกษาที่มีสภาพการใช้สื่อการสอนที่เป็นวัสดุครุภัณฑ์ประจำโรงเรียน มีสภาพการใช้มากคือ เครื่องพิมพ์ดีดภาษาไทย รองลงมาคือ วิทยุ-เทป เครื่องรับโทรทัศน์สี อุปกรณ์-กีฬา นาฬิกาแบบแขน และป้ายนิเทศหรือป้ายประกาศ และส่วนสภาพการใช้ระดับน้อยคือ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ คอมพิวเตอร์ กล้องจุลทรรศน์ บาร์เดียวพร้อม เบาะ เครื่องพ่นยาแบบสูบโยก จักรเย็บผ้า สำหรับสภาพการใช้ในภาพรวม พบว่า มีสภาพการใช้ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.70$) และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันเล็กน้อย (S.D.=1.32) ปัญหาการใช้สื่อการสอนที่เป็นวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำโรงเรียนพบว่า ปัญหาการใช้ คือ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายข้ามศีรษะ จอรับภาพ และส่วนปัญหาการใช้ในภาพรวม พบว่า มีปัญหาการใช้ระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.88$) และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันเล็กน้อย (S.D.=1.57) ข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนให้แก่บุคลากรในโรงเรียน ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้โรงเรียนขนาดที่ 1 เพื่อการจัดซื้อสื่อวัสดุ ครุภัณฑ์ประจำโรงเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถม

ธัญญารักษ์ บุญพิละ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และความต้องการ การใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี เพื่อศึกษา สภาพปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 576 คน จากโรงเรียน 96 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลจากการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนใช้สื่อการสอนหลายประเภท รวมกัน สื่อประเภทที่ใช้มากที่สุดได้ดังนี้ (1) สื่อประเภทวัสดุการสอน ได้แก่ ตำรา ของจริง หนังสือพิมพ์ ภาพวาดและการ์ตูนและแผนภูมิ (2) สื่อประเภทอุปกรณ์การสอน ได้แก่ กระดานดำ ป้ายนิเทศ เครื่องโรเนียว กระดานขาว เครื่องพิมพ์ดีด (3) สื่อประเภทวิธีสอน ได้แก่ การฝึกปฏิบัติ การบรรยาย การสาธิต และเกม (4) สื่อประเภทอื่นๆ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องปฏิบัติการทางภาษาและห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีความต้องการสื่อดังกล่าวมากเช่นกัน การใช้สื่อการสอน ครูผู้สอนจะใช้เป็นบางครั้ง และพบปัญหาในการใช้สื่อการสอนคือขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาและ

จัดซื้อ ครูผู้สอนไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน ขาดครุภัณฑ์ในการจัดเก็บสื่อการสอน เช่น ตู้ ชั้นวางของ ครูผู้สอนไม่ได้รับการอบรมในเรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอน

เฉลิมศรี สุพร (2546) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการผลิตและใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร เพื่อศึกษาปัญหาในการผลิตและใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อปัญหาในการผลิตและใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาโดยจำแนกตามตำแหน่ง ของผู้บริหาร ครูผู้สอน และขนาดของโรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2546 จำนวน 358 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Librero เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 52 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .42 ถึง .68 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าที (t – test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) โดยทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ผลการศึกษาพบว่า สภาพปัญหาในการผลิตสื่อการสอน และใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการผลิตและใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหารไม่แตกต่างกัน ครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาในการผลิตสื่อการสอน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนขนาดใหญ่มีปัญหา มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 งานวิจัยในครั้งนี้ได้เสนอแนวทางในการพัฒนาการผลิตและใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร โดยนำด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าค่าเฉลี่ยรวมมาหาแนวทางในการพัฒนา

สุเทพ โตสุวรรณ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคณาธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ใน 3 ประเภท คือ ประเภทวัสดุ ประเภทอุปกรณ์ และประเภทเทคนิคและวิธีการ จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอนและประสบการณ์อบรมการใช้สื่อการสอน ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 65.30 อายุระหว่าง 36 – 50 ปี ร้อยละ 57.10 มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป ร้อยละ 63.30 และเคยเข้ารับการอบรมการใช้สื่อการสอน 2 ครั้งขึ้นไป ร้อยละ 83.70

2. การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคณาธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ในภาพรวมพบว่า ครูมีความคิดเห็นว่ามีการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภท พบว่า ครูมีความคิดเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลางประเภทวัสดุ เป็นอันดับแรก รองลงมาประเภทเทคนิคและวิธีการเป็นอันดับ 2 และประเภทอุปกรณ์ เป็นอันดับสุดท้าย

3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ครูโรงเรียนคงคารามที่มีเพศต่างกัน อายุต่างกัน ประสบการณ์ในการสอนต่างกัน และประสบการณ์ในการอบรมความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนไม่แตกต่างกัน

วีระพร จำปาอ่อน (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 และเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ และบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้สื่อ ผลการศึกษาพบว่า

1. การใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายละเอียดขั้นตอนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับขั้นตอนที่มีการปฏิบัติจากมากไปน้อย คือ ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือก ดัดแปลงหรือการออกแบบสื่อ การวิเคราะห์ลักษณะนักเรียน การประเมินผล การกำหนดการตอบสนองของนักเรียน และการใช้สื่อ

2. การเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยภาพรวมและรายขั้นตอน พบว่าไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามชั่วโมงที่ทำการสอนต่อสัปดาห์ โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายขั้นตอน พบว่า ขั้นตอนการเลือก ดัดแปลงหรือการออกแบบสื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การเปรียบเทียบการใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำแนกตามบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการใช้สื่อ โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายขั้นตอนพบว่า ขั้นตอนการวิเคราะห์ลักษณะนักเรียนการเลือก ดัดแปลงหรือออกแบบสื่อ การใช้สื่อ การกำหนดการตอบสนอง และการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เนตรนภา ภูพันธ์ทอง (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพของสื่อการสอน ปริมาณการใช้สื่อการสอน ปัญหาการใช้สื่อการสอน และความต้องการ ของครูผู้สอน ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระดับประถมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ชนิดของสื่อการสอนที่โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นสื่อการสอนประเภท กระดานดำ ของจริง ของตัวอย่าง เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟน การทดลอง ป้ายนิเทศ รูปภาพและรูปถ่าย สื่อการสอนส่วนใหญ่อยู่ในสภาพ การใช้การได้ดี ปัญหาในการใช้สื่อการสอน ได้แก่ ปัญหาในการขาดงบประมาณในการจัดซื้อ บำรุงรักษา

และซ่อมแซมสื่อการสอน รวมทั้งงบประมาณมีจำนวนจำกัด ทำให้ได้สื่อการสอนที่ไม่มีคุณภาพ ปัญหาด้านครูโสตทัศนศึกษา คือ ไม่มีครูโสตทัศนศึกษา สื่อการสอนที่ต้องการอยู่ในระดับมากคือ ของจริง ของตัวอย่าง การทดลอง หรือปฏิบัติการ การศึกษานอกสถานที่ รูปภาพ รูปถ่าย หุ่นจำลอง เครื่องขยายเสียง ไมโครโฟนฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บทเรียนคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สุภาวดี แต่ปรเมศามัย (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษ ระดับช่วงชั้นที่ 3 ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ครูผู้สอนขาดงบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิต ครูขาดบุคลากรช่วย ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต ประกอบกับมีจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ห้องเรียนคับแคบ ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ ทำให้ไม่สะดวกในการใช้สื่อบางประเภท โรงเรียนไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการและให้คำแนะนำ อีกทั้งขาดการแนะแนวและการนิเทศเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ให้บริการ ขั้นตอนในการขอใช้สื่อยุ่งยาก และครูเกรงว่าเมื่อใช้สื่อแล้วจะทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร ประกอบกับไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อชนิดใดจึงจะเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาที่สอน ครูไม่กล้าที่จะใช้สื่อเพราะต้องรับผิดชอบ เมื่อเกิดการชำรุดเสียหาย และทำให้เสียเวลาในการเคลื่อนย้าย ดังนั้นครูจึงมีความต้องการเกี่ยวกับการผลิตสื่อในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของงบประมาณ อุปกรณ์ บุคลากร ตลอดจนมีความต้องการสื่อประเภทเครื่องมือ สื่อที่ส่งเสริมทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมถึงประเภทวัสดุสื่อประเภทกิจกรรมและเทคนิคการสอน

สนุ่น มีเพชร (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการศึกษาพบว่า

1. สื่อการสอนที่อาจารย์ขาดแคลนมากที่สุดในประเภทสื่อวัสดุ คือ เครื่องดนตรี สื่อประเภทอุปกรณ์ คือ เครื่องฉายสไลด์ และสื่อประเภทเทคนิคและวิธีการมากที่สุด คือ ทัศนศึกษา
2. สภาพสื่อการสอนที่เพียงพอต่อการใช้งานมากที่สุดในประเภทวัสดุ คือ แผ่นภาพ รูปภาพ สื่อประเภทอุปกรณ์ คือ โทรทัศน์ และสื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ คือ สาธิต
3. สภาพสื่อการสอนที่ไม่เพียงพอต่อการใช้งานมากที่สุดในประเภทสื่อวัสดุ คือ ของจริง/ของจำลอง สื่อประเภทอุปกรณ์ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ และสื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ คือ เกมการศึกษา
4. อาจารย์มีสภาพการใช้สื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า สภาพการใช้สื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่อประเภทอุปกรณ์
5. อาจารย์มีความต้องการใช้สื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ความต้องการใช้สื่อการสอนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่อประเภทอุปกรณ์

6. อาจารย์มีสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ปัญหาขั้นตอนการเตรียมสื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ปัญหาขั้นตอนการเตรียมสื่อการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด

7. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีสภาพการใช้สื่อการสอน โดยสรุปได้ดังนี้ สภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีสภาพการใช้สื่อการสอน โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทขึ้นไปมีสภาพ การใช้สื่อการสอนมากกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพการใช้สื่อการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์สอน 5 ปีขึ้นไป มีสภาพการใช้สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์สอนต่ำกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ยังพบว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกันมีความต้องการใช้สื่อการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าสภาพการใช้สื่อการสอน ประเภทสื่อเทคนิคและวิธีการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีความต้องการใช้สื่อการสอน โดยสรุปได้ดังนี้ อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความต้องการใช้สื่อการสอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกันมีความต้องการใช้สื่อการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอน 5 ปีขึ้นไปมีความต้องการใช้สื่อประเภทอุปกรณ์มากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่ำกว่า 5 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. อาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง มีสภาพปัญหาในการใช้สื่อการสอนโดยสรุปได้ดังนี้ อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการใช้สื่อการสอนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า อาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทมีปัญหาในขั้นตอนการเตรียมสื่อการสอนสูงกว่าอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังพบอีกว่า อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างกัน มีสภาพปัญหาการใช้สื่อการสอนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอยู่ 3 ด้าน คือ ปัญหาในขั้นตอนการเลือกสื่อการสอน ปัญหาในขั้นตอนการเตรียมสื่อการสอน และปัญหาขั้นตอนการนำเสนอสื่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บาทหลวงประสิทธิ์ ใหม่เพ็ชรวงศ์ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคาทอลิกในสังฆมณฑลนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่า ขั้นตอนที่มีปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู คือปัญหาในการออกแบบ การใช้สื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาระวิชาการดูแลรักษา การเตรียมอุปกรณ์ และสาเหตุที่เป็นปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูคือขาดแคลนการสนับสนุนงบประมาณในการผลิตหรือจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนไม่มีแหล่งให้ยืม และไม่มีเวลาในการผลิตสื่อ

2. ความต้องการพัฒนาการใช้สื่อการเรียนการสอน คือด้านการผลิตและการจัดซื้อสื่อ การเรียนการสอน ในด้านการอบรมหรือการอบรมเชิงปฏิบัติการ และความต้องการให้ความช่วยเหลือจากโรงเรียนต้นสังกัด

3. การเปรียบเทียบปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคาทอลิกสังฆมณฑลนครราชสีมาจำแนกตามโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า ปัญหาการใช้สื่อการสอนไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนพบว่าครูมีความต้องการในการใช้สื่อการเรียนการสอนมาก และต้องการสื่อที่ทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน มีสีสันสวยงาม ได้รับความสนใจจากนักเรียน ตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียน สำหรับด้านปัญหา พบว่า มีปัญหาด้านงบประมาณ การบริหารจัดการในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนขาดสถานที่เก็บสื่อ และสื่อที่ผลิตใช้เองไม่คงทน

กนิษฐา ปิตทองคำ (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนของครูปฐมวัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการใช้สื่อการสอนตามระบบการใช้สื่อการสอนของครูปฐมวัยมีการใช้สื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ขึ้นวางแผนการใช้สื่อ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน ขึ้นเตรียมการใช้สื่อ มีการเตรียมความพร้อมของสื่อโดยตรวจสอบความปลอดภัย ขึ้นการใช้สื่อ มีการสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองของนักเรียนต่อการใช้สื่อการสอน และขึ้นประเมินสื่อ จะประเมินผลที่ได้จากการใช้สื่อการสอน

2. สภาพการใช้สื่อการสอนตามวัตถุประสงค์ของการใช้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และ ด้านสติปัญญา ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยใช้สื่อพัฒนาเด็กให้ได้เคลื่อนไหวอยู่กับที่และเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ พัฒนาเด็กให้เล่นอิสระและด้านดนตรี โดยใช้สื่อการสอนส่งเสริมเด็กให้ได้เขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมาย

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การใช้สื่อการสอนตามชนิดของสื่อ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก สื่อประเภทวัสดุที่เหมาะสมในการใช้มากที่สุดได้แก่ ดินน้ำมัน สีเทียน และหนังสือภาพนิทาน สื่อประเภทอุปกรณ์ ที่เหมาะสมในการใช้มากที่สุด ได้แก่ ไม้บล็อก พลาสติกสร้างสรรค์ สื่อประเภทวิธีการ ที่เหมาะสมในการใช้มากที่สุด คือ การสาธิต

ตุวันอารง ยีบาภา (2552) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนมายอ (สถิตย์ภูผา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 27 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 59.26 มีอายุ 36 - 50 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 มีประสบการณ์การสอน 21 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 14.82 และมี ประสบการณ์ในการอบรมการใช้สื่อการสอน 2 ครั้งขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04

2. การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนมายอ (สถิตย์ภูผา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2 ในภาพรวมครูมีการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.08 ส่วนเบี่ยงเบน- มาตรฐาน 0.59 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเภท พบว่า ครูมีการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลางประเภทวัสดุ เป็นอันดับแรก รองลงมา ประเภทเทคนิคและวิธีการ เป็นอันดับ 2 และประเภทอุปกรณ์ เป็นอันดับสุดท้าย

ซารอญา หะยียูไซ๊ะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 โดยภาพรวมครูมีความคิดเห็นว่ามีการใช้ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

1. สภาพการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีการใช้สื่อการสอนด้านสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือเรียนและแบบเรียนคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัญหาการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูประสบปัญหาในขั้นการเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้าก่อนการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการจัดหาสื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูพิจารณาเลือกสื่อการสอนจากสื่อที่มีอยู่ในระดับมาก

4. ด้านความต้องการสื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีความต้องการสื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ ประเภทแบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมากที่สุด

5. ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมของผู้บริหารในการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีความต้องการให้ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการฝึกอบรมการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก

พระไพฑูริย์ ปราบริปู (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอนของพระภิกษุในวิชาธรรมศึกษาชั้นตรีของศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสะพานสูง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวม การใช้สื่อการสอนของพระภิกษุในวิชาธรรมศึกษาชั้นตรีของ

ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสะพานสูง จังหวัดนนทบุรี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อคำถามอยู่ในระดับมาก ดังนี้ คือ (1) ประเภทการใช้สื่อการสอน ที่พระภิกษุใช้อยู่ในระดับมาก มีการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ตำราและแบบเรียน ส่วนการใช้สื่อโสตทัศน์ ได้แก่ ภาพ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สไลด์คอมพิวเตอร์ และสื่อวิธีการ ได้แก่ การอภิปราย (2) ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนของพระภิกษุในเรื่องวัตถุประสงค์ มีการใช้สื่อการสอนเพื่ออธิบายรายละเอียดของเนื้อหา มีการเตรียมห้องเรียนก่อนการใช้สื่อการสอน มีการใช้สื่อการสอนนำเข้าสู่บทเรียน มากกว่าขั้นตอนการสอนอื่น ระหว่างการใช้สื่อการสอนนักเรียนมองเห็นสื่อการสอนได้ชัดเจน และหลังการใช้สื่อการสอนให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย (3) ปัญหาและอุปสรรคการใช้สื่อการสอน คือ สื่อการสอนที่ใช้ไม่มีคุณภาพ (4) คุณภาพของสื่อการสอนประกอบด้วย สื่อการสอนมีความปลอดภัยแก่นักเรียนที่ใช้ และช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อการสอน และมีการประเมินสื่อการสอนด้วยการสัมภาษณ์ (5) คุณลักษณะของสื่อการสอน คือ สื่อการสอนมีเนื้อหาสาระตรงตามวัตถุประสงค์ของบทเรียน และ (6) ประโยชน์ของการใช้สื่อการสอน คือ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจง่ายขึ้น

โดยสรุป กล่าวคือ ครูมีการใช้สื่อการสอนด้านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือเรียน ครูประสบปัญหาในการเตรียมสื่อการสอนล่วงหน้า ครูควรพิจารณาเลือกสื่อการสอนจากสื่อที่มีอยู่ และครูมีความต้องการสื่อการสอนประเภทสิ่งพิมพ์ ประเภทแบบฝึก และต้องการการสนับสนุนส่งเสริมจากผู้บริหารในการใช้สื่อการสอนในการเข้ารับการฝึกอบรม

4.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการทบทวนปัญหา

สุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยการประเมินผล “โครงการทบทวนปัญหา” ในกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา พบว่า (1) ด้านสภาพการใช้สื่อและปัญหาอุปสรรคของการใช้สื่อจากโครงการทบทวนปัญหา โรงเรียนที่ใช้สื่อบางประเภท มี 62.6% โรงเรียนที่ใช้สื่อสามประเภทมี 35.5% โรงเรียนที่ไม่ใช้สื่อของทบทวนปัญหามี 1.9% ความถี่ในการใช้ประมาณ 1 -2 ครั้ง/สัปดาห์ เหตุผลในการใช้สื่อทบทวนปัญหานั้น ส่วนใหญ่ใช้เพื่อความบันเทิงและเสริมความรู้ทั่วไปแก่นักเรียน และมีการใช้ประกอบการเรียนการสอนบ้าง โดยผู้บริหารและครูรายงานตรงกันว่าทำให้นักเรียนได้ก้าวทันโลก มีความรู้ที่ทันสมัย เป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน และช่วยสร้างจินตนาการให้นักเรียน ส่วนสื่อทบทวนดิจิทัล 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ในรายวิชาประกอบการเรียนการสอน และใช้สอนแทนในเวลาครูไม่ว่างหรือขาดครูในรายวิชา ด้านสื่อทบทวนคลิกไลต์ ใช้เพื่อสอนทักษะคอมพิวเตอร์และช่วยสร้างจินตนาการให้นักเรียน ปัญหาในการใช้สื่อทั้งสามประเภท คือ อุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ครูไม่สามารถบริหารจัดการเวลาการใช้สื่อได้เหมาะสม คู่มือการใช้และการชี้แจงทำความเข้าใจในการนำสื่อมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนยังไม่ชัดเจน ครูไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ บางโรงเรียนได้รับสื่อที่ไม่สอดคล้องกับระดับชั้นที่เปิดสอน และมีปัญหาในการติดต่อประสานงานเพื่อขอคำแนะนำในการใช้กับโครงการทบทวนปัญหา (2)

ด้านการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับครูและนักเรียนจากการใช้สื่อโครงการทฤษฎีปัญหา พบว่า ในมุมมองผู้บริหารและครู เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลัง พบว่า อัตราการเปลี่ยนแปลงอยู่ในช่วง 24% - 32% ผู้บริหารและครูเห็นว่านักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากการเรียนปกติ นักเรียนได้รับวิธีการสอนที่แปลกใหม่ ทันสมัย ทำให้สนใจอยากเรียนและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับสื่อของครู 4 ปัจจัย คือ การสนับสนุนจากผู้บริหาร การบริหารจัดการของโรงเรียน การช่วยเหลือจากโครงการทฤษฎีปัญหา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลทำให้ครูยอมรับสื่อทฤษฎีปัญหา คือ การสนับสนุนจากผู้บริหาร การช่วยเหลือจากโครงการทฤษฎีปัญหาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้ครูยอมรับสื่อทฤษฎีปัญหา 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู และปัจจัยที่ส่งผลทำให้ครูยอมรับสื่อทฤษฎีปัญหา คือ การสนับสนุนจากผู้บริหารและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวครูและการเปลี่ยนแปลงในตัวนักเรียนสูง

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากผลงานวิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยสามารถสรุปสาระสำคัญการวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนดังนี้

ดูแฮม (Duhham, 1998) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้สื่อการสอนและสื่อการสอนที่ครูใช้มากที่สุด โดยศึกษาจากกลุ่มครูโรงเรียนในรัฐ โอคลาโฮมา (Duhham, 1988) อ้างถึงใน (สนุ่น มีเพชร, 2551) ผลการวิจัยพบว่าครูใช้สไลด์และแผ่นใสในการเรียนการสอน และได้จัดลำดับความนิยมในการใช้สื่อการสอนของครู ดังนี้ สื่อการสอนที่ใช้มากที่สุดได้แก่ แผ่นใส ภาพยนตร์ วิดีโอเทป สไลด์ วิธีการสอนต่าง ๆ สื่อการสอนที่ใช้ปานกลาง ได้แก่ คอมพิวเตอร์ และสื่อการสอนที่ใช้บ่อยได้แก่ เครื่องฉายทึบแสง วิทยุ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนของครู โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่าการใช้สื่อการสอนของครูส่วนมากคือใช้สื่อหนังสือ แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ การอภิปราย และการปฏิบัติจริงสื่อที่ใช้ในระดับน้อยคือ นิทรรศการ เครื่องเล่นและม้วนวีดิทัศน์ อาคารสถานที่ภายนอกโรงเรียน วิทยากรภายนอกโรงเรียน และเครื่องฉายแผ่นสไลด์ ซึ่งเหตุผลในการใช้หนังสือแบบเรียนในระดับมากคือ (1) การจัดหาได้ง่ายสะดวกและประหยัดเวลา (2) ไม่มีสื่ออย่างอื่นใช้ไม่มีเวลาจัดทำ (3) ไม่มีความรู้ความชำนาญในการผลิตและการใช้สื่อการสอนอื่นๆ ในส่วนของพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของครู มีการใช้สื่อการสอนส่วนมากใน 4 ด้านดังนี้ (1) ด้านการเลือก ได้แก่การเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและวิธีการสอน (2) ด้านการเตรียม ได้แก่ศึกษารายละเอียดจากคู่มือและแผนการสอนก่อนการสอน (3) ด้านการนำเสนอ ได้แก่ นำเสนอสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา (4) ด้านการประเมินผล ได้แก่ ทดสอบหลังการสอนเสมอ

ปัญหาในด้านการใช้สื่อการสอนของครูส่วนใหญ่คือ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาและจัดซื้อสื่อ ซ่อมแซมบำรุงสื่อ ไม่มีแหล่งให้ยืมสื่อ ครูไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน ขาดความรู้ประสบการณ์ในการผลิต การออกแบบสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา ขาดครุภัณฑ์ในการจัดเก็บสื่อการสอนเช่นตู้ ชั้นวาง

ความต้องการการใช้สื่อการสอนครูมีความต้องการในด้านการพัฒนาการใช้สื่อการสอน ทั้งการผลิตและการจัดซื้อ การอบรมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องสื่อการสอนและ นอกจากนี้ยังต้องการสื่อประเภทเครื่องมือ สื่อที่ส่งเสริมทักษะด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนรวมถึง ประเภทวัสดุประเภทกิจกรรมและเทคนิคการสอน

โดยสรุป ผลจากงานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอน การใช้สื่อการสอนของครูส่วนมากคือใช้สื่อหนังสือ แบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ การอภิปราย และการปฏิบัติจริง เป็นสื่อที่ใช้ในระดับน้อย ปัญหาในด้านการใช้สื่อการสอน คือ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาและจัดซื้อสื่อ ซ่อมแซมบำรุงสื่อและความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูพบว่าครูมีความต้องการในด้านการพัฒนาการใช้สื่อการสอนทั้งการผลิตและการจัดซื้อ การอบรมหรืออบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องสื่อการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ครอบคลุม กำหนดประชากร สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,290 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 250 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย ตามสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1967, p. 886) ที่ความเชื่อมั่น 95%

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการใช้สื่อการสอนของครูระดับ ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จำนวน 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความจำนวน 8 ข้อ เป็นข้อความแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทูลุกปัญหา แบ่งออกเป็น (1) เหตุผล การใช้สื่อการสอนในโครงการทูลุกปัญหา (2) วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทูลุก ปัญหา (3) ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผนและ เตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการประเมิน เป็นข้อความแบบ มาตรฐานวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อคำถาม และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาใน

การใช้สื่อการสอน แบ่งออกเป็น (1) ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา (2) ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา ได้แก่ สื่อทิวทัศน์ส์ ทฤษฎีคลิกไลฟ์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เว็บไซต์ truepllookpunya.com รวม 62 ข้อคำถาม เป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา แบ่งออกเป็น (1) ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ (2) ความต้องการบริการสื่อ (3) ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร (4) ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน รวม 19 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน 3 ด้าน รวม 4 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่ต้องประเมิน ประกอบด้วย ปัจจัยด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านสภาพ และระดับการใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับเหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา และ ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ด้านที่ 2 ด้านปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา และ ด้านที่ 3 ด้านความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ ความต้องการในด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ ความต้องการบริการสื่อ ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน

ขั้น 2 ศึกษาทฤษฎีหลักการต่างๆ จากตำรา แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม และเนื้อหาสาระเกี่ยวข้องกับการใช้สื่อการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ขั้น 3 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีระดับคะแนนดังนี้

ระดับคะแนน	แปลความหมาย
5	มีระดับมากที่สุด
4	มีระดับมาก
3	มีระดับปานกลาง

2	มีระดับน้อย
1	มีระดับน้อยที่สุด

และ (2) แบบสอบถามปลายเปิด

ขั้น 4 สร้างแบบสอบถาม โดยการประมวลเนื้อหาสาระให้ครอบคลุมขอบข่ายที่เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความจำนวน 8 ข้อ เป็นข้อความแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา แบ่งออกเป็น (1) เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา (2) วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา (3) ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผนและเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการประเมิน เป็นข้อความแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อคำถาม และตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน แบ่งออกเป็น (1) ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา (2) ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา ได้แก่ สื่อทิวทัศน์ส์ ทูคลิกไลฟ์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เว็บไซต์ trueplookpunya.com รวม 62 ข้อคำถาม เป็นข้อความแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา แบ่งออกเป็น (1) ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ (2) ความต้องการบริการสื่อ (3) ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร (4) ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน รวม 19 ข้อ เป็นข้อความแบบมาตราวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน 3 ด้าน รวม 4 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม นอกเหนือจากข้อคำถามที่กำหนดไว้ จำนวน 4 ข้อ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เป็นผู้ตรวจสอบและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง จำนวน 3 ครั้ง

ขั้น 6 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบข้อคำถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ข้อคำถามมีความชัดเจนและภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม โดยมีการปรับปรุงแบบสอบถามดังนี้

- 1) ได้ปรับปรุงข้อคำถาม วรรคตอน ให้กระชับ ชัดเจน
- 2) จัดรูปแบบตารางของแบบสอบถามให้เข้าใจง่าย

3) จัดรูปแบบ ปรับปรุงข้อคำถาม ให้สอดคล้องตรงวัตถุประสงค์และให้สอดคล้องกับประเภทของสื่อที่ต้องการถาม

ขั้น 7 ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญท่านตรวจสอบ ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) (รายนามผู้เชี่ยวชาญ แสดงในภาคผนวก ก หน้า 92) โดยผู้เชี่ยวชาญจะทำการทดสอบความถูกต้องรวมทั้งครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวัด และตรวจสอบข้อคำถามทุกข้อให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ภาษาที่ใช้ชัดเจนแจ่มแจ้ง เข้าใจตรงกัน และผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของแบบสอบถามอยู่ในระดับดีทั้ง 3 ท่าน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระดับ 1.00

เกณฑ์การให้คะแนนการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ผู้วิจัยนำข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) แล้วหาค่าเฉลี่ยซึ่งกำหนดค่าคะแนนดังนี้

+ 1	ถ้าแน่ใจว่า	รายการสอบถามมีความเหมาะสม
0	ถ้าไม่แน่ใจว่า	รายการสอบถามมีความเหมาะสม
- 1	ถ้าแน่ใจว่า	รายการสอบถามไม่มีความเหมาะสม

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับข้อคำถามจากการพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า $IOC \geq .66$ แสดงว่าเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องเชิงเนื้อหาทั้ง 3 ด้าน ซึ่งผลพบว่าข้อคำถามรายข้อมีค่า IOC อยู่ระดับ 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ทั้ง 137 ข้อ (รายละเอียดค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม แสดงในภาคผนวก ค หน้า 106)

ขั้นที่ 8 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบข้อคำถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์ ข้อคำถามมีความชัดเจนและภาษาที่ใช้ในข้อคำถาม โดยมีการปรับปรุงแบบสอบถามดังนี้

- 1) ตัดข้อคำถามที่ซ้ำกันออก
- 2) ได้ปรับปรุงข้อคำถามให้กระชับ ชัดเจน

ขั้นที่ 9 หลังจากการปรับปรุงแบบสอบถาม ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จึงดำเนินการจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำมาใช้สอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (รายละเอียดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แสดงในภาคผนวก ข หน้า 94) แบบสอบถามสมบูรณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อคำถามจำนวน 8 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา แบ่งออกเป็น (1) เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา (2) วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา (3) ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นการวางแผนและเตรียมการ ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการจัดการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการประเมิน เป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 44 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน แบ่งออกเป็น (1) ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา (2) ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา ได้แก่ สื่อทิวทัศน์ส์ ทรูคลิกไลฟ์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ เว็บไซต์trueplookpunya.com รวม 62 ข้อคำถาม เป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา แบ่งออกเป็น (1) ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ (2) ความต้องการบริการสื่อ (3) ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร (4) ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน รวม 19 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน 3 ด้าน รวม 4 ข้อ เป็นคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมนอกเหนือจากข้อคำถามที่กำหนดไว้ จำนวน 4 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ทำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสถานศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
- 3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวน 306 ฉบับ
- 3.3 วัน เวลา ในการแจกและรับแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลระหว่าง 18 สิงหาคม 2558 ถึง 5 กันยายน 2558
- 3.4 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน พบว่า แบบสอบถามจำนวน 306 ฉบับ ได้รับคืน 250 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.69 และมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติหาค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตรดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}} \times 100$$

4.2 วิเคราะห์การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
 ทฤษฎีปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
 โดยใช้สูตรค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อกำหนดให้ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
 N แทน จำนวนผู้ตอบแต่ละข้อคำถาม

การวิเคราะห์แบบสอบถาม กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยตามแนวของ จอห์น ดับบลิว เบสท์ และเจมส์ วี คาค์น (Best John W. and Kahn James V., 1993, pp. 181-182) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 - 5.00	ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	ความคิดเห็นในระดับมาก
2.50 - 3.49	ความคิดเห็นในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	ความคิดเห็นในระดับน้อย
1.00 - 1.49	ความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

4.3 สูตรค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – S.D.) (Lafferty Peter and Rowe Julain, 1995, pp. 561-562)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อกำหนดให้	S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$N\sum X^2$	แทน	ผลรวมยกกำลังสองของคะแนนทุกจำนวน
	$(\sum X^2)$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกจำนวนยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 แบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 4 ความต้องการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

ผู้วิจัยได้นำเสนอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามครอบคลุม เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ด้านการสอน ประสบการณ์การใช้สื่อการสอนโครงการทฤษฎีปัญญา ปีที่โรงเรียนได้เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปัญญา

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 250)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	140	56.0
หญิง	110	44.0
2. อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	93	37.2
31-40 ปี	128	51.2

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. การศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	216	86.4
ปริญญาโท	34	13.6
ปริญญาเอก		
อื่น ๆ		
4. ประสบการณ์ด้านการสอน		
ไม่เกิน 5 ปี	107	42.8
6 – 10 ปี	78	31.2
11-15 ปี	35	14.0
16 – 20 ปี	22	8.8
มากกว่า 20 ขึ้นไป	8	3.2
5. ประสบการณ์การใช้สื่อการสอนโครงการทรูปลูกปัญญา		
1 – 2 ปี	98	39.2
3 – 4 ปี	70	28.0
5 – 6 ปี	40	16.0
มากกว่า 6 ปี	42	16.8
6. ปีที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา		
2550	20	8.0
2551	65	26.0
2552	45	18.0
2553	30	12.0
2554	40	16.0
2555	50	20.0
7. ประเภทสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญาที่ใช้		
สื่อทิวทัศน์ กว่า 50 ช่อง	10	4.0
สื่อทรูคลิกไลฟ์	15	6.0
สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	20	8.0
สื่อจากเว็บไซต์ trueplookpunya.com	30	12.0
ใช้สื่อการสอนครบทุกประเภท	175	70.0

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ใช้สื่อการสอนครบทุกประเภท	175	70.0
8. ความถี่ในการใช้งานสื่อการสอนในโครงการ		
ทฤษฎีปัญหา		
เดือนละ 1 ครั้ง	57	22.8
เดือนละ 2 ครั้ง	68	27.2
เดือนละ 3 ครั้ง	50	20.0
เดือนละ 4 ครั้ง (ทุกสัปดาห์)	35	14.0
มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน	40	16.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- เพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 44
- อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีอายุ 31– 40 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.2 รองลงมาคือ น้อยกว่า 31 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.2 และอายุ 41–50 ปี คิดร้อยละ 8.8 และอายุมากกว่า 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.8
- วุฒิการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.4 รองลงมาคือ ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 13.6
- ประสบการณ์ด้านการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การสอนไม่เกิน 5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.8 รองลงมาคือ 6–10 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.2 และ 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14 และ 16–20 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.8 และมากกว่า 20 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 3.2
- ประสบการณ์ด้านการใช้สื่อการสอน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีประสบการณ์การใช้สื่อการสอน 1-2 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.2 รองลงมาคือ 3– 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 28 และ มากกว่า 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.8 และ 5– 6 ปี คิดเป็นร้อยละ 16
- ปีที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการทฤษฎีปัญหา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปัญหาในปี 2551 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26 รองลงมาคือ ปี 2555 คิดเป็นร้อยละ 20 และ ปี 2552 คิดเป็นร้อยละ 18 และ ปี 2554 คิดเป็นร้อยละ 16 และ ปี 2553 คิดเป็นร้อยละ 12 และปี 2550 คิดเป็นร้อยละ 8

7. ประเภทสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหาที่ใช้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้สื่อการสอนครบทุกประเภทมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมาคือ สื่อจากเว็บไซต์ trueplookpunya.com คิดเป็นร้อยละ 12 สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 8 สื่อทรูคลิกไลฟ์ คิดเป็นร้อยละ 6 และสื่อทิวทัศน์ส์ กว่า 50 ช่อง คิดเป็นร้อยละ 4

8. ความถี่ในการใช้งานสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามใช้สื่อ เดือนละ 2 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.2 รองลงมาคือ เดือนละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.8 เดือนละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20 มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 16 และ เดือนละ 4 ครั้ง (ทุกสัปดาห์) คิดเป็นร้อยละ 14

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 4.2 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา โดยภาพรวม (n = 250)

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา	3.85	0.90	มาก
2	วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา	3.48	1.10	ปานกลาง
3	ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา	3.33	0.94	ปานกลาง
	รวม	3.55	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพการใช้สื่อการสอนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.98) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.90) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.94)

ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
 ทुरुปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.3 - 4.9

ตารางที่ 4.3 เหตุผลในการใช้สื่อการสอนในโครงการทुरुปลูกปัญญา (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนโยบายให้โรงเรียนใช้	2.85	1.10	ปานกลาง
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายให้ครูใช้	3.73	1.21	มาก
3	สนใจและชอบเรื่องสื่อเทคโนโลยี	4.12	0.81	มาก
4	ใช้แล้วคุ้มค่า สอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	3.82	0.80	มาก
5	ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น	3.73	0.99	มาก
6	ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ถนัดสอนในบางวิชา	3.97	1.00	มาก
7	มีประโยชน์ต่อการทำผลงานวิชาการครู	3.42	1.07	ปานกลาง
8	ทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น	4.21	0.77	มาก
9	ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนบางเรื่องได้ดีกว่าการสอนเอง	3.72	0.84	มาก
10	เป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจให้กับ นักเรียน	4.13	0.78	มาก
11	ช่วยสร้างจินตนาการให้แก่นักเรียน	4.25	0.75	มาก
12	ทำให้นักเรียนได้ก้าวทันโลก มีความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ปัจจุบัน	4.19	0.78	มาก
13	เป็นสื่อที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	3.91	0.76	มาก
	รวม	3.85	0.90	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพการใช้สื่อการสอน ด้าน
 เหตุผลในการใช้สื่อการสอนในโครงการทुरुปลูกปัญญา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.90) เมื่อ
 พิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 11 ข้อ อยู่ในระดับ ปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ย
 สูงที่สุด คือ ช่วยสร้างจินตนาการให้แก่เด็กนักเรียน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.75) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด
 คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนโยบายให้โรงเรียนใช้ ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 1.10)

ตารางที่ 4.4 วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ใช้เป็นสื่อการสอนหลักในทุกคาบที่สอน	2.97	1.16	ปานกลาง
2	ใช้ควบคู่กับสื่อการสอนเดิมที่มีอยู่	3.55	1.13	มาก
3	ใช้เป็นสื่อการสอนแทนการสอนเมื่อครูติดภารกิจอื่น ๆ	3.64	0.98	มาก
4	ใช้ในชั่วโมงว่างของนักเรียน	3.61	1.20	มาก
5	ใช้ในการทบทวนความรู้และสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียน	3.66	1.05	มาก
รวม		3.48	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามด้านวัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ใช้ในการทบทวนความรู้และสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียน ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.05) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ใช้เป็นสื่อการสอนหลักในทุกคาบที่สอน ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 1.16)

ตารางที่ 4.5 ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา โดยภาพรวม (n = 250)

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ขั้นการวางแผนและเตรียมการ	3.38	0.94	ปานกลาง
2	ขั้นการจัดการเรียนการสอน	3.71	0.89	มาก
3	ขั้นการประเมิน	2.88	0.98	ปานกลาง
รวม		3.33	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.5 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพการใช้สื่อการสอนด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.94) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้านระดับปานกลาง 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ขั้นการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.89) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ขั้นการประเมิน ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.98)

ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
 ทรूपลุกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
 ด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.6 - 4.9

1. ขั้นการวางแผนและเตรียมการ

ตารางที่ 4.6 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทรूपลุกปัญญา
 ขั้นการวางแผนและเตรียมการ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำสื่อการสอนไปใช้	3.06	.89	ปานกลาง
2	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการใช้สื่อการสอน	3.36	1.04	ปานกลาง
3	มีการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	3.73	0.99	มาก
4	มีการศึกษาวิธีการนำสื่อการสอนก่อนนำไปใช้จริง	3.11	1.08	ปานกลาง
5	มีการตรวจสอบสื่อการสอนที่นำไปใช้ในการจัดการเรียน การสอน	3.58	0.89	มาก
6	มีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	3.44	0.86	ปานกลาง
7	มีการจัดโต๊ะเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบในการจัด	3.42	0.92	ปานกลาง
8	มีการตรวจสอบสภาพของแสงสว่างและสภาพ อุณหภูมิห้องเรียน	3.36	0.85	ปานกลาง
รวม		3.38	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพการใช้สื่อการสอน
 ในขั้นการวางแผนและเตรียมการ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณา
 รายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 6 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ผู้สอน
 มีการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.99) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ
 มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำสื่อการสอนไปใช้ ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.89)

2. ชั้นการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.7 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา
ชั้นการจัดการเรียนการสอน (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการ เรียนรู้	3.52	0.89	มาก
2	ใช้สื่อการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	3.45	0.96	ปานกลาง
3	ดำเนินการจัดกิจกรรมหลังจากการใช้สื่อการสอน	3.45	0.86	ปานกลาง
4	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเนื้อหา	3.79	0.95	มาก
5	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของระยะเวลา	3.75	0.94	มาก
6	ใช้สื่อการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียน	3.94	0.95	มาก
7	ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น	4.00	0.84	มาก
8	ใช้สื่อการสอนเสริมที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ จากนามธรรมเป็นรูปธรรม	3.81	0.88	มาก
9	ใช้สื่อการสอนส่งเสริมการคิดและแก้ปัญหาใน กระบวนการเรียนรู้	3.74	0.84	มาก
10	ใช้สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกัน ให้เข้าใจได้	3.64	0.85	มาก
	รวม	3.71	0.89	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีสภาพการใช้สื่อการสอน
ในชั้นการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
อยู่ในระดับมาก 8 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ใช้สื่อการสอนที่ช่วย
ให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ดำเนินการจัด
กิจกรรมหลังจากการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.86) และ ใช้สื่อการสอนโดยเปิดโอกาสให้
ผู้เรียนมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.45$, S.D. = 0.96)

3. ขั้นตอนการประเมิน

ตารางที่ 4.8 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา
ขั้นตอนการประเมิน (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ผู้สอนมีการประเมินการนำเสนอสื่อการสอนตาม แผนการจัดการเรียนรู้	3.26	0.88	ปานกลาง
2	มีวิธีการประเมินการนำเสนอสื่อการสอนไปใช้	3.38	0.81	ปานกลาง
3	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการใช้สื่อ การสอน	2.55	1.13	ปานกลาง
4	มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวิจัยในชั้นเรียน ด้านสื่อการสอน	2.35	1.12	น้อย
รวม		2.88	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามโดยรวมมีสภาพการใช้สื่อการสอน
ในขั้นตอนการประเมิน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ มีวิธีการประเมิน
การนำเสนอสื่อการสอนไปใช้ ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.81) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ มีการนำผลการ
ประเมินไปใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนด้านสื่อการสอน ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 1.12)

ตารางที่ 4.9 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา
ด้านวิธีการประเมินการนำเสนอสื่อการสอนไปใช้ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	จากแบบสอบถาม	3.64	0.85	มาก
2	จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน	3.21	0.81	ปานกลาง
3	จากการสัมภาษณ์	3.52	0.70	มาก
4	จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในแต่ละภาคเรียน	3.21	0.91	ปานกลาง
5	จากเพื่อนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้	3.30	0.76	ปานกลาง
รวม		3.38	0.81	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการประเมินการนำสื่อการสอนไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ จากแบบสอบถาม ($\bar{X} = 3.64$, S.D. = 0.85) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.81) และ จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในแต่ละภาคเรียน ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 0.91)

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวน ปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 4.10 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา
โดยภาพรวม (n = 250)

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน	2.37	1.01	น้อย
2	ด้านประเภทสื่อการสอน	3.11	0.99	ปานกลาง
	รวม	2.74	1.00	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.10 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = 1.00) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านประเภทสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.99) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 1.01)

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
 ทुरुปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.11 - 4.19

1. ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทुरुปลูกปัญญา

ตารางที่ 4.11 ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทुरुปลูกปัญญาโดยภาพรวม
 (n = 250)

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ขั้นวางแผนและเตรียมการ	2.32	1.01	น้อย
2	ขั้นการจัดการเรียนการสอน	2.12	0.97	น้อย
3	ขั้นการประเมิน	2.66	1.05	ปานกลาง
	รวม	2.37	1.01	น้อย

จากตารางที่ 4.11 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอน
 ด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 1.01) และเมื่อพิจารณารายด้าน อยู่ใน
 ระดับปานกลาง 1 ด้าน อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ขั้นการประเมิน
 ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 1.05) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.12$,
 S.D. = 0.97)

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ
 ทรุปลุกปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3
 รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.12 - 4.14

1. ชั้นการวางแผนและเตรียมการ

ตารางที่ 4.12 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรุปลุกปัญหา
 ด้านชั้นวางแผนและเตรียมการ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	คู่มือการใช้สื่อที่ไม่ชัดเจน/ไม่ได้รับคู่มือการใช้สื่อ	2.68	0.96	ปานกลาง
2	สื่อการสอนมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหลักสูตร	2.32	0.93	น้อย
3	ท่านขาดทักษะ ไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์	2.03	0.82	น้อย
4	สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	2.06	0.91	น้อย
5	สื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ	2.74	1.32	ปานกลาง
6	สื่อการสอนไม่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	2.21	1.05	น้อย
7	สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน หรือโรงเรียน	2.24	1.09	น้อย
	รวม	2.32	1.01	น้อย

จากตารางที่ 4.12 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอน
 ในชั้นวางแผนและเตรียมการสอน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.32$, S.D. = 1.01) และเมื่อพิจารณารายข้อ
 พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ และระดับน้อย 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สื่อการสอน
 ไม่เพียงพอกับความต้องการ ($\bar{X} = 2.74$, S.D. = 1.32) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านขาด
 ทักษะ ไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 0.82)

2. ชั้นการจัดการเรียนการสอน

ตารางที่ 4.13 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา
ด้านชั้นการจัดการเรียนการสอน (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สื่อการสอนไม่สื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	2.21	1.13	น้อย
2	สื่อการสอนมีเนื้อหาไม่กะทัดรัดและไม่ชัดเจน	2.06	0.94	น้อย
3	สื่อการสอนขัดข้องในขณะที่น่าเสนอ	2.24	1.06	น้อย
4	สื่อการสอนลำดับการนำเสนอไม่ราบรื่น ขั้นตอน ไม่ต่อเนื่อง	2.12	0.93	น้อย
5	สื่อการสอนเข้าใจยาก น่าเบื่อหน่าย	1.94	0.80	น้อย
6	ไม่สามารถสอดแทรกประสบการณ์และความรู้ ที่หลากหลายร่วมกับสื่อการสอนได้	2.12	0.93	น้อย
7	ไม่สามารถแก้ปัญหาในขณะที่ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้อง ทันท่วงที	2.28	1.01	น้อย
8	ไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อการสอนทันเวลาตามที่ กำหนดไว้	2.29	0.96	น้อย
9	ท่านใช้สื่อการสอนโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัย และปฏิกิริยาของผู้เรียนระหว่างใช้	2.09	1.04	น้อย
10	ท่านไม่ได้ดูแลรักษาสื่อการสอนในระหว่างใช้	1.88	0.87	น้อย
รวม		2.12	0.97	น้อย

จากตารางที่ 4.13 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาการใช้สื่อการสอน ใน
ชั้นการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับ น้อย ($\bar{X} = 2.12$, S.D. = 0.97) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า
อยู่ในระดับน้อยทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ผู้สอนไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อการสอน
ทันเวลาตามที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 2.29$, S.D. = 0.96) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ท่านไม่ได้ดูแล
รักษาสื่อการสอนในระหว่างใช้ ($\bar{X} = 1.88$, S.D. = 0.87)

3. ขั้นการประเมิน

ตารางที่ 4.14 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา
ด้านขั้นการประเมิน (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ขาดความรู้ในการประเมินสื่อการสอน	2.55	1.05	ปานกลาง
2	ขาดเครื่องมือในการประเมินสื่อการสอน	2.67	1.06	ปานกลาง
3	ขาดผู้แนะนำช่วยเหลือในการประเมินสื่อการสอน	2.76	1.09	ปานกลาง
4	ขาดการลำดับก่อนหลังการประเมินสื่อการสอน	2.56	0.95	ปานกลาง
5	ขาดการฝึกทักษะในการประเมินสื่อการสอน	2.79	1.12	ปานกลาง
รวม		2.66	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอน
ในขั้นการประเมินอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$, S.D. = 1.05) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ใน
ระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ผู้สอนขาดการฝึกทักษะในการประเมินสื่อการสอน
($\bar{X} = 2.79$, S.D. = 1.12) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ขาดความรู้ในการประเมินสื่อการสอน
($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 1.05)

4. ด้านประเภทสื่อการสอน

ตารางที่ 4.15 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา
ด้านประเภทสื่อการสอน (n = 250)

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สื่อทิวทัศน์	3.20	0.92	ปานกลาง
2	สื่อทรูคลิกไลฟ์	3.19	0.89	ปานกลาง
3	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	3.06	0.88	ปานกลาง
4	เว็บไซต์ truepllookpunya.com	3.00	1.25	ปานกลาง
รวม		3.11	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลุกปัญญา ด้านประเภทสื่อการสอน ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 0.99) และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สื่อทิวทัศน์ ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.92) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เว็บไซต์ truelookpunya.com ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 1.25)

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลุกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านประเภทสื่อการสอนรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.15 - 4.19

1. สื่อทิวทัศน์

ตารางที่ 4.16 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลุกปัญญา ประเภทสื่อทิวทัศน์ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สื่อการสอนไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	2.50	.50	ปานกลาง
2	สื่อการสอนอื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	2.67	.75	ปานกลาง
3	สื่อการสอนในโครงการฯ ใช้งานยาก	3.17	1.07	ปานกลาง
4	สถานที่ตั้งไม่สะดวกต่อการใช้	3.57	1.40	มาก
5	วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ชำรุด	3.00	1.41	ปานกลาง
6	ช่วงเวลาออกอากาศไม่เหมาะสมกับตารางสอน	3.83	1.07	มาก
7	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	3.67	0.75	มาก
8	ขาดความรู้/ทักษะเทคโนโลยี	3.33	0.94	ปานกลาง
9	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ประยุกต์กับการเรียนการสอน	3.17	0.90	ปานกลาง
10	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อการสอน	4.17	0.69	มาก
11	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	2.17	0.69	น้อย
	รวม	3.20	0.92	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาประเภทสื่อทิวทัศน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ระดับปานกลาง 6 ข้อ และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.69)

2. สื่อทรูคลิกไลฟ์

ตารางที่ 4.17 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาประเภทสื่อทรูคลิกไลฟ์ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สื่อการสอนไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	2.50	0.96	ปานกลาง
2	สื่อการสอนอื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	3.50	0.76	มาก
3	สื่อการสอนในโครงการฯ ใช้งานยาก	2.71	1.03	ปานกลาง
4	สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้	3.67	1.25	มาก
5	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	4.00	0.82	มาก
6	ขาดความรู้/ทักษะเทคโนโลยี	2.67	0.94	ปานกลาง
7	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	3.33	0.94	ปานกลาง
8	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อการสอน	4.33	0.75	มาก
9	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	2.00	0.58	น้อย
	รวม	3.19	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา ประเภทสื่อทรูคลิกไลฟ์ ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.89) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ระดับปานกลาง 4 ข้อ ระดับน้อย 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.75) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ ($\bar{X} = 2.00$, S.D. = 0.58)

3. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ตารางที่ 4.18 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุ่กปัญหาประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สื่อการสอนไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	2.33	0.75	น้อย
2	สื่อการสอนอื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	3.17	0.69	ปานกลาง
3	สื่อการสอนในโครงการฯ ใช้งานยาก	3.17	0.90	ปานกลาง
4	สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้	3.67	0.94	มาก
5	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	3.83	0.69	มาก
6	ขาดความรู้/ทักษะคอมพิวเตอร์	3.33	1.49	ปานกลาง
7	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	2.83	1.21	ปานกลาง
8	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อการสอน	3.50	0.50	ปานกลาง
9	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	1.67	0.75	น้อย
	รวม	3.06	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุ่กปัญหา ประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.88) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.69) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ ($\bar{X} = 1.67$, S.D. = 0.75)

4. สื่อเว็บไซต์ truelookpunya.com

ตารางที่ 4.19 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา
ประเภทสื่อเว็บไซต์ truelookpunya.com (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	สื่อการสอนไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	3.00	1.41	ปานกลาง
2	สื่อการสอนอื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	3.00	1.15	ปานกลาง
3	สื่อการสอนในโครงการฯ ใช้งานยาก	2.33	0.94	น้อย
4	สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้	3.17	1.34	ปานกลาง
5	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งาน	3.67	1.37	มาก
6	สื่อการสอน	3.67	1.37	มาก
7	ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้	2.67	1.49	ปานกลาง
8	ขาดความรู้/ทักษะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	3.00	1.29	ปานกลาง
9	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	3.86	1.36	มาก
10	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อการสอน เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	1.67	0.75	น้อย
รวม		3.00	1.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา ประเภท สื่อเว็บไซต์ truelookpunya.com อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.00$, S.D. = 1.25) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ อยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อ อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 1.36) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ ($\bar{X} = 1.67$, S.D. = 0.75)

ตอนที่ 4 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วม
โครงการทบทวนปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตารางที่ 4.20 ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
ทบทวนปัญหา โดยภาพรวม (n = 250)

ลำดับที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ	3.99	0.99	มาก
2	ด้านความต้องการบริการสื่อ	4.17	0.88	มาก
3	ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร	4.18	0.82	มาก
4	ด้านความรู้ในการใช้สื่อการสอน	4.14	0.79	มาก
รวม		4.12	0.87	มาก

จากตารางที่ 4.20 พบว่า โดยภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการ การใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.87) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.82) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.99)

ผลการวิเคราะห์ความต้องการ การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยภาพรวม เป็นรายชื่อ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.21 - 4.24

1. ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ

ตารางที่ 4.21 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหา ด้านการวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ	3.88	1.04	มาก
2	งบประมาณสนับสนุนในการผลิต	4.03	1.04	มาก
3	การสำรวจความต้องการสื่อจากครูและผลิตสื่อตามความต้องการ	3.97	0.97	มาก
4	คู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	4.09	0.92	มาก
5	การฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติการใช้สื่อ	3.97	0.98	มาก
รวม		3.99	0.99	มาก

จากตารางที่ 4.21 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการวางแผนและเตรียมการใช้สื่อ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.99) และเมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับมากที่สุดข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ คู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.92) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 1.04)

2. ความต้องการบริการสื่อ

ตารางที่ 4.22 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญหา ด้านการบริการสื่อ (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	บุคลากรบริการให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน	4.15	0.91	มาก
2	การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อการสอน	4.12	0.90	มาก
3	ห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน	4.24	0.84	มาก
4	แหล่งข้อมูลเพื่อนำมาผลิตสื่อการสอน	4.18	0.87	มาก
รวม		4.17	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการบริการสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.88) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ต้องการการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.90)

3. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ตารางที่ 4.23 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
 ทुरुปลูกปัญญา ด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	งบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน	4.30	0.83	มาก
2	สื่อการสอนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	4.18	0.89	มาก
3	การติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนของผู้สอน	4.06	0.79	มาก
4	ผู้บริหาร เห็นความสำคัญของสื่อการสอน	4.19	0.77	มาก
รวม		4.18	0.82	มาก

จากตารางที่ 4.23 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.82) และเมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการงบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.83) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ต้องการให้มีการติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนของผู้สอน ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.79)

4. ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน

ตารางที่ 4.24 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครู ในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ
 ทรुปลูกปัญญา ด้านความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน (n = 250)

ข้อที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1	ความรู้เรื่องประเภทของสื่อการสอน	4.20	0.79	มาก
2	ความรู้ในการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	4.11	0.78	มาก
3	ความรู้ในการใช้สื่อการสอน	4.09	0.82	มาก
4	ความรู้ทางทักษะกระบวนการระหว่างใช้สื่อการสอน	4.18	0.71	มาก
5	ความรู้ทางด้าน การประเมินสื่อการสอน	4.12	0.81	มาก
6	ความรู้ในการดูแล รักษา ซ่อมแซมสื่อการสอน	4.15	0.84	มาก
รวม		4.14	0.79	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการในการใช้สื่อการสอน พบว่า โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.79) และเมื่อพิจารณารายข้อ อยู่ในระดับ มากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ต้องการความรู้เรื่องประเภทของสื่อการสอน ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.79) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.82)

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ของครูระดับ ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรุปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สรุปความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูระดับ
 ประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรุปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสภาพการใช้สื่อการสอนของผู้สอน

1.1 สื่อช่วยกระตุ้นการเรียนรู้และความสนใจต่อผู้เรียนได้เป็นอย่างดี (จำนวน 8 คน
 คิดเป็นร้อยละ 3.2)

1.2 สื่อช่วยในการสอนซ่อมเสริมหรือทบทวนบทเรียนให้นักเรียนได้ดี (จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8)

1.3 สนใจสื่อแต่ด้วยภาระงานธุรการทำให้ครูไม่มีเวลาศึกษาสื่ออย่างครบถ้วน (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

1.4 ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล ประสาน ติดตาม ให้คำแนะนำในเรื่องวิธีการใช้สื่อการสอน (จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8)

2. ด้านปัญหาการใช้สื่อการสอน

2.1 ควรมีงบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงอุปกรณ์เมื่อชำรุด (จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6)

2.2 สื่อติดขัดไม่ต่อเนื่อง เมื่อเปิดใช้ได้ระยะหนึ่งแล้ว (จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 6)

2.3 ครูผู้รับผิดชอบโครงการในแต่ละโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากภาระงานการสอนและภาระงานที่ได้รับมอบหมายอื่น ๆ ของทางโรงเรียน (จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6)

2.4 ควรมีเจ้าหน้าที่โดยตรงจากโครงการเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการใช้สื่อในโครงการให้เกิดประสิทธิภาพอย่างแท้จริง (จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8)

2.5 สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน (จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4)

2.6 สื่อไม่สอดคล้องกับเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6)

2.7 สภาพแวดล้อมในห้องเรียนไม่เอื้ออำนวยต่อการใช้สื่อ (จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2)

2.8 สภาพแวดล้อมด้านผู้เรียนไม่เอื้อต่อการใช้สื่อเนื่องจากผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานมีความพร้อมน้อย (จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8)

2.9 ขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้สื่อ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

2.10 สื่อไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

2.11 ครูขาดทักษะในการใช้สื่อ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

2.12 ขาดคู่มือการใช้สื่อการสอน (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6)

2.13 ขาดบุคลากรผู้ดูแลและส่งเสริมการใช้สื่อโดยตรง (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6)

2.14 ช่วงเวลาออกอากาศของช่องรายการทีวีชั้นสี่ไม่ตรงกับช่วงเวลาในการสอนจึงทำให้การติดตามรับชมของนักเรียนไม่ต่อเนื่อง (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2)

2.15 ครูไม่มีความรู้ในด้านการซ่อมบำรุงอุปกรณ์สื่อ (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2)

2.16 ขาดการส่งเสริมสนับสนุนติดตามอย่างต่อเนื่องจากโครงการในเรื่องของปัญหาการใช้สื่อเช่นชุดอุปกรณ์ใช้งานติดขัดหรือใช้ไม่ได้ (จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4)

2.17 ไม่มีบุคลากรจากโครงการโดยตรงเพื่อให้ความรู้และแนวทางในการบูรณาการการใช้สื่อในลักษณะปฏิบัติการ (จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4)

2.18 สื่อบางอย่างไม่ครอบคลุมครบตามระดับชั้นที่เปิดสอน (จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4)

3. ด้านความต้องการในการใช้สื่อการสอน

3.1 ต้องการสื่อที่มีเนื้อหาสอดคล้องใกล้เคียงกับเนื้อหาการจัดการเรียนการสอน (จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 12)

3.2 ต้องการให้มียุทธศาสตร์ส่งเสริมแนะนำการใช้สื่อในระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม (จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2)

3.3 ต้องการบุคลากรผู้ดูแลระบบซ่อมบำรุงอุปกรณ์และส่งเสริมการใช้สื่อโดยตรง (จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2)

3.4 ต้องการให้ผู้บริหารให้ความสำคัญส่งเสริมและติดตามประเมินการใช้สื่ออย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8)

3.5 ต้องการได้รับการฝึกอบรมในด้านวิธีการใช้สื่อ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

3.6 ต้องการได้รับการอบรมในเรื่องการแก้ปัญหาซ่อมแซมชุดอุปกรณ์ในโครงการเบื้องต้น เมื่อชุดอุปกรณ์มีปัญหาครูผู้สอนสามารถแก้ปัญหาเองได้ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

3.7 ต้องการได้รับการอบรมความรู้เรื่องคุณลักษณะประเภทวิธีการใช้สื่อที่หลากหลายของโครงการอย่างละเอียดโดยผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อในโครงการ (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6)

3.8 ต้องการให้มีระบบการวางแผนดำเนินการบูรณาการใช้สื่ออย่างเป็นระบบ (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6)

3.9 ต้องการสื่อให้หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน (จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.6)

3.10 ต้องการสื่อเพิ่มเติมให้เพียงพอต่อการใช้งาน (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2)

3.11 ต้องการให้มีการจัดทำสื่อเพิ่มเติมให้ครบตามความต้องการของผู้เรียนและครู (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2)

3.12 ต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาในสื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้สื่อ (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2)

3.13 ต้องการคู่มือการใช้สื่อในโครงการอย่างละเอียดทุกสื่อ (จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8)

3.14 ต้องการตัวอย่างในการบูรณาการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.4)

4. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4.1 ควรมีการปรับปรุงเนื้อหาในสื่อการสอนให้ทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียน (จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4)

4.2 ผู้บริหารควรให้ความสนใจและสนับสนุนการใช้สื่อ (จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2)

4.3 ควรมีการสำรวจความต้องการสื่อของโรงเรียนในโครงการเพื่อการออกแบบสื่อที่สอดคล้องกับความต้องการ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

4.4 ควรมีการอบรมให้ความรู้เรื่องสื่อกับทางโรงเรียน ปีละ 2 – 4 ครั้ง (จำนวน 3 คน) ควรมีการส่งเสริมการเตรียมความพร้อมในการใช้สื่ออย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพให้กับโรงเรียนที่จะเข้าร่วมโครงการ (จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2)

4.5 ควรมีการจัดทำคู่มือการใช้ที่ชัดเจนให้แก่ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในโรงเรียน ในโครงการบูรณาการ (จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2)

4.6 ผู้บริหารเชิญผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน (จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8)

4.7 ควรมีการจัดทำแบบประเมินหรือข้อสอบสำหรับวัดและประเมินผลความรู้ของผู้เรียนจากการใช้สื่อโดยตรงและครอบคลุมครบทุกสื่อ

4.8 ควรให้ความรู้เรื่องการใช้งาน หรือข้อควรระวังในการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.31)

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 รูปแบบการวิจัย การวิจัยเชิงสำรวจ

1.2 วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1.2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาความคิดเห็นการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

1.2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนทูลุปลูกปัญญาของครูโรงเรียนในโครงการทูลุปลูกปัญญา
- 2) เพื่อศึกษาปัญหาการใช้สื่อการสอนทูลุปลูกปัญญาของครูโรงเรียนในโครงการทูลุปลูกปัญญา
- 3) เพื่อศึกษาความต้องการการใช้สื่อการสอนทูลุปลูกปัญญาของครูโรงเรียนในโครงการทูลุปลูกปัญญา

1.3 การดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุปลูกปัญญาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 1,290 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสังกัดโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุปลูกปัญญา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 250 คน

1.3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นได้แก่ แบบสอบถาม การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหาใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จำนวน 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ การใช้สื่อการสอน ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้สื่อการสอน ตอนที่ 4 แบบสอบถาม เกี่ยวกับความต้องการการใช้สื่อการสอน และ ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้ สื่อการสอน

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองไปยังประชากร และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง แบบสอบถามจำนวน 306 ฉบับ ได้รับคืน 250 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 81.69 และมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ช่วงเวลาการเก็บข้อมูลระหว่าง 18 สิงหาคม 2558 – 5 กันยายน 2558

1.3.5 วิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติห่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.4 สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.4.1 ข้อมูลทั่วไปของครูที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 31-40 ปี มีวุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี มีประสบการณ์ด้านการสอน ไม่เกิน 5 ปี ประสบการณ์ด้าน การใช้สื่อการสอน 1-2 ปี ปีที่โรงเรียนเข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่คือ ปี 2551 ใช้สื่อการสอนครบทุก ประเภทมากที่สุด และมีความถี่ในการใช้งานสื่อการสอน เดือนละ 2 ครั้ง

1.4.2 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา
ใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านเหตุผลการใช้สื่อการสอนใน โครงการทบทวนปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้านคือ วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวน ปัญหาและด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านเหตุผลในการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา พบว่า สื่อช่วยสร้างจินตนาการให้แก่ นักเรียนมากที่สุด ด้านวัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา พบว่า ใช้ในการทบทวน ความรู้และสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียน มากที่สุด ด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดโรงเรียน ที่เข้าร่วมโครงการทบทวนปัญหา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้านระดับปานกลาง 2 ด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้านได้แก่ ขั้นตอนการวางแผน และเตรียมการ ครูมีการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน มากที่สุด ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน

พบว่า ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น มากที่สุด ขึ้นการประเมิน พบว่า มีวิธีการประเมิน การนำสื่อการสอนไปใช้ จากแบบสอบถาม มากที่สุด

1.4.3 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูที่เข้าร่วมโครงการทรูปัญญาใน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ขึ้นการประเมินสื่อการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละชั้น ได้แก่ ขึ้นการวางแผนและเตรียมการ พบว่าสื่อการสอนไม่ เพียงพอกับความต้องการมากที่สุด ขึ้นการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อ การสอนทันเวลาตามที่กำหนดไว้ มากที่สุด ขึ้นการประเมิน พบว่า ครูขาดการฝึกทักษะในการประเมิน สื่อการสอนมากที่สุด ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา ตามประเภทของสื่อการสอน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 4 ประเภทโดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละ ประเภท ได้แก่ ประเภทสื่อทิวทัศน์ ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ มาก ที่สุด ประเภทสื่อทฤษฎี ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ มากที่สุด ประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับ การใช้งานสื่อการสอน มากที่สุด ประเภทสื่อเว็บไซต์ truepllookpunya.com ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่ มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ มากที่สุด

1.4.4 ความต้องการใช้สื่อการสอนของครูที่เข้าร่วมโครงการทรูปัญญาใน

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านของ ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อพบว่า ครูต้องการคู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนมาก ที่สุด ความต้องการบริการสื่อ พบว่า ครูต้องการห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน มากที่สุด ความ ต้องการในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร พบว่า ครูต้องการงบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการ สอนมากที่สุด ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน พบว่าครู ต้องการความรู้เรื่องประเภทของสื่อ การสอนมากที่สุด

2. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ทรูปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 สภาพการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านเหตุผลในการใช้สื่อการสอนในโครงการทูลุกปัญญา พบว่า สื่อช่วยสร้างจินตนาการให้แก่นักเรียน ด้านวัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทูลุกปัญญา พบว่า ใช้ในการทบทวนความรู้และสอนซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน ด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน พบว่า ขั้นตอนการวางแผนและเตรียมการ ผู้สอนมีการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน พบว่า ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น และขั้นตอนประเมิน พบว่า มีวิธีการประเมินการนำสื่อการสอนไปใช้ จากแบบสอบถาม

ทั้งนี้เนื่องจาก สื่อการสอนที่โรงเรียนในโครงการทูลุกปัญญาได้รับนั้นมีความหลากหลาย ได้แก่ สื่อทิวทัศน์ สื่อทูลูกโลก สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สื่อเว็บไซต์ truelookpunya.com ครูสามารถนำมาบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในวิชาพื้นฐานและใช้สอนซ่อมเสริม ทบทวนความรู้ในวิชาเพิ่มเติมและกิจกรรมพัฒนานักเรียน สื่อการสอนช่วยสร้างจินตนาการ ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้นตามวัตถุประสงค์ ประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุวิมล ว่องวานิช และคณะ (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การประเมินผล “โครงการทูลุกปัญญา” ในกลุ่มโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญา พบว่า เหตุผลในการใช้สื่อทิวทัศน์ ใช้เพื่อความบันเทิงและเสริมความรู้ทั่วไปแก่นักเรียน และมีการใช้ประกอบการเรียนการสอนโดยผู้บริหารและครูรายงานตรงกันว่าทำให้นักเรียนได้ก้าวทันโลก มีความรู้ที่ทันสมัย เป็นการเปิดโลกทัศน์ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน ช่วยสร้างจินตนาการให้แก่เรียน ส่วนสื่อทูลูกโลก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ใช้ในรายวิชา ประกอบการเรียนการสอน และใช้สอนแทนในเวลาครูไม่ว่างหรือขาดครูในรายวิชา ด้านสื่อทูลูกโลก ใช้เพื่อสอนทักษะคอมพิวเตอร์และช่วยสร้างจินตนาการให้แก่เรียน และกนิษฐา ปัดทองคำ (2552) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนของครูปฐมวัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการใช้สื่อการสอนตามระบบการใช้สื่อการสอนของครูปฐมวัยมีการใช้สื่อการสอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนการวางแผนการใช้สื่อ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน ขั้นตอนเตรียมการใช้สื่อมีการเตรียมความพร้อมของสื่อโดยตรวจสอบความปลอดภัย ขั้นตอนการใช้สื่อการสอน มีการสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองของนักเรียนต่อการใช้สื่อการสอนและขั้นประเมินสื่อการสอน จะประเมินผลที่ได้จากการใช้สื่อการสอน

2.2 ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทูลุกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอน ในขั้นตอนการวางแผนและเตรียมการ พบว่า สื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อการสอน

ทันเวลาตามที่กำหนดไว้ ขั้นการประเมิน พบว่า ครูขาดการฝึกทักษะในการประเมินสื่อการสอน ปัญหา ด้านประเภทสื่อการสอน ประเภทสื่อทิวทัศน์ พบว่า ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจ วิธีการใช้สื่อ ประเภทสื่อทรูคลิกไลฟ์ พบว่า ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ ประเภทสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน ประเภทสื่อเว็บไซต์ truepllookpunya.com พบว่า ผู้สอนมีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ ทั้งนี้เนื่องจาก สื่อการสอนที่โรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญาได้รับนั้น ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้โดยตรง ต้องอาศัยครูในแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ดูแลประสานงาน ศึกษาและแก้ปัญหาการใช้งานสื่อการสอนเอง แต่ด้วยภาระงานที่ครูได้รับมอบหมายนอกเหนือจากหน้าที่ปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนปกตินี้มีอยู่มาก ทำให้ครูไม่สามารถนำสื่อการสอนมาใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพและมีประสิทธิภาพ ประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรญา ธีรญา บัญพิละ (2545) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหา และความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี พบว่า ปัญหาในการใช้สื่อการสอนคือ ขาดแคลนงบประมาณในการจัดหาและจัดซื้อ ครูผู้สอนไม่มีเวลาในการผลิตสื่อการสอน ขาดครุภัณฑ์ในการจัดเก็บสื่อการสอน เช่น ตู้ ชั้นวางของ ครูผู้สอนไม่ได้รับการอบรมในเรื่องการใช้และการผลิตสื่อการสอน และ สุภาวดี แต่ปรเมศมัย (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษ ระดับช่วงชั้นที่ 3 ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอน เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ครูผู้สอนขาดงบประมาณสนับสนุนที่ใช้ในการผลิตสื่อการสอน ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิต ครูขาดบุคลากรช่วย ขาดวัสดุอุปกรณ์ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต ประกอบกับมีจำนวนนักเรียนในชั้นเรียนมากเกินไป ห้องเรียนคับแคบ ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ ทำให้ไม่สะดวกในการใช้สื่อบางประเภท โรงเรียนไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ไม่มีเจ้าหน้าที่ให้บริการและให้คำแนะนำ อีกทั้งขาดการแนะแนวและการนิเทศเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับสื่อที่ให้บริการ ขั้นตอนในการขอใช้สื่อยุ่งยาก

2.3 ความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ

ทรูปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านของความต้องการวางแผนเตรียมการและใช้สื่อพบว่า ครูต้องการคู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน ความต้องการบริการสื่อ พบว่า ครูต้องการห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน ความต้องการในด้านการสนับสนุนจากผู้บริหาร พบว่า ครูต้องการงบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน พบว่าครู ต้องการความรู้เรื่องประเภทของสื่อการสอน

ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ได้รับชุดสื่ออุปกรณ์ ในระหว่างปี พ.ศ. 2551 - พ.ศ. 2557 เมื่อได้รับแล้ว

จะต้องมีการวางแผน บริหารจัดการในด้านการเตรียมการ การใช้ และการประเมินสื่อการสอน เพื่อเป็น แนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน ในการบริหารจัดการ การใช้สื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ประเด็นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ บาทหลวงประสิทธิ์ ใหม่เพ็ชรวงศ์ (2552) ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อการสอน ของครูโรงเรียนคาทอลิกในสังกัดมณฑลนครราชสีมา พบว่า ความต้องการพัฒนาการใช้สื่อการสอน คือ ด้านการผลิตและการจัดซื้อสื่อการสอน ในด้านการอบรมหรือการอบรมเชิงปฏิบัติการและความต้องการ ให้ความช่วยเหลือจากโรงเรียนต้นสังกัด และ ซารอยา หะยียูโซ๊ะ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้สื่อ การสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ด้านการสนับสนุน ส่งเสริมของผู้บริหารในการใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ ครูมีความต้องการให้ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการฝึกอบรมการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับมาก

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีเหตุผลในการใช้สื่อการสอนใน โครงการทูลุกปัญหา ด้านวัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอน พบว่า ใช้ในการทบทวนความรู้และสอน ซ่อมเสริมให้แก่นักเรียน มากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการส่งเสริมสนับสนุนจัดอบรมให้ ความรู้ และนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ให้ครูมีการวางแผนบูรณาการใช้สื่อการสอนจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตร โดยการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และควรส่งเสริมให้มีการทำการวิจัย การใช้สื่อการสอน เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงพัฒนาการบูรณาการใช้สื่อ การสอนของครูอย่างเต็มตามศักยภาพ

3.1.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาในด้านขาดการฝึกทักษะในการ ประเมินสื่อการสอนในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานต้นสังกัดควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ นิเทศ ติดตาม ส่งเสริมในเรื่องของการประเมินสื่อการสอน เพื่อที่จะรู้ว่าสื่อการสอนได้ทำหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร และนำผลการประเมินสื่อการสอนมาเป็นแนวทางปรับปรุงพัฒนาการใช้สื่อ การสอนในครั้งต่อไปให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

3.1.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการ การสนับสนุนจาก ผู้บริหารในด้านการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรให้การสนับสนุนใน ด้านการจัดอบรมให้ความรู้ส่งเสริมพัฒนาทักษะการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนในสังกัด เพื่อยกระดับ คุณภาพการใช้สื่อการสอนต่อไป

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า ครูประสบปัญหาการใช้สื่อการสอน โดยขาดการแนะนำในการใช้สื่อการสอนในระดับมาก ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยเชิงสำรวจในเรื่อง ความต้องการหลักสูตรการฝึกอบรมการใช้สื่อการสอนของครูในสังกัดที่เข้าร่วมโครงการทูลุ่กปัญหา เพื่อนำผลมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการนำสื่อการสอนมาใช้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนิษฐา ปิตทองคำ. (2552). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนของครูปฐมวัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 1.* (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). *คู่มือพัฒนาสื่อการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). *สภาพการใช้สื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนเครือข่ายแกนนำการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* (รายงานการวิจัยกองวิจัยทางการศึกษา). กรมวิชาการ.
- _____. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา.* กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2531). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2540). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม.* กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- โครงการทรูปลูกปัญญา. (2558). *โรงเรียนในโครงการทรูปลูกปัญญา.* สืบค้นจาก www.trueplookpunya.com.
- จริยา เหนียนเฉลย. (2546). *เทคโนโลยีทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- เฉลิมศรี สุพร. (2546). *ปัญหาในการผลิตและใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมุกดาหาร.* (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ชนะ กลีภรณ์. (2530). *ความจำเป็นในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในประเทศไทย.* กรุงเทพฯ: เทคนิคศึกษา.

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาการสอน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2534). *เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชารอยา หะยียูไซ้. (2554). *การใช้สื่อการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ศวันอารง ยีปากา. (2552). *การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนมายอ (สถิตย์ภูมา) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปัตตานี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, กรุงเทพฯ.
- ธัญญานันท์ บุญพิละ. (2545). *สภาพปัญหาและความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยพิษณุโลก, พิษณุโลก.
- เนตรนภา ภูพันธ์ทอง. (2549). *สภาพปัญหาและความต้องการการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักบริหารงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษา อำเภอพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- บาทหลวงประสิทธิ์ ใหม่เพ็ชรวงศ์. (2552). *การศึกษาปัญหาและความต้องการการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูโรงเรียนคาทอลิกในสังฆมณฑลนครราชสีมา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ประถม บุตรจ่าง. (2542). *พฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของครูประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ปรีดา ยังสุขสภาพร. (2549). *15 พลวัตนวัตกรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- ฝ่ายกิจกรรมองค์กรเพื่อสังคม กลุ่มบริษัททรู. (2556). *คู่มือโครงการทรูปลูกปัญญา*. กรุงเทพฯ. ม.ป.พ.
- พระไพฑูริย์ ปราบริปู. (2554). *การใช้สื่อการสอนของภิกษุในวิชาธรรมศึกษาชั้นตรีของศูนย์การศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ วัดสะพานสูง จังหวัดนนทบุรี. (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

- พระมหาสง่า ทองละมุน. (2544). *การใช้สื่อการสอนวิชาจริยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา* สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอรามัญ จังหวัดนครพนม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ฤทธิเดช พลอยสุวรรณ. (2540). *การวิเคราะห์การใช้สื่อการสอนตามคู่มือครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- รววิวัฒน์ รัสมิ. (2540). *การใช้สื่อการสอนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาตามแผนพัฒนาการศึกษาในชุมชนพื้นที่สูง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- วีระพร จำปาอ่อน. (2548). *การใช้สื่อการสอนของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, เลย.
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล. (2550). *การประเมินความต้องการจำเป็นของหลักสูตร. วารสารรวมคำแห่ง*, 24(1).
- ศุภลักษณ์ ศรีบุตตะ. (2542). *การใช้สื่อการสอนของครูภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา. (2546). *สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- สนุ่น มีเพชร. (2551). *การใช้สื่อการสอนของอาจารย์โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- สมัญติ คำपालะ. (2537). *การยอมรับการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในงานสอบสวนของพนักงานสอบสวน ศึกษากรณีพนักงานสอบสวนระดับสารวัตร สังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สมักร สงพัด. (2544). *ปัญหาการใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (2555) *รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2555*. สืบค้น จาก <http://www.cmarea3.go.th>.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. (2558). *แผนการปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ 2558*. สืบค้นจาก www.cmarea3.go.th.
- _____. (2558). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2558*. สืบค้นจาก <http://www.cmarea3.go.th>.
- ลำลี ทองธิว และสตีเฟ่น ตันติกัลยาภรณ์. (2525). *ความสอดคล้องของค่านิยมทางสังคมตามการรับรู้ที่เด็กได้จากการอ่านหนังสือสำหรับเด็กกับค่านิยมทางสังคม ที่กำหนดในหลักสูตรประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริพัชร์ เจษฎาวิโรจน์. (2550). *การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. สืบค้นจาก www.edu.ru.ac.th/aspfile/.pdf.
- สุเทพ โตสุวรรณ. (2548). *การใช้สื่อการสอนของครูโรงเรียนคงคาราม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.
- สุภาวดี แด่ประเมศรัมย์. (2551). *ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ระดับช่วงชั้นที่3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สุมน อมรวิวัฒน์. (2549). *การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรางค์ ไควตระกูล. (2545). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ด่านสุธา.
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2550). *ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุวิมล ว่องวานิช และคณะ. (2554). *รายงานการประเมิน “โครงการทูลุกลูกปัญญา”*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2546). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ :โอเดียนสโตร์.
- Best, John W. and Kahn, James V. (1993). *Research in Education*. Boston: Allyn and Bacon.
- Dunham L.G. (1988). Media utilization practices preferences of teachers in area vocational-technical schools in Oklahoma. *Dissertation Abstracts International*.
- Lafferty, Peter and Rowe, Julain. (1995). *The Dictionary of Science*. NY: Simon & Schuster.

Regers , E.M. (1983). *Diffusion of innovation*. NY: Macmillan.

Rogers and Shoemaker. (1971). *Communication of Innovation : a cross-cultural approach*. NY: The Free Prees.

Yamane Taro. (1967). *Statistics : An Introductory Analysis*. NY: Harper & Row.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สภามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

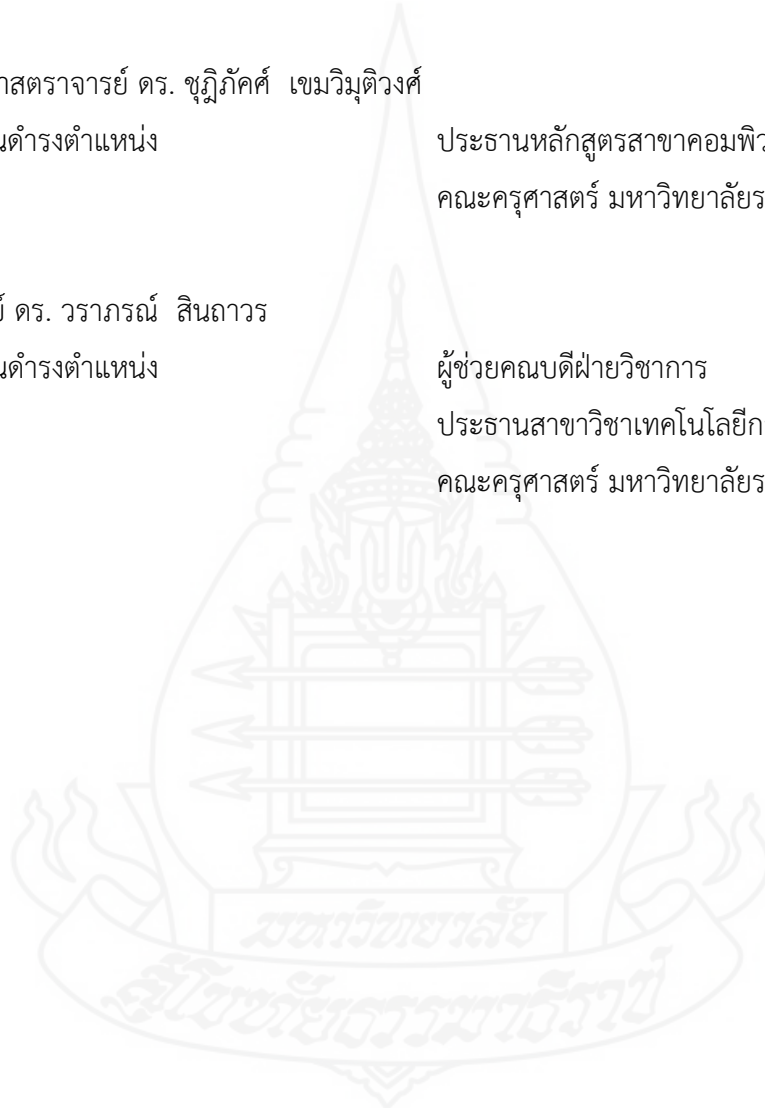

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เขมณัฏฐ์ มิ่งศิริธรรม
 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชุภวิภาคค์ เขมวิมุตวงศ์
 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ประธานหลักสูตรสาขาคอมพิวเตอร์
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
3. อาจารย์ ดร. วราภรณ์ สีนถาวร
 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการ
 ประธานสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระ แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

2. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

3. คำตอบของท่านมีคุณค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัย และการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านเองแต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบรายบุคคลของท่านไว้ โดยจะเสนอผลเป็นภาพรวมเฉพาะในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จึงขอความกรุณาท่านได้ตอบตามสภาพความเป็นจริงให้ครบทุกข้อ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

4. ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 มีระดับคะแนน ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพ / ปัญหา / ความต้องการระดับมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพ / ปัญหา / ความต้องการระดับมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพ / ปัญหา / ความต้องการระดับปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพ / ปัญหา / ความต้องการระดับน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีสภาพ / ปัญหา / ความต้องการระดับน้อยที่สุด

5. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 5 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	
ตอนที่ 2	สภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา	รวม 44 ข้อ
ตอนที่ 3	ปัญหาในการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา	รวม 62 ข้อ
ตอนที่ 4	ความต้องการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา	รวม 19 ข้อ
ตอนที่ 5	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	รวม 4 ข้อ

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

นางสาวพิกุลศรี ชัยชิต

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงกับตัวท่านในปัจจุบัน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 31 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. การศึกษาสูงสุดในระดับใด

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่นๆ (โปรดระบุ)

4. ประสบการณ์ด้านการสอนกี่ปี

ไม่เกิน 5 ปี

6 – 10 ปี

11 – 15 ปี

16 – 20 ปี

มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป

5. ประสบการณ์การใช้สื่อการสอนโครงการ “ทรูปลูกปัญญา”

1 - 2 ปี

3 - 4 ปี

5 - 6 ปี

มากกว่า 6 ปี

6. โรงเรียนของท่านได้เข้าร่วมโครงการ “ทรูปลูกปัญญา” ในปี พ.ศ.ใด

2550

2551

2552

2553

2554

2555

2556

2557

7. ประเภทสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญาที่ท่านใช้

สื่อทิวทัศน์ส์ กว่า 50 ช่อง

สื่อทรูคลิกไลฟ์

สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

สื่อจากเว็บไซต์ truelookpunya.com

ใช้สื่อการสอนครบทุกประเภท

8. ความถี่ในการใช้งานสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา

- เดือนละ 1 ครั้ง
- เดือนละ 2 ครั้ง
- เดือนละ 3 ครั้ง
- เดือนละ 4 ครั้ง (ทุกสัปดาห์)
- มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน

ตอนที่ 2 สภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา

คำชี้แจง คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา					
1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนโยบายให้โรงเรียนใช้					
1.2 ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายให้ครูใช้					
1.3 สนใจและชอบเรื่องสื่อเทคโนโลยี					
1.4 ใช้แล้วคุ้มค่า สอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
1.5 ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น					
1.6 ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ถนัดสอนในบางวิชา					
1.7 มีประโยชน์ต่อการทำผลงานวิชาการของครู					
1.8 ทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น					
1.9 ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนบางเรื่องได้ดีกว่าการสอนเอง					
1.10 เป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน					
1.11 ช่วยสร้างจินตนาการให้แก่ นักเรียน					
1.12 ทำให้นักเรียนได้ก้าวทันโลก มีความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน					
1.13 เป็นสื่อที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม					
2. วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา					
2.1 ใช้เป็นสื่อการสอนหลักในทุกคาบที่สอน					
2.2 ใช้ควบคู่กับสื่อการสอนเดิมที่มีอยู่					
2.3 ใช้เป็นสื่อการสอนแทนการสอนเมื่อครูติดภารกิจอื่นๆ					
2.4 ใช้ในชั่วโมงว่างของนักเรียน					
2.5 ใช้ในการทบทวนความรู้และสอนซ่อมเสริมให้แก่ นักเรียน					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทูลูกปัญญา					
1. ขั้นการวางแผนและเตรียมการ					
1.1 มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำสื่อการสอนไปใช้					
1.2 มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการใช้สื่อการสอน					
1.3 มีการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน					
1.4 มีการศึกษาวิธีการนำสื่อการสอนก่อนนำไปใช้จริง					
1.5 มีการตรวจสอบสื่อการสอนที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน					
1.6 มีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน					
1.7 มีการจัดโต๊ะและเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน					
1.8 มีการตรวจสอบสภาพของแสงสว่างและสภาพอุณหภูมิห้องเรียน					
2. ขั้นการจัดการเรียนการสอน					
2.1 ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้					
2.2 ใช้สื่อการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม					
2.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมหลังจากการใช้สื่อการสอน					
2.4 ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเนื้อหา					
2.5 ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของระยะเวลา					
2.6 ใช้สื่อการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียน					
2.7 ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น					
2.8 ใช้สื่อการสอนเสริมที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจจากนามธรรมเป็นรูปธรรม					
2.9 ใช้สื่อการสอนส่งเสริมการคิดและแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้					
2.10 ใช้สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกันให้เข้าใจได้					
3. ขั้นการประเมิน					
3.1 มีการประเมินการนำเสนอสื่อการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้					
3.2 มีวิธีการประเมินการนำสื่อการสอนไปใช้					
3.2.1 จากแบบสอบถาม					
3.2.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน					
3.2.3 จากการสัมภาษณ์					
3.2.4 จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในแต่ละภาคเรียน					
3.2.5 จากเพื่อนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้					
3.3 มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการใช้สื่อการสอน					
3.4 มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนด้านสื่อการสอน					

ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

3.1 ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

คำชี้แจง คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ขั้นการวางแผนและเตรียมการ					
0. คู่มือการใช้สื่อไม่ชัดเจน/ไม่ได้รับคู่มือการใช้สื่อ	✓				

จากตัวอย่างข้อ 0 ในรายการขั้นการวางแผนและเตรียมการ ท่านมีความคิดเห็นว่าคุณ่มือการใช้สื่อไม่ชัดเจน/ไม่ได้รับคู่มือการใช้สื่อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด จึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ขั้นการวางแผนและเตรียมการ					
1.1 คู่มือการใช้สื่อที่ไม่ชัดเจน/ไม่ได้รับคู่มือการใช้สื่อ					
1.2 สื่อการสอนมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหลักสูตร					
1.3 ท่านขาดทักษะไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์					
1.4 สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน					
1.5 สื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ					
1.6 สื่อการสอนไม่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน					
1.7 สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนหรือโรงเรียน					
2. ขั้นการจัดการเรียนการสอน					
2.1 สื่อการสอนไม่สื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
2.2 สื่อการสอนมีเนื้อหาไม่กะทัดรัดและไม่ชัดเจน					
2.3 สื่อการสอนขัดข้องในขณะที่น่าเสนอ					
2.4 สื่อการสอนลำดับการนำเสนอไม่ราบรื่นไม่ต่อเนื่อง					
2.5 สื่อการสอนเข้าใจยาก นำเบื่อหน่าย					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2.6 ไม่สามารถสอดแทรกประสบการณ์และความรู้ที่หลากหลายร่วมกับสื่อการสอนได้					
2.7 ไม่สามารถแก้ปัญหาในขณะที่ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้องทันท่วงที					
2.8 ไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อการสอนทันเวลาตามที่กำหนดไว้					
2.9 ท่านใช้สื่อการสอนโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยและปฏิกิริยาของผู้เรียนระหว่างใช้					
2.10 ท่านไม่ได้ดูแลรักษาสื่อการสอนในระหว่างใช้					
3. ชั้นการประเมิน					
3.1 ขาดความรู้ในการประเมินสื่อการสอน					
3.2 ขาดเครื่องมือในการประเมินสื่อการสอน					
3.3 ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการประเมินสื่อการสอน					
3.4 ขาดการลำดับก่อนหลังการประเมินสื่อการสอน					
3.5 ขาดการฝึกทักษะในการประเมินสื่อการสอน					

3.2 ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

คำชี้แจง คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตัวอย่าง

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
สื่อทิวทัศน์					
0. สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	✓				

จากตัวอย่างข้อ 0 ในรายการสื่อทิวทัศน์ ท่านมีความคิดเห็นว่า สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด จึงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. สื่อทิวทัศน์					
1.1 สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง					
1.2 สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า					
1.3 สื่อการสอนในโครงการฯใช้งานยาก					
1.4 สถานที่ตั้งไม่สะดวกต่อการใช้					
1.5 วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ชำรุด					
1.6 ช่วงเวลาออกอากาศไม่เหมาะสมกับตารางสอน					
1.7 สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน					
1.8 ขาดความรู้ / ทักษะเทคโนโลยี					
1.9 ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น					
1.10 มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ					
1.11 เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ					
2. ทฤษฎีไลฟ์					
2.1 สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง					
2.2 สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า					
2.3 สื่อการสอนในโครงการฯใช้งานยาก					
2.4 สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้					
2.5 สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน					
2.6 ขาดความรู้ / ทักษะเทคโนโลยี					
2.7 ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น					
2.8 มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ					
2.9 เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ					
3. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้					
3.1 สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง					
3.2 สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า					
3.3 สื่อการสอนในโครงการฯใช้งานยาก					
3.4 สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้					
3.5 สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน					
3.6 ขาดความรู้ / ทักษะคอมพิวเตอร์					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3.7 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน					
3.8 ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น					
3.9 มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ					
3.10 เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ					
4. เว็บไซต์ trueplookpunya.com					
4.1 สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง					
4.2 สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า					
4.3 สื่อการสอนในโครงการฯ ใช้งานยาก					
4.4 สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้					
4.5 สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน					
4.6 ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้					
4.7 ขาดความรู้ / ทักษะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์					
4.8 ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น					
4.9 มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ					
4.10 เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ					

ตอนที่ 4 ความต้องการในการใช้สื่อการสอน

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตรงตามที่ท่านต้องการในรายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ					
1.1 ต้องการวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ					
1.2 ต้องการงบประมาณสนับสนุนในการผลิต					
1.3 ต้องการการสำรวจความต้องการสื่อจากครูและผลิตสื่อตามความต้องการ					
1.4 ต้องการคู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน					
1.5 ต้องการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติการใช้สื่อ					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
2. ความต้องการบริการสื่อ					
2.1 ต้องการบุคลากรบริการให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน					
2.2 ต้องการการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อการสอน					
2.3 ต้องการห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน					
2.4 ต้องการแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาผลิตสื่อการสอน					
3. ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร					
3.1 ต้องการงบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน					
3.2 ต้องการให้มีสื่อการสอนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน					
3.3 ต้องการให้มีการติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนของผู้สอน					
3.4 ต้องการให้ผู้บริหาร เห็นความสำคัญของสื่อการสอน					
4. ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน					
4.1 ต้องการความรู้เรื่องประเภทของสื่อการสอน					
4.2 ต้องการความรู้ในการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน					
4.3 ต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน					
4.4 ต้องการความรู้ทางทักษะกระบวนการระหว่างใช้สื่อการสอน					
4.5 ต้องการความรู้ทางด้านประเมินสื่อการสอน					
4.6 ต้องการความรู้ในการดูแล รักษา ซ่อมแซมสื่อการสอน					

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนในโครงการทฤษฎีปัญหา

คำชี้แจง ความคิดเห็นข้อเสนอแนะมี 4 ข้อ กรุณาเขียนข้อความ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะลงในช่องว่างให้ครบทุกข้อ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการใช้ ปัญหา และความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทฤษฎีปัญหา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 ของท่านมีความเหมาะสม หรือควรมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอย่างไร

1. ด้านสภาพการใช้สื่อการสอน

.....

.....

.....

.....

2. ด้านปัญหาในการใช้สื่อการสอน

.....

.....

.....

.....

3. ด้านความต้องการในการใช้สื่อการสอน

.....

.....

.....

.....

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมืตอบแบบสอบถาม

พิกุลศรี ชัยชิต

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค

ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม
เรื่อง การใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทรูปลูกปัญญา
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง แบบประเมินฉบับนี้ให้ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาข้อความสำหรับการวิจัยแต่ละข้อว่ามีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระในการวิจัยหรือไม่โดย

1. ถ้าเห็นว่าสอดคล้อง	โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง + 1
2. ถ้าไม่แน่ใจว่าสอดคล้อง	โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0
3. ถ้าไม่เห็นว่าเป็นหรือไม่สอดคล้อง	โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง - 1

และโปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

ตอนที่ 1
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
ตอนที่ 1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม				
1	เพศ				
	☐ ชาย	+1	+1	+1	1
	☐ หญิง	+1	+1	+1	1
2	อายุ				
	☐ น้อยกว่า 31 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 31 – 40 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 41 – 50 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ มากกว่า 50 ปี	+1	+1	+1	1
3	การศึกษาสูงสุดในระดับใด				
	☐ ปริญญาตรี	+1	+1	+1	1
	☐ ปริญญาโท	+1	+1	+1	1
	☐ ปริญญาเอก	+1	+1	+1	1
	☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)	+1	+1	+1	1

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
4	ประสบการณ์ด้านการสอนที่ปี				
	☐ ไม่เกิน 5 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 6 – 10 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 11 – 15 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 16 – 20 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ มากกว่า 20 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	1
5	ประสบการณ์การใช้สื่อการสอนโครงการ “ทรูปลูกปัญญา”				
	☐ 1 - 2 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 3 - 4 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ 5 - 6 ปี	+1	+1	+1	1
	☐ มากกว่า 6 ปี	+1	+1	+1	1
6	โรงเรียนของท่านได้เข้าร่วมโครงการ “ทรูปลูกปัญญา” ในปี พ.ศ. ไต				
	☐ 2550	+1	+1	+1	1
	☐ 2551	+1	+1	+1	1
	☐ 2552	+1	+1	+1	1
	☐ 2553	+1	+1	+1	1
	☐ 2554	+1	+1	+1	1
	☐ 2555	+1	+1	+1	1
	☐ 2556	+1	+1	+1	1
	☐ 2557	+1	+1	+1	1
7	ประเภทสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญาที่ ท่านใช้				
	☐ สื่อทิวทัศน์ส์ กว่า 50 ช่อง	+1	+1	+1	1
	☐ สื่อทรูคลิกไลฟ์	+1	+1	+1	1
	☐ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1
	☐ สื่อจากเว็บไซต์ truelookpunya.com	+1	+1	+1	1
	☐ ใช้สื่อการสอนครบทุกประเภท	+1	+1	+1	1

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
8	ความถี่ในการใช้งานสื่อการสอนในโครงการ ทรูปลูกปัญญา				
	☐ เดือนละ 1 ครั้ง	+1	+1	+1	1
	☐ เดือนละ 2 ครั้ง	+1	+1	+1	1
	☐ เดือนละ 3 ครั้ง	+1	+1	+1	1
	☐ เดือนละ 4 ครั้ง (ทุกสัปดาห์)	+1	+1	+1	1
	☐ มากกว่า 4 ครั้งต่อเดือน	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 2

สภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา จำนวน 3 ด้าน ครอบคลุม

ด้านที่ 1 เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา

ด้านที่ 2 วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา

ด้านที่ 3 ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา ประกอบด้วย

1. ขั้นการวางแผนและเตรียมการ
2. ขั้นการจัดการเรียนการสอน
3. ขั้นการประเมิน

ด้านที่ 1 เหตุผลการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีนโยบายให้โรงเรียนใช้	+1	+1	+1	1
2	ผู้บริหารโรงเรียนมีนโยบายให้ครูใช้	+1	+1	+1	1
3	สนใจและชอบเรื่องสื่อเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1
4	ใช้แล้วคุ้มค่า สอนได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	1
5	ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้น	+1	+1	+1	1
6	ช่วยแก้ปัญหาครูไม่ถนัดสอนในบางวิชา	+1	+1	+1	1
7	มีประโยชน์ต่อการทำผลงานวิชาการของครู	+1	+1	+1	1
8	ทำให้นักเรียนสนใจเรียนมากขึ้น	+1	+1	+1	1
9	ทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนบางเรื่องได้ดีกว่าการสอนเอง	+1	+1	+1	1
10	เป็นการเปิดโลกทัศน์และสร้างแรงบันดาลใจให้กับนักเรียน	+1	+1	+1	1
11	ช่วยสร้างจินตนาการให้แก่เด็กนักเรียน	+1	+1	+1	1
12	ทำให้นักเรียนได้ก้าวทันโลกมีความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	+1	+1	+1	1
13	เป็นสื่อที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	1

ด้านที่ 2 วัตถุประสงค์การใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	ใช้เป็นสื่อการสอนหลักในทุกคาบที่สอน	+1	+1	+1	1
2	ใช้ควบคู่กับสื่อการสอนเดิมที่มีอยู่	+1	+1	+1	1
3	ใช้เป็นสื่อการสอนแทนการสอนเมื่อครูติดภารกิจอื่นๆ	+1	+1	+1	1
4	ใช้ในชั่วโมงว่างของนักเรียน	+1	+1	+1	1
5	ใช้ในการทบทวนความรู้และสอนซ่อมเสริมให้แก่เด็กนักเรียน	+1	+1	+1	1

ด้านที่ 3 ขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	ขั้นการวางแผนและเตรียมการ				
1	มีการวิเคราะห์ผู้เรียนก่อนนำสื่อการสอนไปใช้	+1	+1	+1	1
2	มีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
3	มีการเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
4	มีการศึกษาวิธีการนำสื่อการสอนก่อนนำไปใช้จริง	+1	+1	+1	1
5	มีการตรวจสอบสื่อการสอนที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
6	มีการวางแผนเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
7	มีการจัดโต๊ะและเก้าอี้ให้เหมาะสมกับรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1
8	มีการตรวจสอบสภาพของแสงสว่างและสภาพอุณหภูมิห้องเรียน	+1	+1	+1	1
	ขั้นการจัดการเรียนการสอน				
1	ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
2	ใช้สื่อการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	+1	+1	+1	1
3	ดำเนินการจัดกิจกรรมหลังจากการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
4	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1
5	ใช้สื่อการสอนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของระยะเวลา	+1	+1	+1	1
6	ใช้สื่อการสอนที่ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจการเรียน	+1	+1	+1	1
7	ใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น	+1	+1	+1	1
8	ใช้สื่อการสอนเสริมที่เน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจจากนามธรรมเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	1
9	ใช้สื่อการสอนส่งเสริมการคิดและแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
10	ใช้สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนซึ่งมีประสบการณ์เดิมต่างกันให้เข้าใจได้	+1	+1	+1	1
	ขั้นการประเมิน				
1	มีการประเมินการนำเสนอสื่อการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
2	มีวิธีการประเมินการนำสื่อการสอนไปใช้ 2.1. จากแบบสอบถาม	+1	+1	+1	1
3	2.2. จากการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในห้องเรียน	+1	+1	+1	1
4	2.3. จากการสัมภาษณ์	+1	+1	+1	1
5	2.4. จากการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ในแต่ละภาคเรียน	+1	+1	+1	1
6	2.5. จากเพื่อนครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
7	มีการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงในการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
8	มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการวิจัยในชั้นเรียนด้านสื่อการสอน	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 3

ปัญหาการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา

ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา จำนวน 2 ด้าน ครอบคลุม
ด้านที่ 1 ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา ประกอบด้วย

1. ชั้นการวางแผนและเตรียมการ
2. ชั้นการจัดการเรียนการสอน
3. ชั้นการประเมิน

ด้านที่ 2 ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทรูปลูกปัญญา ประกอบด้วย

1. สื่อทิวทัศน์
2. ทรูคลิกไลฟ์
3. คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้
4. เว็บไซต์ truepllookpunya.com

ด้านที่ 1 ปัญหาด้านขั้นตอนการใช้สื่อการสอนในโครงการบูรณาการปัญหา

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	ขั้นการวางแผนและเตรียมการ				
1	คู่มือการใช้สื่อที่ไม่ชัดเจน/ไม่ได้รับคู่มือการใช้สื่อ	+1	+1	+1	1
2	สื่อการสอนมีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับหลักสูตร	+1	+1	+1	1
3	ท่านขาดทักษะไม่ถนัดในการใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	1
4	สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน	+1	+1	+1	1
5	สื่อการสอนไม่เพียงพอกับความต้องการ	+1	+1	+1	1
6	สื่อการสอนไม่กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1
7	สื่อการสอนไม่เหมาะสมกับบริบทของนักเรียนหรือโรงเรียน	+1	+1	+1	1
	ขั้นการจัดการเรียนการสอน				
1	สื่อการสอนไม่สื่อความหมายให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1
2	สื่อการสอนมีเนื้อหาไม่กะทัดรัดและไม่ชัดเจน	+1	+1	+1	1
3	สื่อการสอนขัดข้องในขณะที่น่าเสนอ	+1	+1	+1	1
4	สื่อการสอนลำดับการนำเสนอไม่ราบรื่นไม่ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1
5	สื่อการสอนเข้าใจยาก น่าเบื่อหน่าย	+1	+1	+1	1
6	ไม่สามารถสอดแทรกประสบการณ์และความรู้ที่หลากหลายร่วมกับสื่อการสอนได้	+1	+1	+1	1
7	ไม่สามารถแก้ปัญหาในขณะที่ใช้สื่อการสอนได้ถูกต้องทันทั่วทั้ง	+1	+1	+1	1
8	ไม่สามารถดำเนินการใช้สื่อการสอนทันเวลาตามที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	1
9	ท่านใช้สื่อการสอนโดยไม่คำนึงถึงความปลอดภัยและปฏิกิริยาของผู้เรียนระหว่างใช้	+1	+1	+1	1
10	ท่านไม่ได้ดูแลรักษาสื่อการสอนในระหว่างใช้	+1	+1	+1	1
	ขั้นการประเมิน				
1	ขาดความรู้ในการประเมินสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
2	ขาดเครื่องมือในการประเมินสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
3	ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการประเมินสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
4	ขาดการลำดับก่อนหลังการประเมินสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
5	ขาดการฝึกทักษะในการประเมินสื่อการสอน	+1	+1	+1	1

ด้านที่ 2 ปัญหาด้านประเภทสื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
	สื่อทิวทัศน์				
1	สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	+1	+1	+1	1
2	สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	+1	+1	+1	1
3	สื่อการสอนในโครงการฯใช้งานยาก	+1	+1	+1	1
4	สถานที่ตั้งไม่สะดวกต่อการใช้	+1	+1	+1	1
5	วัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ชำรุด	+1	+1	+1	1
6	ช่วงเวลาออกอากาศไม่เหมาะสมกับตารางสอน	+1	+1	+1	1
7	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
8	ขาดความรู้ / ทักษะเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1
9	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	+1	+1	+1	1
10	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ	+1	+1	+1	1
11	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	+1	+1	+1	1
	ทรูคลิกไลฟ์				
1	สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	+1	+1	+1	1
2	สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	+1	+1	+1	1
3	สื่อการสอนในโครงการฯใช้งานยาก	+1	+1	+1	1
4	สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้	+1	+1	+1	1
5	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
6	ขาดความรู้ / ทักษะเทคโนโลยี	+1	+1	+1	1
7	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	+1	+1	+1	1
8	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ	+1	+1	+1	1
9	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	+1	+1	+1	1
	คอมพิวเตอร์ช่วยสอน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้				
1	สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	+1	+1	+1	1
2	สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	+1	+1	+1	1
3	สื่อการสอนในโครงการฯใช้งานยาก	+1	+1	+1	1
4	สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้	+1	+1	+1	1

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
5	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
6	ขาดความรู้ / ทักษะคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	1
7	จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	+1	+1	+1	1
8	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	+1	+1	+1	1
9	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ	+1	+1	+1	1
10	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	+1	+1	+1	1
	เว็บไซต์ truelookpunya.com				
1	สื่อไม่สามารถใช้กับการเรียนการสอนได้จริง	+1	+1	+1	1
2	สื่ออื่นที่ครูใช้มีประสิทธิภาพดีกว่า	+1	+1	+1	1
3	สื่อการสอนในโครงการฯ ใช้งานยาก	+1	+1	+1	1
4	สถานที่ตั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่สะดวกต่อการใช้	+1	+1	+1	1
5	สภาพแวดล้อมของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้งานสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
6	ไม่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้	+1	+1	+1	1
7	ขาดความรู้ / ทักษะเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	+1	+1	+1	1
8	ไม่เข้าใจวิธีการใช้ ประยุกต์กับการเรียนการสอนไม่เป็น	+1	+1	+1	1
9	มีความสนใจ แต่ไม่มีเวลาทำความเข้าใจวิธีการใช้สื่อ	+1	+1	+1	1
10	เคยใช้แล้วไม่พอใจ/ไม่ชอบ	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 4

ปัญหาการใช้สื่อการสอนในโครงการทบทวนปัญหา

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการในการใช้สื่อการสอน ครอบคลุม 4 ด้าน

ด้านที่ 1 ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ

ด้านที่ 2 ความต้องการบริการสื่อ

ด้านที่ 3 ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ด้านที่ 4 ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน

ด้านที่ 1 ความต้องการด้านวางแผนเตรียมการและใช้สื่อ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	ต้องการวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตสื่อ	+1	+1	+1	1
2	ต้องการงบประมาณสนับสนุนในการผลิต	+1	+1	+1	1
3	ต้องการการสำรวจความต้องการสื่อจากครูและผลิตสื่อตามความต้องการ	+1	+1	+1	1
4	ต้องการคู่มือเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
5	ต้องการฝึกอบรมหรือฝึกปฏิบัติการใช้สื่อ	+1	+1	+1	1

ด้านที่ 2 ความต้องการบริการสื่อ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	ต้องการบุคลากรบริการให้ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
2	ต้องการการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
3	ต้องการห้องเรียนที่เหมาะสมกับสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
4	ต้องการแหล่งข้อมูลเพื่อนำมาผลิตสื่อการสอน	+1	+1	+1	1

ด้านที่ 3 ความต้องการการสนับสนุนจากผู้บริหาร

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	ต้องการงบประมาณในการอบรมพัฒนาด้านสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
2	ต้องการให้มีสื่อการสอนที่เป็นแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียน	+1	+1	+1	1
3	ต้องการให้มีการติดตามและประเมินการใช้สื่อการสอนของผู้สอน	+1	+1	+1	1
4	ต้องการให้ผู้บริหาร เห็นความสำคัญของสื่อการสอน	+1	+1	+1	1

ด้านที่ 4 ความต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	ต้องการความรู้เรื่องประเภทของสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
2	ต้องการความรู้ในการเลือกใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน	+1	+1	+1	1
3	ต้องการความรู้ในการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
4	ต้องการความรู้ทางทักษะกระบวนการระหว่างใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
5	ต้องการความรู้ทางด้านการประเมินสื่อการสอน	+1	+1	+1	1
6	ต้องการความรู้ในการดูแล รักษา ซ่อมแซมสื่อการสอน	+1	+1	+1	1

ตอนที่ 5
ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน
ในโครงการทบทวนปัญหา

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			สรุปผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1	ด้านสภาพการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
2	ด้านปัญหาในการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
3	ด้านความต้องการในการใช้สื่อการสอน	+1	+1	+1	1
4	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	+1	+1	+1	1

ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1

โดยภาพรวมท่านเห็นว่าแบบสอบถามนี้มีคุณภาพในระดับใด

/ ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2

โดยภาพรวมท่านเห็นว่าแบบสอบถามนี้มีคุณภาพในระดับใด

/ ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3

โดยภาพรวมท่านเห็นว่าแบบสอบถามนี้มีคุณภาพในระดับใด

/ ดี

พอใช้

ควรปรับปรุง

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวพิกุลศรี ชัยชิต
วัน เดือน ปีเกิด	30 สิงหาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2549
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนมิตรมวลชนเชียงใหม่ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
ตำแหน่ง	ครู

